

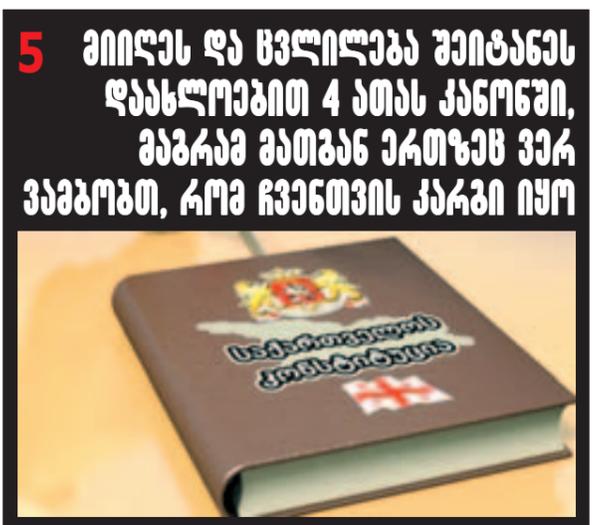
16 ნატოს გენერლის გულანდილობა და ბალტიისპირაელთა ილუზიების ქრახტი
 ჩრდილოატლანტიკურმა ალიანსმა ბალტიისპირეთს დახმავა უარი განუხადა

2

3 თბილისის გერის «მელანური» ასირებები

5 მიიღეს და ხვლილვა შეიტანეს დაახლოებით 4 ათას კანონში, მაგრამ მათგან ერთზემ ვერ ვაგებოთ, რომ ჩვენთვის კარგი იყო

საქართველო და უკრაინული ავტოკეფალიის ხაზანები

სტამბოლმა არა სრულიად უკრაინის დამოუკიდებლობა, არამედ მხოლოდ იმ მოქმედი სეიზმატურ-ანათემირებულნი დაჯგუფება აღიარა

რატომ უნდა დაასწროს საქართველოს ხელისუფლებამ კოლეგებს საბერძნეთიდან, რუმინეთიდან თუ ბულგარეთიდან და საპატრიარქოს პოზიციის ჩამოყალიბებას არ დაელოდოს?
33. 8, 10, 11, 20

«მეგუქან საზარაქი აკობრებდა მოსახლეობას, ბიზნესმენებს, ქვეყანას. თავის გავლენას აკლიერებდა წერილი ბიზნესისა და ხელის ხარჯზე» **7**

«ტარაქტი, როელიზ გუზის მომწოდებელმა ორგანიზაციამ მოსახლეობას მოუწყო» **14**

6 მამუკა არეშიძე: პარლამენტის თავმჯდომარე და მისი კურსელები აღმოჩნდნენ საქართველოს პოლიტიკისთვის ყველაზე საჭირონი, ზუსტად ისა, როგორც სააკაშვილის კურსელები, ოღონდ შედარებით მზიკა მესუბებით

განათლების სისტემა

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თუ განათლების სისტემა კარგი გვაქვს, დავუბრუნებთ და მაღალჩინოსნები, რომლებიც სტუდენტების მოვლას არიან, რატომ ასწავლიან შვილებს საზღვარგარეთ და არა საქართველოში? აკი ყველას მითითებული აქვს ქონებრივ დეკლარაციაში შვილების სწავლის გადასახადი, სასწავლებელი, გვიყვებინან, რამდენი უფლებამოსილი მათთვის განათლება... თუ კარგია აქ, რატომ უშვებთ შვილებს იქ? და თუ არ ვარბა აქ, მაშინ რას მიკითხვენ თვითონ „იქ“?

დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ განათლების სისტემამ მე-16 მინისტრი გამოიცვალა. ედუარდ შევარდნაძის პრეზიდენტობის პერიოდში ხუთი მინისტრი შეეცვალა, მიხეილ სააკაშვილმა განათლების სისტემაში ექვს მინისტრს ატარებინა ექსპერიმენტები (მათ შორის გია ნოდია, ნიკა გვარამია, კახა ლომიძე), „ქართულმა ოცნებამ“ კი დღემდე მეხუთე მინისტრი შეცვალა და ქართული განათლება ახლა მიხეილ ბატიაშვილს აბარია.

ამ ხნის განმავლობაში საქართველოში შემოვიდა ეროვნული გამოცდები, პირველ კლასელებს ნაწარვით გოგებაშვილის „დედა ენა“ (რომელიც გაისად დავაბრუნებთ), რამდენჯერმე შეიცვალა ეროვნული გამოცდების ფორმა და ფორმატი, დანესდა ქულათა სისტემა, უმაღლეს სასწავლებლებში შეიცვალა სწავლის წესი, ცნება ჯგუფული პრაქტიკულად გაქრა, რადგან, შესაძლოა, შენ და შენმა ჯგუფელმა სხვადასხვა საგანი აირჩიოთ, სხვადასხვა ლექტორი და ერთმანეთი საერთოდ ვერ ნახოთ.

რა მოგვიტანა ამ ყველაფერმა? პირველ რიგში ის, რომ სტუდენტები დაიბნენ. დაიბნენ იმიტომ, რომ ეს მათთვის უცხო ხილი იყო და, რაც მთავარია, უმაღლესი სასწავლებლების პარალელურად, რეფორმები სკოლებშიც დაიწყო. პრაქტიკულად ყოველ წელს იცვლებოდა (და იცვლება) ნიშნები. თუ ერთი ბავშვი, მაგალითად, მეშვიდე კლასის ისტორიას კონკრეტული ავტორის ნიშნით სწავლობდა, შემდეგ წელს ნიშნები იცვლებოდა და ავტორიც, ამიტომ ნუ გაგიკვირდებათ, თუ ერთი და იმავე სკოლის კურსდამთავრების მოსწავლეებს ისტორია სხვადასხვაგვარად იცოდნენ. მართალია, ისტორია ერთი და ვერ შეიცვლება, მაგრამ ხედვა და გადმოცემის უნარია სხვადასხვა. შედეგად, აბიტურენტები მიდიოდნენ და მიდიან უმაღლეს სასწავლებლებში თითქმის ნასწავლებლებს, მაგრამ რეალურად, ზოგადი განათლება ძალიან დაბალია. ეს მაშინ, როცა საბჭოთა კავშირის პირობებში საქართველო ზოგადი განათლებით 15 რესპუბლიკას შორის მონიშნავდა სამეულში იმყოფებოდა.

შედეგად მივიღეთ ის, რომ worldatlas-მა საქართველო ყველაზე საშინელი განათლების სისტემის მქონე ქვეყნების სარეიტინგო სიაში შეიყვანა. worldatlas-ი არის ორგანიზაცია, რომელიც 1994 წელს შეიქმნა და მისი სამუშაო მიმართულება მსოფლიოს მასშტაბით განათლების სფეროს შესწავლაა. worldatlas-მა იმ ქვეყნების სარეიტინგო სია შეადგინა, რომლებშიც განათლების სისტემამ კრახი განიცადა (ამჟამადაც განიცდის) და კვლევას სათაურად „ქვეყნები საშინელი განათლების სისტემით“ დაარქვა. საქართველო ამ სიაში 25-ე ადგილზეა და როგორ გგონიათ, ჩვენს შემთხვევაში ქვეყნები არიან? ეკვატორული გვიწვია, მიანმა, ზამბია, ლიბანია, ერთობა, პაკისტანი, ზიმბაბუე, ანტიგუა და ბარბუდა, ჩადი, კამბოჯა, სიერა ლეონე...

რა ჰქვია ამ ყველაფერს? არის თუ არა ეს სამშობლოს ღალატი და, საზოგადოდ, მოვალეობა უარის თქმა? ხმამაღლა რომ ვთქვათ, საქართველო ბანანის რესპუბლიკების რიგშიაო, შეიძლება ჯვარზე გავგაყარებ, შეიძლება გამოჩინდნენ არასამთავრობო თუ

სამთავრობო ორგანიზაციები, რომლებიც იტყვიან, რომ არასწორ ინფორმაციას ვაგვრცელებთ, რომ სამშობლო არ გვიყვარს. არადა, ამ გავლენიან ორგანიზაციას საქართველო მონიშნავდა შორის რომ შეეყვანა, მაშინვე ხმაურს ატეხდნენ, მაშინვე პრესკონფერენციას გამართდნენ, წარმატებებზე ისაუბრებდნენ და გვეტყოდნენ, რომ ნინ მივდივართ, რომ ჩვენ ნაირი რეფორმები არავის ჩაუტარებია თუ გაუტარებია. ახლა კი ვითომც არაფერი, ვითომც არ ყოფილა ეს კვლევა და არ უთქვამთ, რომ განათლების სისტემა ისეთი გვაქვს, როგორც ბანანის რესპუბლიკას.

განათლების სისტემაში ჩახედული ადამიანები ამბობენ, რომ საქმე კატასტროფულად მისული. საქართველოში სრულყოფილი განათლების მიღება შეუძლებელია და, რაც უნდად მოინდომოს სტუდენტმა, ქართულ უმაღლეს სასწავლებლებში ძნელად ჩამოყალიბდება ნამდვილ პროფესიონალად. მართალია, დამოუკიდებელი უმაღლესი სასწავლებლები მაქსიმალურად ცდილობენ კვალიფიციური ლექტორების მოზიდვას, მაგრამ მხოლოდ ეს საკმარისი არ არის — სისტემა არ აძლევს შესაძლებლობას სტუდენტს, განვიტოვდეს.

სანამ განათლების სისტემის მაღალჩინოსნები, დეპუტატები და ხელისუფლების წარმომადგენლები კრიტიკას დაიწყებენ, მარტივ კითხვას დასვამთ — თუ განათლების სისტემა კარგი გვაქვს, დავუბრუნებთ და მაღალჩინოსნები, რომლებიც სტუდენტების მოვლას არიან, რატომ ასწავლიან შვილებს საზღვარგარეთ და არა საქართველოში? აკი ყველას მითითებული აქვს ქონებრივ დეკლარაციაში შვილების სწავლის გადასახადი, სასწავლებელი, გვიყვებინან, რამდენი უფლებამოსილი მათთვის განათლება... თუ კარგია აქ, რატომ უშვებთ შვილებს იქ? და თუ არ ვარბა აქ, მაშინ

რას მიკითხვენ თვითონ „იქ“? თქვენც ხომ ისევე გიყვართ შვილები, როგორც ჩვენ? ხომ გირჩევნიათ, რომ ახლოს გყავდეთ, ყოველდღიურად უყუროთ? მაგრამ უშვებთ საზღვარგარეთ მხოლოდ იმიტომ, რომ კარგი განათლება მიიღონ.

სხვათა შორის, თავის დროზე, მიხეილ სააკაშვილს თვითონ ბევრი ტურისტი ჩამოვიდა, მაგრამ ჩვენ არ გვყავს მომსახურე პერსონალი და ეროვნულად, შეილება მიტანობა, ლაქიაობა, ჭურჭლის გარეცხვა ასწავლით, უცხოელებს რომ მოემსახურონ, ჩვენი მომავალი თაობა მოსამსახურეებად უნდა გავზარდოთ. ჰო, ზუსტად ასე თქვა და შემდეგ, როცა აუხსნეს, ეგ თქვენი ფარული ჩანაფიქრის

საპრობლემატიკო გამოტანააო, მხოლოდ ერთხელა ახსენა, მაინც ვერ შეიკავა თავი. რას ნიშნავს ფარული ჩანაფიქრი? სქემა და გეგმა მარტივია. ძლიერია ამა ქვეყნისათვის თანხის შეილება კარგ განათლებას აძლევდნენ, შესაბამისად, მათ იმ ადგილს უშვებდნენ, რომელიც ახლა თვითონ უკავიათ და შემდეგ, როცა პენსიაზე გასვლის დრო დაუდგებათ, ისინი სწორედ შვილებშია უნდა ჩანაცვლონ, ხოლო რიგითი ამომრჩეველი, რომლისგანაც ხმის მეტი არაფერი სჭირდებათ, იძულებული იქნება, მათ მოემსახუროს, ისევე ლუკმაპურის სასოფელში იყოს გადაგებული და ისევე ხელი ჰქონდეს გაშვებით. ის ხელი, რომელიც არჩევნებიდან არჩევნებამდე, ჩვენივე გამომომშველებელი მი-

ლონებიდან თვითონ გვხვდება (სიტყვამ მოიტანა და, მეფის ინსტიტუტის ადგილის კამპანია სწორედ მთავრობა-დეპუტატების ნისქვილზე ასხამს წყალს. მეფის ნაზირ-ვეზირები სჭირდება, თავადაზნაურები. და მკითხველო, როგორ გგონია, ვინ მოირგებს ამ ნაზირ-ვეზირების ტიტულს? და კიდევ: თავადაზნაურებსა და ნაზირ-ვეზირებს ყმები სჭირდებათ და ამ ყმების როლისთვის ვის ამზადებენ, აბა, გამოიცანით? — რედ.)

ახლა ისე არ გაიგოთ, თითქოს იმ ბავშვების განათლების ნინაღმდეგი ვიყოთ, პირიქით, რაც უფრო განათლებული თაობა გვეყვლება, მით უკეთესი, მაგრამ განათლების სისტემა რატომ ვერა და ვერ დაგვრჩევს? რატომ არის, რომ ავტო უკვე მერამდენე მინისტრი აანონსებს რეფორმებს, რეალურად კი წინ ერთი ნაბიჯით ვერ ნავინიეთ? სამაგიეროდ, უკან დავიხიეთ უზარმაზარი ნაბიჯებით და ამ ყველაფრის გამოსწორებას ერთი და ორი წელიწადი ნამდვილად არ ეყოფა.

„თუ აბყობთ, ჩვენი უცხოელი პარტნიორები პატივს გვატყობენ და გვასწავლიან რაფორმებზე პრაქტიკულად ყველა სფეროში, გარდა განათლებისა. ბაუ-

ნათლებელი ადამიანის მართვა ძალიან მარტივია, განათლებულის — შუშკლეა. ამიტომ, რაც უფრო მათი პრობლემა იქნება განათლების სისტემაში, მით უკეთესი მათთვის, ვინც მართვას გვიპირებს“, — გვითხრა განათლების სისტემის ერთ-ერთმა მაღალჩინოსანმა.

მისივე თქმით, მეცნიერებათა აკადემია ვალდებულია, უფრო აქტიურად ჩაერთოს მიმდინარე პროცესებში; მოითხოვოს, შეიმუშაოს სისტემა, რომელიც მომავალ თაობას შესაძლებლობას მისცემს, შესაბამისი განათლება მიიღოს, მაგრამ, ნურას უკაცრავად, მეცნიერებათა აკადემია დუმს და არაფერს აკეთებს.

სხვათა შორის, წინა ხელი-სუფლებამ მეცნიერებათა აკადემიის ნინაღმდეგ რამდენჯერმე გაილაშქრა, ამ ორგანიზაციას დაფინანსება შეუმცირა, შემდეგ თითქოს საერთო ენა გამოახსენა. სამაგიეროდ, ბიძინა ივანიშვილი აღმოჩნდა მეცნიერების დამფასებელი, კონკრეტული კვლევებისთვის არც ფულს იშურებს და არც რესურსს. შედეგად მივიღეთ ის, რომ მეცნიერებათა აკადემია ერთგვარი ჩაკეტილი სისტემა გახდა და გარედან ისე ჩანს, რომ ღვაწლმოსილი ქართველი მეცნიერები საკუთარი თავით ტყუილად უფრო არიან დაკავებული, ვიდრე მომავალ თაობაზე ზრუნვით. ეს გარედან, თორემ რეალურად რა ხდება, ალბათ, ყველაზე უკეთ თვითონ იციან. ისე, საინტერესოა, ბილან ათი წლის განმავლობაში რამდენი მეცნიერი შეემთხვა აკადემიას. ერთი რამის თქმა გადაჭრით შეიძლება — განათლების ასეთი სისტემით მეცნიერებათა აკადემია ფუნქციონირებას, უბრალოდ, შეწყვეტს, რადგან მისი წევრი ველარაფინი გახდება და, თუ გახდება, ისიც იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე ევროპამოვლილი მოინდომებს ამ ორგანიზაციაში დასაქმებას, მაგრამ, აკი გითხარით, მათ მამები ჩვენს მომავალ ბატონებად ზრდიან და გვეუწყებენ, რომელიმე მეცნიერის მძიმე გზა აირჩიოს.

სხვათა შორის, საშინელი განათლების მქონე ქვეყნების ჩამონათვალის პირველ 25 ქვეყანაში, საქართველოს გარდა, ერთადერთი ევროპული ქვეყანაა — ლიტონი. ახლა ვილატ იტყვიან, აგერ, შუაგულ ევროპაშიც ეს პრობლემა ყოფილაო, მაგრამ ნურას უკაცრავად, ბატონებო, რეალურად, ლიტონიანი ქალაქი-სახელმწიფოა და უნივერსიტეტში კი არა, სკოლაშიც კი მხოლოდ ანტიკარია და დანია განათლების მისაღებად. 35-ათწლიანი სახელმწიფოს გი-უჯატი ორი მილიარდი ევროა, ანუ დაახლოებით იმის ნახევარი, რამდენიც მოსახლეობით ათჯარი მათი საქართველოსი და მოდი, ამით თავს ნუ გაიმართლებთ. ერთადერთი ევროპული ქვეყანა განათლების სისტემის პრაქტიკულად არქონით სწორედ საქართველოა, დანარჩენები — ბანანის რესპუბლიკები. უფრო ზუსტად კი, ჩვენ ვართ ბანანის რესპუბლიკების რიგში და ეს დოკუმენტურად დადასტურებული ფაქტია.

ქართული სინაფილია

ნიგნის მაღაზიაში:
* რუსთაველის კიდეზე რა გაქვთ?
* ეს გლოუზის მთლიანია თუ საქართველოსი?
* მიაქვს კლასის საქართველოს რუკა გაქვთ?
* დოსტოვის „დეკანოზი“ გაქვთ?

სამაგალიტო ვითარებაში, საქართველო განანის რესპუბლიკების რიგშიაო, ახლა კი ვითომც არაფერი, ვითომც არ ყოფილა ეს კვლევა და არ უთქვამთ, რომ განათლების სისტემა ისეთი გვაქვს, როგორც ბანანის რესპუბლიკას

არავინ აპროტესტებს ტექნოლოგიების არსებობას, მაგრამ, როდესაც ადამიანს უმნიშვნელოდ გაზარებული ფარის გამო ძუძუში ავტომობილით გადაადგილებას აუპირდაპირ, მაშინ, როდესაც ეს ფარი შეიძლება 150-200 ლარიც კი ღირდეს, მერა ამ ადამიანს ნულარ მოსთხოვთ, 2020-ის საპარლამენტო არჩევნებში ადვილად იყოს და „9 ნელი“ ხსენდეს... ასეთ ფონზე მართლაც საკითხავია: თვითონ „ქართულ ოცნებას“ ხომ არ ესაჭიროება, ტექნიკური არა და, კარგა გვარისანი „პოლიტიკური დათვალიერება“?

ბაკჩხ სვანიძის საავტორო გვერდი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

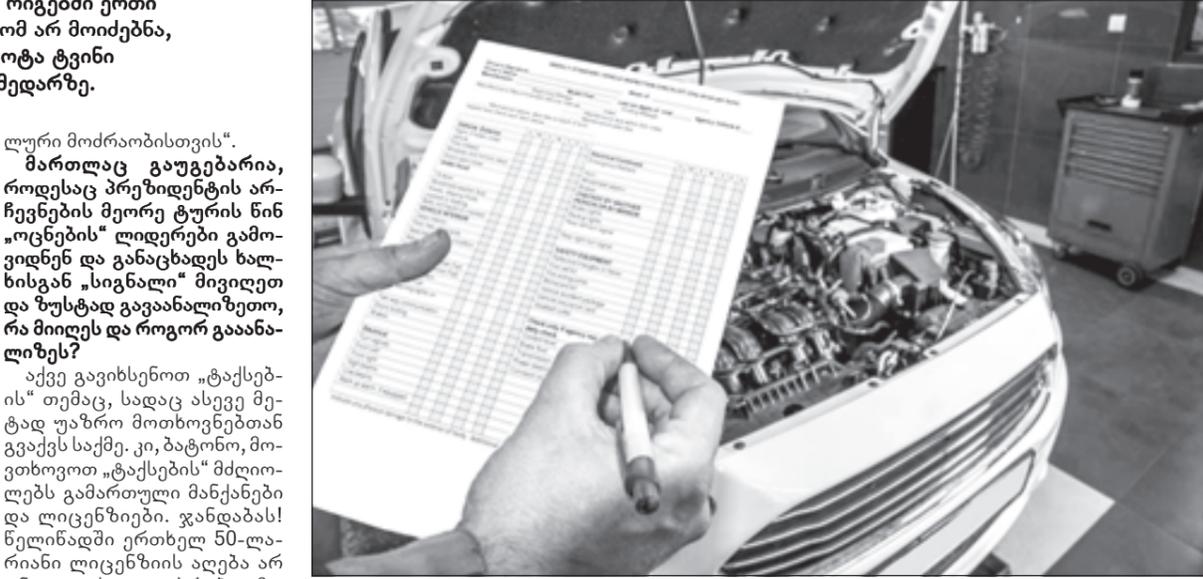
ვინ ჩაუტარებს «ქართულ ოცნებას» პოლიტიკურ დათვალიერებას?

სოციალური ქსელები ჩვენი ქვეყნის ახლანდელი მმართველი პარტიის წინააღმდეგ მიმართულმა უკმაყოფილების ახალმა ტალღამ მოიცვა. საზოგადოდ, რა თქმა უნდა, არ არსებობს მთავრობა, რომელსაც ყველა კმაყოფილი ეყოლება, მაგრამ „ქართული ოცნება“ უკვე ყველაზე გადაძველებულ მომხრეებსაც კი მტრებად იკიდებს და, ალბათ, ვერც ერთი ასტროლოგი ვერ გვეტყვის, რომელი ვარსკვლავები გაუწყინენ ამ პოლიტიკურ პარტიას, მის რიგებში ერთი ჭკუადაძვადარი ადამიანიც რომ არ მოიძებნა, პარტიის ხელმძღვანელებს ცოტა ტვინი მაინც დააყოლებინოს ნამოქმედარზე.

ამჯერად მასობრივი უკმაყოფილება მოქმედი ხელი-სუფლების პირობებში ნამოწყებულმა ახალმა მატრიაკვეცობამ — ავტომობილების ტექნიკური დათვალიერების აღდგენამ გამოიწვია. რა თქმა უნდა, არ ვაპირებთ დავას იმაზე, რომ წელიწადში ერთხელ ქვეყანაში არსებული ავტომობილების ტექნიკური გადაძველებების კარგა, თუმცა გადამონმეზაც არის და გადამონმეზაც. ჩემს მანქანას უკანა შუქფარზე ჰქონდა ბზარი და მხოლოდ ამის გამო არ გამატარეს ტექნიკური დათვალიერება, „2010 წელს გამოშვებული ავტომობილი მყავს და საქარე მინაზე ასანთის კოლოფის ხელა ბზარის გულისთვის დამბრაკეს“, „უკანა სანომრე ნიშნის გამანათებელი ორი ნათურისგან ერთი დამწვარი იყო და გამომიშვეს ერთობლივი ვადით“, „უბრალოდ, ბზარი აქვს მანქანას წინა ბამპერზე. ამის გამო დამინუნეს“ — ასეთი პოსტებით გაივსო ინტერნეტსივრცე და, ბუნებრივად, აღარც უნდა მტკიცებდა, თქვენი თვალთვალს გექნებათ ნახაბი, რომ ამჯერად პოსტებს ბოლოში, „დასკვნის სახით“, აუცილებლად მოსდევს „ქართული ოცნების“ და მისი ლიდერების უხამსად და უდერად მოხსენიება.

ვინმე იტყვის, რა დიდი აუციოტაის ასანევი თემა ესაა, ბოლოს და ბოლოს, „ტექნოსპოტი“ ხომ არ არის საქართველოს მოქალაქეების ნომერ პირველი პრობლემა? ჰოდა, სწორედ ეს არის საქმე! ისედაც უამრავ პრობლემიან ადამიანებს კიდევ ერთი პრობლემა დაუმატეს, თანაც სრულიად უაზრო. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ ავტომობილი არაერთი ოჯახისთვის, შესაძლოა, ერთადერთი შემოსავლის წყარო იყოს, ნორმალურად მოაზროვნე ადამიანს ეს ამბავი „არც ისე პრობლემურ“ საკითხად აღარ მოეგონება. მით უფრო უნდა ფიქრობდეს ამას მმართველი პოლიტიკური ძალა, თუკი მას კვლავ სურს, 2020 წლის შედეგად ქვეყნის მართვის სადავეებთან დარჩეს. სიმართლე ითქვას, ამ დონის გონებასუსტობა წარმოუდგენელიც კია და, ცოტა არ იყოს, მყარად იკიდებს საზოგადოებაში ფეხს ერთგვარად პარადოქსული აზრი, რომ „ქართული ოცნების“ მესვეურები განგებ „ინალიზებენ“ 2020-ში არჩევნების წაგებას და გადაწყვეტილი აქვთ, ხელისუფლების „ხავერდოვანად“ გადაბარება „ნაციონალური მოძრაობისთვის“.

თბილისის მერის «მილანური» ასირაბები

მართლაც გაუგებარია, როდესაც პრეზიდენტის არჩევნების მეორე ტურის წინ „ოცნების“ ლიდერები გამოვიდნენ და განაცხადეს ხალხისგან „სიგნალი“ მივიღეთ და ზუსტად გავაანალიზეთ, რა მიიღეს და როგორ გააანალიზეს? აქვე გავიხსენოთ „ტაქსების“ თემაც, სადაც ასევე მეტად უაზრო მოთხოვნებთან გვაქვს საქმე. კი, ბატონო, მოვთხოვთ „ტაქსების“ მძღოლებს გამართული მანქანები და ლიცენზიები. ჯანდაბა! წელიწადში ერთხელ 50-ლარიანი ლიცენზიის აღება არ უნდა იყოს დიდი პრობლემა, მაგრამ აი, ვინც ის სრულიად იდიოტური მოთხოვნა მოიხილა, რომ, თუკი ადამიანს „ტაქსაობა“ სურს, მაშინ ავტომობილი მაინც ადამიანს თეთრად უნდა გადაეღოს, არ არის „ქართული ოცნების“ პირდაპირი მტერი? მავანი ამბობს, რომ ეს თბილისის „მილანელი“ მერის ჯიუტი ხასიათის ბრალია და „ტაქსების“ სითეთრე დედაქალაქში მისი ახირებაა. ვერ ვიჭყვივით, რომ ეს ძალიან დაუფერებელი ამბავია, რადგან კანა კალაქის მართლაც ახასიათებს ჯიუტობები და მისგან არაერთხელ მოგვისტინა საზოგადოებისთვის ძალიან გამაღიზიანებელი ტონი: „მე ეს გადაწყვეტილება უკვე მივიღე და, ძველად რომც დანიცხეს, ეს მაინც ასე იქნება!“ შეიძლება ითქვას, ეს კალაქისა და მისი „კანის“ სტილია და, მიუხედავად იმისა, რომ ორიოდჯერ ცხვირიც კი დაიზიანეს ასეთი არ არის და ასეთი ტიპებისთვის ასეთი სტილი „ანგვიანი“. ეტყობა, დაზიანება საკმარისი არ არის და ასეთი ტიპებისთვის ცხვირის მწარედ ნამტვრევება აუცილებელი, რათა ჭკუა ისინავლონ. ოღონდ ნამტვრეული ცხვირით ჭკუის სწავლას რალა აზრი ექნება, ნამდვილად ვერ გეტყვით.

ჰო, მართლა, არ გამოგვრჩეს ბარა მოვასწარებოც. ხომ გავივლიათ ბოლო პერიოდში „ვარკეთილის“, „სამგორის“, „ისნის“, „300 არაგველის“, „ავლაბის“, „ვაგზლის მოედნის“ „დედისის“ თუ მეტროპოლიტენის კიდევ სხვა სადგურებთან? აბა, როგორი წესრიგია, ხომ ხედავთ? არის სადმე გარე მოვარდების ჭაჭანება? როგორ? მაგის მეტი რა არის? აპ, ბოლიში, აამა წინებზე

კი, ბატონო, მოვთხოვთ «ტაქსების» მქოლავს გამართული მანქანები და ლიცენზიები. ჯანდაბა! წელიწადში ერთხელ 50-ლარიანი ლიცენზიის აღება არ უნდა იყოს დიდი პრობლემა, მაგრამ, აი, ვინც ის სრულიად იდიოტური მოთხოვნა მოიხილა, რომ, თუკი ადამიანს „ტაქსაობა“ სურს, მაშინ ავტომობილი მაინც ადამიანს თეთრად უნდა გადაეღოს, არ არის „ქართული ოცნების“ პირდაპირი მტერი? მავანი ამბობს, რომ ეს თბილისის „მილანელი“ მერის ჯიუტი ხასიათის ბრალია და „ტაქსების“ სითეთრე დედაქალაქში მისი ახირებაა. ვერ ვიჭყვივით, რომ ეს ძალიან დაუფერებელი ამბავია, რადგან კანა კალაქის მართლაც ახასიათებს ჯიუტობები და მისგან არაერთხელ მოგვისტინა საზოგადოებისთვის ძალიან გამაღიზიანებელი ტონი: „მე ეს გადაწყვეტილება უკვე მივიღე და, ძველად რომც დანიცხეს, ეს მაინც ასე იქნება!“ შეიძლება ითქვას, ეს კალაქისა და მისი „კანის“ სტილია და, მიუხედავად იმისა, რომ ორიოდჯერ ცხვირიც კი დაიზიანეს ასეთი არ არის და ასეთი ტიპებისთვის ასეთი სტილი „ანგვიანი“. ეტყობა, დაზიანება საკმარისი არ არის და ასეთი ტიპებისთვის ცხვირის მწარედ ნამტვრევება აუცილებელი, რათა ჭკუა ისინავლონ. ოღონდ ნამტვრეული ცხვირით ჭკუის სწავლას რალა აზრი ექნება, ნამდვილად ვერ გეტყვით.

ზე“ დიდი რიხით აყრილი გარემოვაჭრები ისევ დაბრუნდნენ ყველა სადგურთან და ისევ ყიდნიან სხვადასხვა საკონტაქტო კაი კაცო, არ გადადრიო! მაგას მე მაშინაც ვნერდი, დედაქალაქში ახალგაზრდა მომხმარებელმა რომ ნაიმეტრაკეცა და გარე მოვაჭრების „ალაგმა“ დანიწყო. მაშინ მავანმა ოპონენტებმა „შურიანი“ და „ბოლი“ მიწინააღმდეგა. სხვათა შორის, იმავს ვნერდი და ვამბობდი სააკაშვილის დროსაც, როდესაც ბირა უპლაპამ დაინყო გარე ვაჭრობის აკრძალვით კეკლუცობა და ზუსტად იმავს ვნერდი და ვამბობდი შევარდნაძის დროსაც, როდესაც ჯერ კიდევ თბილისის მამდელმა მერმა ბაღრი შიშინიძის დროსაც დაინყო ლაპარაკი გარე მოვაჭრეთა დახურულ ბაზრებში შეყვანაზე. რას ვნერდი? რას და ელემენტარულ აქსიომას — გარე ვაჭრობის პრობლემის მოწინააღმდეგეები ერთადერთი (არა ერთ-ერთი, არამედ ერთადერთი) გზა არის ქვეყანაში ნორმალური სამუშაოს აღდგენის შექმნა! თუკი ქვეყანაში იქნება ნორმალური და ღირსეული სამუშაო ადგილები, გარე მოვაჭრეები თავი

სით წავლენ იმ სამუშაო ადგილებზე და ქუჩებზე თავისთავად დაიცლება გარე მოვაჭრეებისგან. თუ არადა, ხალხი იმავე მერმაც უნდა იკეკლუცოს, აყრილ-გაყრილი და დახურულ ბაზრებში შეყრილი გარე მოვაჭრეები, ერთ და ორ თუ არა, 4-5 თვეში მაინც ნელ-ნელა დაუბრუნდებიან პირვანდელი დისლოკაციის ადგილებს და გარე ვაჭრობა ისევ გაცხოველდება. რომ იცოდეთ, იგივე იმდის, სიციხულთი კი არა, მართლაც „ტაქსებით“ საკმაოდ ბირა უპლაპამ დაინყო გარე ვაჭრობის აკრძალვით კეკლუცობა და ზუსტად იმავს ვნერდი და ვამბობდი შევარდნაძის დროსაც, როდესაც ჯერ კიდევ თბილისის მამდელმა მერმა ბაღრი შიშინიძის დროსაც დაინყო ლაპარაკი გარე მოვაჭრეთა დახურულ ბაზრებში შეყვანაზე. რას ვნერდი? რას და ელემენტარულ აქსიომას — გარე ვაჭრობის პრობლემის მოწინააღმდეგეები ერთადერთი (არა ერთ-ერთი, არამედ ერთადერთი) გზა არის ქვეყანაში ნორმალური სამუშაოს აღდგენის შექმნა! თუკი ქვეყანაში იქნება ნორმალური და ღირსეული სამუშაო ადგილები, გარე მოვაჭრეები თავი

ონებში, ნორმალური სამუშაო ადგილების შექმნა მოგვარებს. თუ არადა, ხალხი იმავე მერმაც უნდა იკეკლუცოს, აყრილ-გაყრილი და დახურულ ბაზრებში შეყრილი გარე მოვაჭრეები, ერთ და ორ თუ არა, 4-5 თვეში მაინც ნელ-ნელა დაუბრუნდებიან პირვანდელი დისლოკაციის ადგილებს და გარე ვაჭრობა ისევ გაცხოველდება. რომ იცოდეთ, იგივე იმდის, სიციხულთი კი არა, მართლაც „ტაქსებით“ საკმაოდ ბირა უპლაპამ დაინყო გარე ვაჭრობის აკრძალვით კეკლუცობა და ზუსტად იმავს ვნერდი და ვამბობდი შევარდნაძის დროსაც, როდესაც ჯერ კიდევ თბილისის მამდელმა მერმა ბაღრი შიშინიძის დროსაც დაინყო ლაპარაკი გარე მოვაჭრეთა დახურულ ბაზრებში შეყვანაზე. რას ვნერდი? რას და ელემენტარულ აქსიომას — გარე ვაჭრობის პრობლემის მოწინააღმდეგეები ერთადერთი (არა ერთ-ერთი, არამედ ერთადერთი) გზა არის ქვეყანაში ნორმალური სამუშაოს აღდგენის შექმნა! თუკი ქვეყანაში იქნება ნორმალური და ღირსეული სამუშაო ადგილები, გარე მოვაჭრეები თავი

ლო „პარიანეზო“! თქვენი შეიძლება „ტაქსის“ „არაპიზინურებით“ ხდებით ცუდად და ამ დროს მამ „ტაქსის“ მქოლავს შიშინიძის იქნება შიშინიძით არინა ცუდად? ეგეც რომ არა, იქნებ მე არ მაქვს პრობლემა, რომ მასეთმა „მიუხედავმა“ „ტაქსმა“ შედარებით იფაუნა მიყვანოს სადმე; თქვენ კი შეგიძლიათ ცნობილი კომპანიების „ტაქსები“ გამოიძახოთ ადგილებზე, რომლებიც მათ კომპანიებში მომუშავე „ტაქსებს“ მალა სტანდარტებს უნესებენ და იქ ჩადოთ ეგ თქვენი „ბრწყინვალე“ უკანალები. მართლაც რომ ვთქვათ, ჩვენ ახლა ჩამოვთვალეთ სამი ყველაზე მრავალრიცხოვანი ჯგუფი ჩვენი მოსახლეობისა — გარემოვაჭრეები, „მოტაქსავეები“ და უბრალო ავტომობილები, რომლებიც შეიძლება არ „ტაქსაობენ“, მაგრამ ან კარტოფილი გადააქვთ სადმე გასაყიდად, ან ელიავაზე ნაციდი მცირე ტვირთი — კაფელ-მეტლახი, საღებავები და სხვა მისთანები და ამით შეაქვს ოჯახში ორი კაპიკი. ეს მათი ერთდერთი შემოსავლის წყაროა. ვიმეორებ — ერთადერთი! ხოლო რა დონეზე შეიძლება ადამიანი გააშინოს შემოსავლისა და ლუკმაპურის ერთდერთი წყაროს გადაკეტვამ ან მისი გადაკეტვის საფრთხის გაცნობიერებამ, ეს ჯიუტმა „მილანელმა“ თუ არ იცის, იქნებ აუხსნას ვინმე. კიდევ ვიმეორებ: არავინ აპროტესტებს ტექნოლოგიების არსებობას, მაგრამ, როდესაც ადამიანს უმნიშვნელოდ გაზარებული ფარის გამო ქუჩაში ავტომობილით გადაადგილებას აუპირდაპირვენ, მაშინ, როდესაც ეს ფარი შეიძლება 150-200 ლარიც კი ღირდეს, მერა ამ ადამიანს ნულარ მოსთხოვთ 2020-ის საპარლამენტო არჩევნებში ადვილად იყოს და „9 ნელი“ ახსოვდეს. მით უფრო, რომ ტექნოლოგიების ცენტრებში ისეთ შარზე არიან, მათ მიერ წარმოღვივებული ყველა პრეტენზია რომ გაითვალისწინოთ და ავტომობილი ჭკუაზე ისე მოიყვანო, შეიძლება კაი 500 ან 1 000 ლარიც კი დაგვიდეს. არადა, „მოტაქსავეები“ და მანქანით ლუკმაპურის მშოვნელთა მანქანის ღირებულება ზოგჯერ 1 000 ელლარს არც აღემატება. ასეთ ფონზე მართლაც საკითხავია: თვითონ „ქართულ ოცნებას“ ხომ არ ესაჭიროება, ტექნიკური არა და, კარგა გვარისანი პოლიტიკური დათვალიერება? იქნებ გამოჩნდეს ვინმე მადლიანი და მიუთითოს, როგორი დაზარალი „პოლიტიკური პარტიზიანი“ იყურებიან და როგორი ჩამსხვრეული „პოლიტიკური შუქფარებით“ უყურებენ ამ ქვეყანას, თორემ მართლაც კარზე მომდგარი 2020 და ვინძლო კანა კალაქის ემანდ თავადვე მოუწიოს იმ ადგილიდან „რაზგონის“ აღება, რომელსაც ფუნქიკულიორზე თურმე ნაციებისთვის აფართოებს... ისე, სხვათა შორის, ხალხმა კალაქისნაირი არაერთი თავი დათავის დროზე იმათც დაარწმუნა, რომ „გამოსაქანებლად“ მაინცდამაინც ფუნქიკულიორზე ასვლა არ არის აუცილებელი და უმატიოდ-აუცილებელი „გამოსაქანებლის“ როლში თვითონვე აღმოჩნდეს ის, ვინც ხალხს ასე უტიფრად ეჯოტება.

ლიბერალიზმის
საზოგადოებრივი
გაზეთი

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ივანიშვილი, ისავე, როგორც თავის დროზე შევიარდა და სააკაშვილი, გზავთარდინს მიუხედავად — თუ ძალაუფლების შენარჩუნება სურს, პოლიტიკა რადიკალურად უნდა შეცვალოს. „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველებმა (ეს ძალიან კარგად ჩანს მათ კომენტარებში) ივანიშვილის ნოემბრის გამოსვლა აღიქვას, როგორც ახალი შეთანხმების გაფორმება — მხარდაჭერის სანაცვლოდ ხელისუფლებას პოლიტიკა უნდა შეეცვალოს და რეფორმები გაატარებინოს. პირველი, რაც მიიღო ელექტორატმა ამ არაფორმალური პაქტის გაფორმების შემდეგ, არის მხვავი დაპირისპირება მოსამართლეთა სიის გარშემო შიდაპარტიული კონფლიქტით და გიქინა ივანიშვილის ფრიად საბჭოო პოზიციით. ცნობილი ხუმრობის არ იყოს, „რა შეუპოვებელი და რა ჩამოვიდა“.

ქართული პოლიტიკა იანვრის დასაწყისი, როგორც წესი, საკმაოდ მშვიდია. საზოგადოება ისვენებს და დიდად არც პოლიტიკოსები აქტიურობენ, მაგრამ ამჯერად საინფორმაციო სივრცე ორმა სკანდალმა შეაზანზარა. მმართველ პარტიაში მოსამართლეთა სიის გამო დაპირისპირება მოხდა, ხოლო პროკურატურას თი-ბი-სი ბანკის ხელმძღვანელ მამუკა ხაზარაძესთან 10 წლის წინანდელ საქმეზე კითხვები გაუჩნდა. მიზანშეწონილია, ორივე საკითხი ე.წ. „პრობლემა-2020“-ის კონტექსტში განვიხილოთ.

„ქართული ოცნების“ წევრები სულ უფრო ხშირად ფიქრობენ იმაზე, სად აღმოჩნდებიან მოსალოდნელი საკადრო გადაადგილებების შემდეგ. საპარლამენტო არჩევნების წინ პარტიული სიის ფორმირება მოხდება და განანიღბება მაჟორიტარული ოლქები, პარალელურად აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქტურებში დანიშნულება-ჩამოქვეითების ტრადიციული პერიოდი დაიწყება. ამასთანავე, საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურის წინ ბიძინა ივანიშვილმა თავის ცნობილ, თითქმის სასონარკვეთილ მიმართვაში პირობა დადო, რომ საკადრო პოლიტიკას გადახედვას და, პრინციპული ცვლილებების რომც არ განახორციელოს, შესაბამისი შთაბეჭდილების შექმნა მაინც მოუწევს. ამ ფაქტორების გათვალისწინებით ასობით ადამიანი ცდილობს, გამოთვალოს ტრეკტორია, რომელიც ცვლილებების შემდეგ, 2020-ში, თბილისი საკანცელთან მიიყვანს. მათი კონკურენცია დღეს ჩარჩოდან გადის და ძნელი წარმოსადგენი არ არის, რა მოხდება უახლოეს მომავალში. სწორედ ამიტომ „პრობლემა-2020“-მა მმართველი პარტიის არსებობას რაღაც მომენტში შეიძლება სასიკვდილო საფრთხე შეუქმნას.

ამ პერიოდისთვის დამახასიათებელია პარტიის საერთო ინტერესების უგულბედიყოფა და წინა პლანზე ამა თუ იმ პირის, დაჯგუფებისა თუ „სასტავის“ ინტერესების წამოწევა — ეს ვლინდება „ახალი“ და „ძველი გვარდიის“ დაპირისპირებაშიც, რომელმაც მოსამართლეთა სიის გამო (ის, ალბათ, უფრო საბაბია, ვიდრე მიზეზი) ახალი ძალით იფეთქა.

რას ხედავს ამ დროს „ქართული ოცნების“ რიგითი მხარდამჭერი? 2018 წლის აპრილში მან იხილა პარტიის დეპუტატებს შორის პირველი ფართომასშტაბიანი დაპირისპირება, რომელიც მოჰყვა ნინია კაკაბაძის არჩევას საზოგადოებრივი მაუწყებლის სამეურვეო საბჭოში და ამის გამო გედევან ფოფხაძის პროტესტს. იენისში მან ნახა, როგორ გადააყენა ბიძინა ივანიშვილმა პრემიერის პოსტიდან გიორგი კვიციანი, შემდგომ კი შეიტყო (ივლისში, ივანიშვილის ინტერვიუდან), რომ დაპირისპირება მათ შორის ჯერ კიდევ 2017 წლის მიწურულს დაწყებულია. ამან შესაძლებლობა მისცა, ნაწილობრივ მაინც გაეფიქრა იმ კრიზისული პროცესების არსი, რომელთა დაწყება 2018 წლის პირველ კვარტალში მოხდა ქვეყანამ იგრძნო.

შემდგომ „რიგითმა მხარდამჭერმა“ გაიგო, რომ „ქართული ოცნებაში“ უთანხმოება საპრეზიდენტო კანდიდატზე — პარტიის ლიდერებს ეს ღიად არ დაუდასტურებიათ, მაგრამ, ახლახან მიღებული გამოცდილებიდან გამომდინარე (კვიციანის ეპიზოდი), „საფუძვლიანი ეჭვი“ საზოგადოებაში ფართოდ გავრცელდა.

ბოლოს, მას შემდეგ, რაც სწორედ „რიგითმა მხარდამჭერებმა“ საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში გადაარჩინეს „ქართული ოცნება“ და ჩათვალეს, რომ ივანიშვილის დაპირებების შემდეგ რაღაც ოდნავ მაინც შეიცვლება, მმართველმა პარტიამ მას ახალი სკანდალი შესთავაზა, „ახლა უკვე მოსამართლეების არომბატი“.

საზოგადოდ, აზრთა სხვაობაში ცუდი არაფერია, მაგრამ შექმნილ ვითარებას ორი გარემოება ამძიმებს. ჯერ ერთი, „რიგითი მხარდამჭერი“ ხვდება, რომ მსგავსი დაპირისპირებების მიღმა არა პრინციპული პოზიციები ან იდეოლოგიური შეუთავსებლობა, არამედ, უპირველესად, მერკანტილური, ვინრო-კლანური ინტერესები დგას. ამასთანავე, ლიდერების დიდ ნაწილს მიაჩნია, რომ შიდაპარტიული დისკუსიის გარეთ გამოტანა არ შეიძლება, რაც 21-ე საუკუნეში ფორმალურად დემოკრატიულ ქვეყანაში ძალზე სასაცილოდ გამოიყურება, მით უმეტეს, რომ ინფორმაცია მაინც ჟონავს, თუმცა საზოგადოება მას ხშირად დამახინჯებული სახით იღებს, მაგრამ პარტიის ხელმძღვანელობა მაინც იქცევა ისე, თითქოს „ქართული ოცნება“ ბანდა ან ტოტალიტარული სექტა და მისმა წევრებმა სადავო საქმე ჩუმად, მიგნით უნდა გააჩინონ, ხოლო ღია დისკუსია არავითარ შემთხვევაში არ გამართლებების შერჩევის გამო აგორებული კრიზისი გრძელდება და ის „ქართულ ოცნებას“ კიდევ არაერთ საშიშვო ქულას დააკარგვინებს, ვინაიდან მანკიერია არა მხოლოდ სკანდალის ფორმა, არამედ თვითონ პოლიტიკა, რომელმაც ის გამოიწვია, ანუ ახალი ხელისუფლების ალიანსი მოსამართლეთა ძველ კორპორაციასთან, შესაბამისად — უპრინციპობასთან.

საინტერესოა, ხედავს თუ არა ივანიშვილი სტრატეგიულ პერსპექტივას, როგორც ამ, ისე სხვა პრობლემურ თემებზე? ეს საკითხი აქტუალურია, რაც კარგად გამოვლინდა საზოგადოების რეაქციაში მეორე „საახალწლო სკანდალზე“. ივანიშვილის „პირველ ხუთწლედში“ (2011-2016) მას მოსახლეობის მნიშვნელოვან ნაწილში დიდი გროსმაისტერი იმიჯი ჰქონდა, რომელიც თითქოს რთულ, მრავალსკლიან კომპინაციაზე ათამაშებს. შემდგომ, განსაკუთრებით 2018-ში, დამოკიდებულება შეიცვალა. ბევრი კომენტატორი აღაპარაკდა, რომ ივანიშვილი პრიმიტიულ, დიდი დიდი ორსვლიან გათვლებს ეყრდნობა. ამ გარემოებას რიდი მნიშვნელობა აქვს, მაგრამ, ახლახან მიღებული გამოცდილებიდან გამომდინარე, საზოგადოებაში ფართოდ გავრცელდა „რიგითი მხარდამჭერი“ ხვდება, რომ მსგავსი დაპირისპირებების მიღმა არა პრინციპული პოზიციები ან იდეოლოგიური შეუთავსებლობა, არამედ, უპირველესად, მერკანტილური, ვინრო-კლანური ინტერესები დგას. ამასთანავე, ლიდერების დიდ ნაწილს მიაჩნია, რომ შიდაპარტიული დისკუსიის გარეთ გამოტანა არ შეიძლება, რაც 21-ე საუკუნეში ფორმალურად დემოკრატიულ ქვეყანაში ძალზე სასაცილოდ გამოიყურება, მით უმეტეს, რომ ინფორმაცია მაინც ჟონავს, თუმცა საზოგადოება მას ხშირად დამახინჯებული სახით იღებს, მაგრამ პარტიის ხელმძღვანელობა მაინც იქცევა ისე, თითქოს „ქართული ოცნება“ ბანდა ან ტოტალიტარული სექტა და მისმა წევრებმა სადავო საქმე ჩუმად, მიგნით უნდა გააჩინონ, ხოლო ღია დისკუსია არავითარ შემთხვევაში არ გამართლებების შერჩევის გამო აგორებული კრიზისი გრძელდება და ის „ქართულ ოცნებას“ კიდევ არაერთ საშიშვო ქულას დააკარგვინებს, ვინაიდან მანკიერია არა მხოლოდ სკანდალის ფორმა, არამედ თვითონ პოლიტიკა, რომელმაც ის გამოიწვია, ანუ ახალი ხელისუფლების ალიანსი მოსამართლეთა ძველ კორპორაციასთან, შესაბამისად — უპრინციპობასთან.

გამნარკებულ აპოკრიფულ და დაბრმავებულ «ოცნება»

არ უნდა გამოვიხსნოთ, რომ ივანიშვილი, ბაკაშვილსთან ერთად, ვერა ჩაფორმების აუცილებლობას ახსოვნიკებს და არც მათი გატარების თაზი აქვს, ხოლო ნოემბრის დაპირებები ბანალურ ნინასაჩრევნო ფინტს ნარმოადგენდა. თუ ეს პარტიას სხა, ხელისუფლების დეაბი დათვლილია

სტრატეგიული ხედვის უნარი ღალატობს, ის თავის დაზღვევის საშუალებებს ეძებს, რაც, ადრე თუ გვიან, მის ოპონენტებთან პაქტის გაფორმებით სრულდება. თუ დავაკვირდებით ექსპერტებისა და საზოგადოების სხვა წევრების რეაქციას მამუკა ხაზარაძის ინციდენტზე შედეგად და სოცქსელებში, ვნახავთ, რომ ზოგი მას სტრატეგიულ გამჭრიახობას მიაწერს, ზოგი კი თვლის, რომ მისი მოტივები და ტაქტიკა უაღრესად ბანალურია. აღსანიშნავია, რომ მეორე ტიპის ვერსიები გაცილებით ფართოდ გავრცელდა, „პირველ ხუთწლედში“ ასე ნამდვილად არ იქნებოდა.

ივანიშვილის საზარაძის ფინანსური პოტენციალი და კავშირები აფრთხობს, რომ მას სურს საკუთარი ინტერესების გატარება ანაკლიის პროექტში, რომ ის „სჯის“ ხაზარაძეს ალიანსისთვის კვირიკაშვილთან, რომელსაც თითქოს არა მხოლოდ ბიზნეს-ინტერესების ლობირება, არამედ პარტიის შექმნა და, საბოლოოდ, ივანიშვილის „გვერდზე განევა“ უნდა მოჰყოლოდა.

ამის პარალელურად, საინფორმაციო სივრცეში ტიტივერსია, რომლის თანახმად ივანიშვილი განგებ უზიკებს ხაზარაძეს პოლიტიკური გააქტიურების კენ, ოპოზიციაში მისი გადასვლის „ლევანდირებას“ ახდენს, რათა მან პიპოთეზური „მესამე ძალის“ შეკავშირება და უზრუნველყოფა მოახდინოს. ყველა სოციოლოგი და, შესაბამისად, პოლიტიკოსიც ხედავს, რომ მოთხოვნა „მესამე ძალაზე“ საზოგადოებაში დიდია და არსებობს ამომრჩევეთა, რომელსაც თითქოს არა მხოლოდ ბიზნეს-ინტერესების ლობირება, არამედ პარტიის შექმნა და, საბოლოოდ, ივანიშვილის „გვერდზე განევა“ უნდა მოჰყოლოდა.

საქართველოს უახლესი ისტორია პრაქტიკის დადასტურება: მაშინ, როდესაც საზოგადოების უმრავლესობა საბოლოოდ ჩნებდა, რომ «მეფე უიშვილი», იწყება ჩეჩენის რევოლუცია და მისი უახლესი საკითხი მხოლოდ ტექნიკურ ხასიათს იქნის

იშვილისთვის ისეთი ოპოზიციური ძალის ჩამოსაყალიბებლად, რომელიც ოლიგარქიულ სისტემას რეალურ საფრთხეს არ შეუქმნის იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მთავრობის ფორმირება მოუწევს და მით უმეტეს მაშინ, როდესაც „მთავარი ოპოზიციური“ ძალა გახდება.

ეს ვერსია, ალბათ, ორი ფაქტორის გამო გავრცელდა. ჯერ ერთი, საზოგადოებაში არის მოთხოვნა „მესამე ძალის“ ფორმირებაზე და ის ერთ-ერთი უზიანო ხედვა ნებისმიერ ვარაუდს, რომელიც მის მოლოდინს ემთხვევა, თუნდაც ის სიმართლეს არ შეესაბამებოდეს. ამასთანავე, მითი იმის თაობაზე, რომ ივანიშვილს სტრატეგიული ოპერაციების დაგეგმვა და რეალიზება შეუძლია, კვლავინდებურად ცოცხალია, მიუხედავად იმისა, რომ რეალურად ხშირად საპირისპიროზე მიუთითებს. ავიღოთ თუნდაც მარისხუანის წარმოების შესახებ ისტორია — რა დაგეგმა და რა მიიღო?

რაოდენ პარადოქსულიც უნდა იყოს, ივანიშვილის ლეგიტიმობას (ფართოდ და არა მხოლოდ ოპოზიციის გაცემით) მნიშვნელოვანწილად სწორედ ეს მითი უზრუნველყოფს. საქართველოს უახლესმა ისტორიამ არაერთგზის დაადასტურა: მაშინ, როდესაც საზოგადოების უმრავლესობა საბოლოოდ ჩნებდა, რომ „მეფე უიშვილი“ იწყება რეჟიმის რღვევა და მისი შეცვლის საკითხი მხოლოდ ტექნიკურ ხასიათს იქნის.

იმას, რომ ღარიბ და უსამართლო სახელმწიფოში მმართველის პოლიტიკური კაპიტალი საკმარის სწრაფად იხრება, ახალი და უჩვეულო არაფერია. ივანიშვილი, ისევე, როგორც თავის დროზე შევერდინა და სააკაშვილი, გზავთარდინს მიუახლოვდა — თუ ძალაუფლების შენარჩუნება სურს, პოლიტიკა რადიკალურად უნდა შეცვალოს. „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველებმა (ეს ძალიან კარგად ჩანს მათ კომენტარებში) ივანიშვილის ნოემბრის გამოსვლა აღიქვეს, როგორც ახალი შეთანხმების გაფორმება — მხარდაჭერის სანაცვლოდ ხელისუფლებას პოლიტიკა უნდა შეეცვალოს და რეფორმები გაეტარებინა. პირველი, რაც მიიღო ელექტორატმა ამ არაფორმალური პაქტის გაფორმების შემდეგ, არის მხვავი დაპირისპირება მოსამართლეთა სიის გარშემო შიდაპარტიული კონფლიქტითა და ბიძინა ივანიშვილის ფრიად საბჭოო პოზიციით. ცნობილი ხუმრობის არ იყოს, „რა შეუპოვებელი და რა ჩამოვიდა“. არც ის უნდა გამოვიციხოთ, რომ ივანიშვილი, გარემოცვასთან ერთად, ვერც რეფორმების აუცილებლობას აცნობიერებს და არც მათი გატარების თაზი აქვს, ხოლო ნოემბრის დაპირებები ბანალურ ნინასაჩრევნო ფინტს წარმოადგენდა. თუ ეს მართლაც ასეა, ხელისუფლების დღევანდელი დათვლილია.

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ბიძინა ივანიშვილმა ვერ გაიგო, რომ ხალხს ხელისუფლების რეფორმა სურდა. მას არ მოუხმენია, ვინმეს რომ ეთქვა, ირაკლი კობახიძე არ გვინდაო. 2012 წლის არჩევნებში ვინც გამარჯვება მოიტანა, იმ ხალხის დაბრუნება სურდა საზოგადოებას. ამის გამო იყო ხალხი განაწყინებული. ადამიანები განაწყინებული იყვნენ ფსევდორეფორმების, არასწორი ეკონომიკური და სოციალური პოლიტიკის, სამართლიანობის არალდგენის, პორტირებული ნაცებისა და კოაბიტაციის გამო“.

მამუკა არეშიძე:

ბიძინა ივანიშვილი როგორ არა, ახალგაზრდულ გუნდს უპირატესობა არ ექნებოდა. ახალგაზრდებს ბიძინა ივანიშვილის მხარდაჭერა აქვთ

წინასაახალწლოდ პარლამენტი სკანდალში გაეხვია. იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარე ეკა ბესელიამ თანამდებობა დატოვა და დაიბარა, რომ სკანდალურ ინფორმაციებს გამოაშკარავებდა, მაგრამ საზოგადოებას მოლოდინი გაუცრუვდა. მოლოდინი გაუცრუვდა ე.წ. ძველებს „ქართული ოცნების“ რიგებიდან, ნებისით თუ უნებლიეთ ნაუსულ ნევრებსაც. მას შემდეგ, რაც ბიძინა ივანიშვილი პოლიტიკაში დაბრუნდა და ერთი წლის ვადაში სიტუაციის მოგვარებას დაჰპირდა ხალხს, ბევრი რამ შეიცვალა. „ოცნება“ უნიათოდან შემსრულებელ გუნდად გადაიქცა და „მოლაღატეების“ გარიყვა დაიწყო. ეკა ბესელია ერთ-ერთი მათგანი აღმოჩნდა.

მართალია, ბესელია ამბობს, რომ უზუნაესი სასამართლოს მოსამართლეების დანიშვნის გამო მოუვიდა კონფლიქტი პარლამენტის თავმჯდომარესთან, მაგრამ მედიამ, კერძოდ, „რეზონანსში“, გავრცელდა ინფორმაცია, რომ, რამდენიმე ხნის წინათ, ჯერ კიდევ მაშინ, სანამ „ომეგა ჯგუფის“ ხელმძღვანელი ზაზა ოქუაშვილი ხელისუფლებას საჯაროდ ამხელდა, 30-მილიონზე დავა ჰქონდა „საქართველოს ბანკთან“. ოქუაშვილს ამ დავის გადაწყვეტა ეკა ბესელიამ შესთავაზა (ზაზა ოქუაშვილის ცოლი ნატო ჩხეიძე იურიდიული კომიტეტის წევრია პარლამენტში), სოლიდური გასამრჯელო აიღო და ენერგიულად დაიწყო მანამდე არაერთგზის აპრობირებული სქემის განხორციელება...

ბესელიამ ზუსტი დრო შეარჩია გადადგომისთვის, ის გადადგა საზოგადოებისთვის ძალიან მნიშვნელოვანი საკითხის გამო და დანარჩენი საინტერესო აღარ არის... არც ის არის საინტერესო, რამდენად მნიშვნელოვანი ფიგურები არიან ან ბესელია, ან კობახიძე. მთავარია ის, რომ კვდება ახალი იმედი სამართლიანობის აღდგენის, რომელიც ყველაზე ვიციტი, რომ დაფარულია პოლიტიკაში. ამ მხრივ, უსიამოვნო ვითარებაა.

— შესაძლოა, რომ ბესელიას ხელით ბიძინა ივანიშვილმა სატელიტი პარტია შექმნას? ეს შეკითხვა საზოგადოებას უჩნდება...

— ეს გამოირიცხება, რადგან ბიძინა ივანიშვილი არ არის ის ტიპი, რომელიც ასეთ რთულ პოლიტიკურ კომბინაციებს დაიწყებს და, სიმართლე ვთქვათ, ეს არც სჭირდება. ახალგაზრდების გუნდის პრობლემა არ არსებობს. ვიცი, საზოგადოებას უნდა, ეს ყველაფერი და უკავშიროს იმას, რაც შვიტარდნაძის პერიოდში მოხდა, როცა „მოქალაქეთა კავშირის“ ძველი და ახალი თაობა დაუპირისპირდა ერთმანეთს, მაგრამ ავინწყდებით, რომ იქ იყო ზურაბ ჭყანიანი, რომელიც პოლიტიკურადაც მზად იყო ყველაფრისთვის და განათლებითაც. მსგავსს ვერ შეძლებს ირაკლი კობახიძე. გარდა ამისა, შევარდნაძისდროინდელი ახალგაზრდული გუნდი უფრო მოტივირებული იყო, მოქნილი და განათლებული იყო. დღევანდელი ე.წ. ახალგაზრდული გუნდი, პრობლემას ვერ შექმნის.

— უპირატესობა ე.წ. ახალგაზრდების მხარეს არის... — რომ არა ბიძინა ივანიშვილი, ახალგაზრდულ გუნდს უპირატესობა არ ექნებოდა. ახალგაზრდებს ბიძინა ივანიშვილის მხარდაჭერა აქვთ.

— საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურის წინ ივანიშვილმა თქვა, რომ საზოგადოების მესიჯები მივიღე და გასაგებია ჩემთვის, რა სურს ხალხსო... ხალხს რეფორმა სურდა, მაგრამ არა ასეთი...

— ბიძინა ივანიშვილმა ვერ გაიგო, რომ ხალხს ხელისუფლების რეფორმა სურდა, მას არ მოუხმენია, ვინმეს რომ ეთქვა, ირაკლი კობახიძე არ გვინდაო. 2012 წლის არჩევნებში ვინც გამარჯვება მოიტანა, იმ ხალხის დაბრუნება სურდა საზოგადოებას. ამის გამო იყო ხალხი განაწყინებული, ადამიანები განაწყინებული იყვნენ ფსევდორეფორმების, არასწორი ეკონომიკური, სოციალური პოლიტიკის, სამართლიანობის არალდგენის, პორტირებული ნაცებისა და კოაბიტაციის გამო. კობახიძე არავის არასდროს უხსენებია.

— კობახიძის გუნდში მართლაც არიან პორტირებული და მათ საზოგადოება არ წყალობს. მაგალითად, ზარდიანი... — კი, არიან ასეთი ადამიანები. იყო იმხანად ზოგიერთი საჯარო სამსახურში, მაგრამ ეს არაფერს ნიშნავს. ზარდიანი უპირატესობა არ ექნებოდა. ახალგაზრდებს ბიძინა ივანიშვილის მხარდაჭერა აქვთ.

«პარლამენტის თავმჯდომარე და მისი კურსელები აღმოჩნდნენ საპარტიო პოლიტიკისთვის ყველაზე საჭირონი, ზუსტად ისა, როგორც სააკაშვილის კურსელები, ოღონდ მეტადრებით მცირე მასშტაბით»

— არა, ერთი ხელი არ ურევია, ერთი ხედავ ურევია, ეს ეროვნული ტრაგედიაა. საქმეს ნათელ-მირონობით ვნწყევტ და არა პროფესიონალიზმით.

— ერთი ხელი ურევია ამ საქმეში?

— არა, ერთი ხელი არ ურევია, ერთი ხედავ ურევია, ეს ეროვნული ტრაგედიაა. საქმეს ნათელ-მირონობით ვნწყევტ და არა პროფესიონალიზმით.

— „ძველები“ — ყოფილი „ოცნებელები“ რას აპირებთ? — ის, რაც ხდებოდა, პოლიტიკური რყევების დამახასიათებელია. ჩავთვალოთ, რომ 2012 წელს მშვიდობიანი რევოლუცია მოხდა, რევოლუცია კი თავის შვილებს ჭამს. „ძველებიდან“ პარლამენტში თითო-ორი ადამიანი შემორჩა ისეთი, ვინც ამინდს ქმნის, კარგი მდგომარეობა აქვს მხოლოდ ბიპოლარის, დანარჩენები ჩრდილში არიან. ეს კლასიკური მაგალითია რევოლუციის და, სამწუხაროდ, ეს ასეა დღესაც.

— თქვენ ამას კლასიკურ მოვლენად აღიქვამთ და არ გაქვთ პროტესტის განცდა? — არა, არ მივიჩნევ კლასიკურ მოვლენად და ნორმალურად, რადგან შემცველად შე-

ცვლილს უნდა სჯობდეს. ჩვენ შემთხვევაში ასეთი რამ არ არის. ადამიანები, რომლებიც ჩვენს რეფორმულ გზაზე არიან, არაა მარტო მარტო, არაა მარტო მარტო, არაა მარტო მარტო.

— არა, ერთი ხელი არ ურევია, ერთი ხედავ ურევია, ეს ეროვნული ტრაგედიაა. საქმეს ნათელ-მირონობით ვნწყევტ და არა პროფესიონალიზმით.

— „ძველები“ — ყოფილი „ოცნებელები“ რას აპირებთ? — ის, რაც ხდებოდა, პოლიტიკური რყევების დამახასიათებელია. ჩავთვალოთ, რომ 2012 წელს მშვიდობიანი რევოლუცია მოხდა, რევოლუცია კი თავის შვილებს ჭამს. „ძველებიდან“ პარლამენტში თითო-ორი ადამიანი შემორჩა ისეთი, ვინც ამინდს ქმნის, კარგი მდგომარეობა აქვს მხოლოდ ბიპოლარის, დანარჩენები ჩრდილში არიან. ეს კლასიკური მაგალითია რევოლუციის და, სამწუხაროდ, ეს ასეა დღესაც.

— თქვენ ამას კლასიკურ მოვლენად აღიქვამთ და არ გაქვთ პროტესტის განცდა? — არა, არ მივიჩნევ კლასიკურ მოვლენად და ნორმალურად, რადგან შემცველად შე-

ცვლილს უნდა სჯობდეს. ჩვენ შემთხვევაში ასეთი რამ არ არის. ადამიანები, რომლებიც ჩვენს რეფორმულ გზაზე არიან, არაა მარტო მარტო, არაა მარტო მარტო.

— არა, ერთი ხელი არ ურევია, ერთი ხედავ ურევია, ეს ეროვნული ტრაგედიაა. საქმეს ნათელ-მირონობით ვნწყევტ და არა პროფესიონალიზმით.

— „ძველები“ — ყოფილი „ოცნებელები“ რას აპირებთ? — ის, რაც ხდებოდა, პოლიტიკური რყევების დამახასიათებელია. ჩავთვალოთ, რომ 2012 წელს მშვიდობიანი რევოლუცია მოხდა, რევოლუცია კი თავის შვილებს ჭამს. „ძველებიდან“ პარლამენტში თითო-ორი ადამიანი შემორჩა ისეთი, ვინც ამინდს ქმნის, კარგი მდგომარეობა აქვს მხოლოდ ბიპოლარის, დანარჩენები ჩრდილში არიან. ეს კლასიკური მაგალითია რევოლუციის და, სამწუხაროდ, ეს ასეა დღესაც.

— თქვენ ამას კლასიკურ მოვლენად აღიქვამთ და არ გაქვთ პროტესტის განცდა? — არა, არ მივიჩნევ კლასიკურ მოვლენად და ნორმალურად, რადგან შემცველად შე-

ცვლილს უნდა სჯობდეს. ჩვენ შემთხვევაში ასეთი რამ არ არის. ადამიანები, რომლებიც ჩვენს რეფორმულ გზაზე არიან, არაა მარტო მარტო, არაა მარტო მარტო.

რო სწორად, საარჩევნო პროცესში ჩაერთო.

ვლახარაკობ თავდაპირველ იდეაზე, ფასეულობებზე. ჩემთვის მიუღებელია ყველაფერი, რაზეც საუბრობდა „ნაციონალური მოძრაობა“ და რასაც ახლა ცდილობენ, რომ გადმოიღონ. ზუსტად ამ მიზეზით, ზუსტად იმიტომ, რომ ჩემთვის წინა ხელისუფლება თავისი იდეებით მიუღებელია, მხარი დაუჭირე სალომე ზურაბიშვილს, ოღონდ მეორე ტურში.

— როგორ განვითარდება პროცესები? სოციალურ ქსელებში ვრცელდება ინფორმაცია, შესაძლოა, შესვლია დააპატიმრონო...

— არ ვიცი, პროცესები როგორ განვითარდება, მაგრამ შემოიღო ვითრათ, რა იქნება უკეთესი, რა უნდა გაკეთდეს, რათა პროცესები სწორად წარიმართოს. ბიძინა ივანიშვილმა ყველაფერი უნდა გააკეთოს იმისთვის, რომ ეს დაპაუზებული მომენტის, სიტუაციის უნდა დააბრუნოს, რადგან ეს პოლიტიკურ პარტიის რეპუტაციას და საზოგადოების ცნობიერებაში სტრუქტურულ დაზარალებას გამოიწვევს. თუკი ასე არ მოხდა, გამოვა, რომ ეკა ბესელია გადაწყვეტს სამართლიანობისთვის ბრძოლას. ნიუანსებში გარკვევას არაა დაინიშნა... პარტია უნდა დალაგდეს, ყველა თავის ადგილზე უნდა იჯდეს. გუნდობას ცალმხრივად არავინ თამაშობს. თუკი ამას დაუშვებენ, მიიღებენ იმას, რაც თავის დროზე ზურაბ ჭყანიამ მიიღო — მან ცალ კარში ათამაშა სააკაშვილი... ამის დაშვება არ შეიძლება, სანამ არ უნდა ჩამოვარდნილი ყველა ადამიანი დაინიშნოს. ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისთვის, რომ საპრეზიდენტო არჩევნებში პირველი ტურის შემდეგ მიცემული დაპირებები შესრულდეს. დაპირების არსებობის სხვა თემაზე გადასვლის ეს მეთოდი სწორი არ არის.

— ივანიშვილმა იცის, რა უნდა გააკეთოს? ის, რასაც თქვენ ამბობთ, ივანიშვილმა იცის?

— ივანიშვილს ვიცნობ კარგად, თუმცა მასთან, დიდი ხანია, შეხვედრა არ მქონია, ვერც იმას ვეგვიყვით, ვინმე თუ ჰყავს გარემო ისეთი, ვინც ურჩევს, რა უნდა გააკეთოს, ამიტომ ამ შეკითხვაზე ვიპასუხებ.

— რა მოხდა რეალურად კობახიძეს და ბესელიას შორის? თქვენ საუბრის დასაწყისში თქვით, რომ ეს არ არის მოსამართლეების გამო ატეხილი დავა. კობახიძე და ბესელია ახლობლებისთვის თანამდებობებს ვერ იყოფენ?

— გახვთ მხოლოდ საქმეში ჩახედული ადამიანები არ კითხულობენ, მას საზოგადოება კითხულობს. მათთვის მთავარია, რომ მოსამართლეები, რომლებიც წინა ხელისუფლების დროს დანაშაულს წააღიარდნენ, უფადოდ არ დაინიშნონ...

— გამოდის, ბესელია მართალია...

— ასე ჩანს. ბესელია მართალია, ის სწორ პოზიციაზეა. სხვა დანარჩენი საზოგადოებას არ აინტერესებს.

ესაუბრა ეკა ნასყიდაშვილი

ინტერვიუ

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„საპარტიოლოგი ყველა მდიდარი სახელმწიფოს სარჯზეა გამდიდრებული, მაგრამ ძველანა ღარიბია, ჩვენი ბალანსი საბჭოთა საპარტიოლოგი შიშველი მსოფლიო ვალეზია. ჩვენი ძველანა ქონება 60 კაცის ხელშია, ისინი არიან სათავეში, ისინი ებრძვიან ერთმანეთს. ძლიერი ქართული კომპანიები გვჭირდება, უცხოურაგა არ უნდა იმუშავონ და გამოყოფილი ფული ისევ თვითონ არ წაიღონ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სულ ვალი გვიქნება. არ გვინდა ვალი, რომელიც მსოფლიო გზას დაგვიტოვებს და იმ გზასაც ვერ გავუფრთხილებით, გზას, რომელიც მსოფლიო ტრანზიტის იქნება ჩვენთვის და სხვა არაფერი“.

დავით ჭიჭინაძე: ვალის აღება, თუკი არ ვიხით, რას უნდა მოხდეს, არ ღირს. ეს ვალეზი ჩვენი უვილეზი, მოგაპალი თაობების გადასახლება

უკვე რამდენიმე კვირაა, მედიასაშუალებები ბევრს საუბრობენ თი-ბი-სი ბანკის დამფუძნებელ მამუკა ხაზარაძის გარშემო ატეხილ სკანდალზე, რომელიც, შესაძლოა, მისი დაპატიმრებით დასრულდეს. ხაზარაძეს, ასე ვთქვათ, წყალი მას შემდეგ შეუდგა, როცა პრემიერმინისტრ კვიციანიშვილთან მეგობრობის გამო ბიუჯეტიდან ანაკლიის პორტის მშენებლობისთვის 100 მილიონი დოლარი მისცეს. ეს ამბავი არც გამჟღავნებულა, რომ არა ბიძინა ივანიშვილი, რომელმაც კვიციანიშვილისა და ხაზარაძის „ჩუმი ჩანაფიქრი“ სააშკარაოზე გამოიტანა და კვიციანიშვილს ხაზარაძესთან ერთად ქვეყნის გაჩანაგებასა და მავნებლობაში საჯაროდ დასდო ბრალი. რით დასრულდება თი-ბი-სი ბანკის გარშემო ატეხილი სკანდალი და ხომ არ ერჩიან მამუკა ხაზარაძეს პირადი ანგარიშსწორების გამო? გვესაუბრება პარლამენტის წევრი, ისნის მაჟორიტარი დეპუტატი დავით ჭიჭინაძე:

«თუ ასე გაგრძელდება და არაფერი შეიხველება, თანაც რადიკალურად, საპენსიო რეფორმის ახალი ინიციატივა ჩაუბრუნდება»

ასტრუქტურის განვითარებისთვის. პროექტები, რომლებიც ამ თანხით უნდა განხორციელდეს, 2030 წლამდეა გათვლილი... — 12 წელიწადზე მეტია, დიდძალი თანხები მოდის ჩვენს ქვეყანაში ევროკავშირიდან. წელიწადში ეს 900 მილიონი გამოდის. ასეთი დახმარებები ქვეყანამ ეფექტიანად უნდა გამოიყენოს, მაგრამ, სამწუხაროდ, ასე არ ხდება. 2008 წელს, როდესაც აქ იყო, ძალიან დიდი თანხა გამოიყო ევროკავშირმა და სტაბილურობისა და ლიკვიდურობის მიზნით ბანკებს გადაეცა, მაგრამ, სამწუხაროდ,

— ისეთი საფინანსო სტრუქტურები, როგორებიც არის თი-ბი-სი ბანკი და საქართველოს ბანკი, ქვეყანას ვენებს. აღნიშნული ბანკები თავიანთი მმართველებიანად ისე გამსხვილდნენ, გაფართოვდნენ და გაძლიერდნენ, რომ არა მხოლოდ ფინანსურ-ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური გავლენის მოპოვებასაც ცდილობენ. ჩვენ ვიცით, რომ ამ ბანკების ხელმძღვანელებმა ხელისუფლებებთან კულუარული გარიგებებით მიაღწიეს იმ მდგომარეობას, რომელშიც დღეს არიან. ის, რომ მათ ვიღაც პირადი ანგარიშსწორების გამო ერჩიან, არ იქნება მართალი, აუცილებლად უნდა გადავხედოთ მათ წარსულს. მამუკა ხაზარაძე აქოტარაძეა მოსახლეობას, ბიზნესმენებს, ძველანას. თანაც გავლენას აქლია-კაპაძე წვრილი ბიზნესისა და ხალხის სარჯზე. თვალსაჩინოებისთვის „ელიტალიტერონისი“ მამულისთვის კაპაძე. ნარმატაბული ბიზნესი თი-ბი-სი ბანკმა ჩაიღო ხელი, მამულისთვის კი ცინაში გაუშვა. ანაკლიის რეგიონალური იმპროვიზირებული საპარტიოლოგი ბანკის მისმა ხელმძღვანელობამ მაქსიმალური ჩაიგდო ხელში ყველაფერი, რაც დღეს აქვს. საქართველოს ბანკი სააკაშვილის მოსამსახურე და პროკურატურის დანაყოფი იყო, ისევე, როგორც თი-ბი-სი. ამ ბანკების მმართველები შავი ბულატტებით მუშაობდნენ და ბიზნესმენებსაც აიძულებდნენ, ეკეთებინათ იგივე... ადვილად ართმევდნენ ქონებას ყველას, ვისაც თვალს დაადგამდნენ. ბანკირების იმიჯი შელახულია, ისევე, როგორც ყველა ხელისუფლების. ქუჩაში რომ გახვიდეთ და ხალხს ჰკითხოთ, ყველაფერი ნათელი გახდება. ხვალ ხაზარაძე რომ დაიჭირონ, სოლიდარობას არაფერ გამოიუცხადებს, პირიქით, გაუხარ-

დებათ და გულს მოიფხანენ. ხაზარაძის დღეს რასაც იტყვიან, წინა ხელი-სუფლები პერიოდში ჩადანილი დანახარები. თანაც, ეს დანახარები წინასწარ ჩაიკრძალა პერიოდში აქვს ჩადანილი, მაგრამ დროს თი-ბი-სი-მ ბანკი კომპანიას პრობლემა შეუქმნა, იმ კომპანიასა და ბიზნესმენებს, რომლებიც რეგიონალური ანგარიშსწორების დახმარებით მიაღწიეს იმ მდგომარეობას, რომელშიც დღეს არიან. ის, რომ მათ ვიღაც პირადი ანგარიშსწორების გამო ერჩიან, არ იქნება მართალი, აუცილებლად უნდა გადავხედოთ მათ წარსულს. მამუკა ხაზარაძე აქოტარაძეა მოსახლეობას, ბიზნესმენებს, ძველანას. თანაც გავლენას აქლია-კაპაძე წვრილი ბიზნესისა და ხალხის სარჯზე. თვალსაჩინოებისთვის „ელიტალიტერონისი“ მამულისთვის კაპაძე. ნარმატაბული ბიზნესი თი-ბი-სი ბანკმა ჩაიღო ხელი, მამულისთვის კი ცინაში გაუშვა. ანაკლიის რეგიონალური იმპროვიზირებული საპარტიოლოგი ბანკის მისმა ხელმძღვანელობამ მაქსიმალური ჩაიგდო ხელში ყველაფერი, რაც დღეს აქვს. საქართველოს ბანკი სააკაშვილის მოსამსახურე და პროკურატურის დანაყოფი იყო, ისევე, როგორც თი-ბი-სი. ამ ბანკების მმართველები შავი ბულატტებით მუშაობდნენ და ბიზნესმენებსაც აიძულებდნენ, ეკეთებინათ იგივე... ადვილად ართმევდნენ ქონებას ყველას, ვისაც თვალს დაადგამდნენ. ბანკირების იმიჯი შელახულია, ისევე, როგორც ყველა ხელისუფლების. ქუჩაში რომ გახვიდეთ და ხალხს ჰკითხოთ, ყველაფერი ნათელი გახდება. ხვალ ხაზარაძე რომ დაიჭირონ, სოლიდარობას არაფერ გამოიუცხადებს, პირიქით, გაუხარ-

«მამუკა ხაზარაძე აქოტარაძეა მოსახლეობას, ბიზნესმენებს, ძველანას. თანაც რადიკალურად, საპენსიო რეფორმის ახალი ინიციატივა ჩაუბრუნდება»

ბანკირებს, სანამ საპარტიოლოგი ბანკის წარსულს და მინისტრების დანიშნებას არ დაუწყებთ. — ხაზარაძე არ არის ხელნაწილური ფიგურა. რეალურია, რომ ის სათანადოდ დასაჯონ და გისოსებს მიღმა ვიხილოთ? — საზოგადოება უნდა იყოს ფიხილად. რადგან დაინახო ამ საკითხზე საუბარი, ჩაფარცხვის უფლება არ უნდა მიეცეთ არავის, ვინც უნდა იყოს ხაზარაძის ლობი. ხაზარაძის საქმეებს უკვე ნათელი მოეფინა, ყველამ ყველაფერი შეიტყო, ამიტომ ამ საქმის უკან დაბრუნება აღარ შეიძლება. თვალყური უნდა ვადევნოთ პროკურატურასაც, სასამართლოსაც და ეროვნულ ბანკსაც. თუკი ამას ვაპატივებთ, ისინი ხელისუფლებას კრიზისებსაც გამოიწვევენ და პოლიტიკასაც დაგვიგეგმავენ. — პოლიტიკის დაგეგმვა ერთხელ უკვე ცადა მამუკა ხაზარაძემ, ჩვენ გვახსოვს ჩანაწერი, რომელიც ჩანს, რომ ის კვიციანიშვილთან ერთად აქციებს გეგმავდა. ამბავი ბიძინა ივანიშვილზეც ისაუბრა...

— კი, მართლაც გეგმავდნენ ქუჩის აქციებს და მათი განზრახვა ცუდი იყო, ამ თემაზე უმრავლესობის შეხვედრაზე ვისაუბრეთ თავის დროზე, ივანიშვილმა უთხრა მათ ეს ამბავი, ოღონდ, უბრალოდ, მიანიშნა, რომ იცოდა ყველაფერი. ისეთი საფინანსო სტრუქტურები, როგორებიც არის თი-ბი-სი ბანკი და საქართველოს ბანკი, არ უნდა არსებობდეს. მათ პრინციპები არ აქვთ და შეუძლიათ ქვეყანა უცხო ქვეყნის წარმომადგენელს მიჰყიდონ. ჩვენს ქვეყანაში აკრძალულია არაპროფილური საქმიანობა, მაგრამ ზემოხსენებულ ბანკები მაინც ეწევიან ასეთ საქმიანობას. ვინმეს სჯერა, რომ ესენი სამშენებლო ბიზნესში არ არიან ჩართულნი? ეს ადამიანები მიეჩვივნენ, რომ მათზე კანონი არ ვრცელდება, ამიტომ საჭიროა, დანიშნონ, რომ კანონი ყველასთვის ერთნაირია, თუნდაც ეს საზარატი იყოს. — ევროკავშირმა სამ მილიონ დოლარზე მეტი თანხა გამოიყო საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და ინფრ-

რა სარგებელს მივიღებთ, საერთოდ არ ღირს. ეს ვალეზი ჩვენი უვილეზი, მოგაპალი თაობების გადასახლება. — ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის დირექტორმა სამხრეთ კავკასიაში — ბრუნო ბალვანერამ განაცხადა, რომ ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის რამდენიმე მილიარდი დოლარი დაიხარჯება. შემიძინა თუ არა ეს ფული საქართველოში? — არა, არ ვიცი, ვერ გეტყვი. შეიძლება შემიძინა კიდევც, მაგრამ ფაქტია, აქ არაფერი გაკეთებულა. — ანაკლიის პორტის მშენებლობაში 2,5 მლრდ უნდა ჩაიდოს... ეს ცოტა თანხა არ არის, ამაზე სახელმწიფო აიღებს პასუხისმგებლობას თუ ვინმე ხაზარაძისნაირის ხელში გადავა? — თქვენი გაზებით ვეკითხები ხელისუფლებას: ახმა-ლა თანხა რომ უნდა ჩაიდოს, იმ პირობების გარეშე სად არის? ჩვენ ვნახეთ გაცილებით დიდი მასშტაბის პროექტი, რომელიც 5 მლრდ ჯდება, მერე შემცირდა მასშტაბი... მოკლედ, ეს თემა ძალიან საინტერესოა, თანაც ძალიან საეჭვო... ასი მილიონი ტონა ტვირთის გადაზიდვა პატარა ამბავი არ არის, ამას ინფრასტრუქტურა სჭირდება, რკინიგზა, გზა, მომსახურე პერსონალი. საინტერესოა, ქალაქებს აამშენებენ ანაკლიის გარშემო თუ ადგილობრივ მოსახლეობას დაასაქმებენ? გვაქვს საკმარისი ელექტროენერჯია? მოკლედ, ეს პროექტი გულდასმით არის განსახილველი. როდესაც ფოთის პორტი აშენდება, დასავლეთ საქართველოს მთელი ინფრასტრუქტურა შეიცვალა. მოახერხებენ ესენი ასეთ რამეს? — შეძლებთ, გააკონტროლოთ ყველა თეთრი, რომელიც ახლა გამოყო ევროკავშირმა? შეძლებთ, თვალყური ადევნოთ თითოეული თეთრი სად მიდის და რისთვის იხარჯება? — მსოფლიო იცვლება. მართალია, ჩვენ რაღაც ფორმით ჩამოგვაშორეს ყველაფერს, ვგულისხმობ, კონსერვატორულ ფრთას, მაგრამ ეს დიდხანს არ გაგრძელდება. მიღებულა ვერ იქნებიან სულ, რადგან უზომოდ ბევრი ადამიანი ღარიბდება და ძალიან ცოტა მიღდრდება. ამის საპირისპიროდ საპარტიოლოგიანა... — საპარტიოლოგი ყველა მდიდარი სახელმწიფოს სარჯზეა გამდიდრებული, მაგრამ ძველანა ღარიბია, ჩვენი ბალანსი საბჭოთა საპარტიოლოგი შიშველი მსოფლიო ვალეზია. ჩვენი ძველანა ქონება 60 კაცის ხელშია, ისინი არიან სათავეში, ისინი ებრძვიან ერთმანეთს. ძლიერი ქართული კომპანიები გვჭირდება, უცხოურაგა არ უნდა იმუშავონ და გამოყოფილი ფული ისევ თვითონ არ წაიღონ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სულ ვალი გვიქნება. არ გვინდა ვალი, რომელიც მსოფლიო გზას დაგვიტოვებს და იმ გზასაც ვერ გავუფრთხილებით, გზას, რომელიც მსოფლიო ტრანზიტის იქნება ჩვენთვის და სხვა არაფერი.

ესაუბრა ეკა ნასყიდაშვილი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ჩვენს ქვეყანაში უკრაინის ე.წ. ავტოკეფალიის ყველაზე ანგაჟირებული მომხრეები მიზანს სძებნის — „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები არიან, ასევე ლიბერალური არასამთავრობო ორგანიზაციები და რამდენიმე მედიასაშუალება; ანუ, ის ჯოჯოხეთის ძალები, რომლებიც წლებია, ებრძვიან პატრიარქს, მართლმადიდებელ ეკლესიას, დასცინიან და აძილიკებენ სამღვდელმოებას“.

ლევან ჩაქჩისი: თუ ეს გაუვიდა პაპოზის მოსურნე ბართოლომეოს, კალიან ხუდ პრეზიდენტს შექმნის მართლმადიდებელი საგუგაროსთვის

ბოლო პერიოდში უკრაინის ეკლესიის გარშემო მიმდინარე პროცესები და დაძაბულობა 6 იანვარს ბართოლომეოსის მიერ უკრაინისთვის „ავტოკეფალიის ტომოსის“ გადაცემამ კიდევ უფრო გაამძაფრა. ალბათობა, რომ აღნიშნულმა საკითხმა წმინდა სინოდში, შესაძლოა, სერიოზული უთანხმოება გამოიწვიოს, დიდია. მიუხედავად ამისა, საქართველოს საპატრიარქო პოზიციების შეფერებას არ ჩქარობს და არაერთი მოწოდების ფონზე, როგორც საეკლესიო, ისე პოლიტიკურ დონეზე, ოფიციალური განცხადების გაკეთებისგან თავს იკავებს. გაურკვეველობა და მითქმა-მოთქმა, რომლებიც ამ პროცესს თან სდევს, საკითხისადმი საზოგადოების ინტერესს ერთი-ორად ზრდის.

ეკლესიასთან ერთად შეფასებებისგან თავს იკავებს ხელისუფლებაც, რაც ქვეყნის „ლიბერალურ“ ისტებლიშმენტს ალიზინებს. მმართველი გუნდი და განსაკუთრებით მთავრობა უკვე მოექცა მათი კრიტიკის ქარცეცხლში, ხოლო ახალარჩეულ მთავარსარდალს, რომელიც აქამდე ასევე ნეიტრალურ პოზიციას იკავებდა, „ლიბერალური მედიის“ მიერ თეოლოგებად შერაცხილი პირები მოუწოდებენ, არ დაეკლდნენ საპატრიარქოს განცხადებას და მიულოცოს მეგობარ სახელმწიფოს „ისტორიული ტომოსი“. მოკლედ, მართლმადიდებელი მიმდინარეობის პროპაგანდისტული კამპანია, რაც, როგორც ჩანს, უკვე დაიწყო, ეკლესიის წევრებს და რიტორიკით კვლავაც ცხადდება პრორუსულ ინსტიტუტად, მისი საქმეში მონაწილე პატრიარქი კი — რუსეთის ინტერესების მსახურად...

რა მიზანს ემსახურება ზემოაღნიშნული მოწოდებები და რა შედეგი შეიძლება მოჰყვეს საქართველოსთვის მმართველი გუნდის ან სინოდის მხრიდან უკრაინის „საეკლესიო დამოუკიდებლობისთვის“ მხარდაჭერას — ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე გვესაუბრება ყოფილი რელიგიური პატიმარი და პარტია „ქართული იდეის“ თავმჯდომარე ლევან ჩაქჩისი.

— ბატონო ლევან, ბოლო პერიოდში უკრაინის ეკლესიის გარშემო განვითარებული მოვლენები სრულიად მართლმადიდებელი სამყაროსთვის უმნიშვნელოვანესი საკითხია. ალბათ, დამეთანხმებით, რომ ეს ძალიან საფრთხილო და სახიფათო თემაა. თქვენი აზრით, რას ნიშნავს ჩვენითვის, როგორც მართლმადიდებელი სახელმწიფოსთვის, ეს ყველაფერი და რატომ უნდათ ქვეყნის შიგნით გარკვეულ ძალებს, რომ ხელისუფლებამ და ეკლესიამ მხარი დაუჭიროს მეგობარი ქვეყნის „საეკლესიო დამოუკიდებლობას“, რომელიც კანონიერი ნორმების დარღვევით განხორციელდა?

— აქ მნიშვნელოვანია ერთი მომენტი, ყველაზე მეტად ამ საკითხის გარშემო აქტიური-

ბენ პოლიტიკურად ანგაჟირებული პირები, მათ შორის, სასულიეროც, თუმცა ამ სასულიერო პირებს, ფაქტობრივად, მრევლი არ ჰყავთ და არანაირ ავტორიტეტს არ წარმოადგენენ, როგორც ეკლესიაში, ისე საზოგადოებაში. ახლა რა მოვლენაა ეს ე.წ. უკრაინის ავტოკეფალია: პერსონიფიცირებისგან თავს შევიკავებ და ვეცდები, მოვლენა მოკლედ შევფასო: უკრაინის ე.წ. საეკლესიო დამოუკიდებლობის მიხედვით, მართლმადიდებელი მიმდინარეობის პროპაგანდისტული კამპანია, რაც, როგორც ჩანს, უკვე დაიწყო, ეკლესიის წევრებს და რიტორიკით კვლავაც ცხადდება პრორუსულ ინსტიტუტად, მისი საქმეში მონაწილე პატრიარქი კი — რუსეთის ინტერესების მსახურად...

სტამბოლმა არა სრულიად უკრაინის დამოუკიდებლობა, არამედ მხოლოდ იმ მოქმედი სქიზმატურ-ანათემიკაბული დაჯგუფება აღიარა, რას არის საეკლესიო კანონების უხეუი დარღვევა და რის გამოც ბართოლომეოსის პასუხისმგებლობის საქითხი უნდა დადგეს

ჯოჯოხეთის ძალები, რომლებიც წლებია, ებრძვიან პატრიარქს, მართლმადიდებელ ეკლესიას, დასცინიან და აძილიკებენ სამღვდელმოებას. ყველაზე ერთად ათუხტუხდნენ იმ სისარულით, რომელიც გამოიწვია სტამბოლის გადაწყვეტილებამ. მსოფლიო პატრიარქ ბართოლომეოსს, რომელიც, ფაქტობრივად, სტამბოლის პატრიარქია, დიდი ხანია, უნდა მართლმადიდებელი სამყაროს ერთობიანული მართვა, ერთგვარი „მართლმადიდებლური პაპობა“, რასაც მართლმადიდებელი ეკლესიის სისავსე არასდროს დაუშვებს, რადგან, როგორც ბოლო პერიოდის უდიდესი წმინდა მამა იუსტინე პოპოვიჩი ამბობს:

„კაცობრიობაში იცის სამი უდიდესი დაცემა: ადამის, იუდასის და პაპისი“. ასე რომ, მართლმადიდებელ სამყაროში პაპობის მცდელობა და ერთობიანული მიღებული გადაწყვეტილებები არასდროს იქნება გაზარებული. ბართოლომეოსის თვითნებობაზე ყველა ადგილობრივ ეკლესიამ, მათ შორის, საქართველოს ეკლესიის წმინდა სინოდმაც, უნდა გამოხატოს პოზიცია საეკლესიო წესებსა და სჯულის კანონზე დაყრდნობით. სხვა მიდგომა, უბრალოდ, დაუშვებელია და ყველანაირი პოლიტიკური კონიუქტურა უნდა გამოირიცხოს. წმინდა სინოდი არ უნდა მოექცეს „ნაცესქტისა“ და რამდენიმე ეკუმენისტის ზენოლის

ქვეშ, ეკლესია უნდა ემსახუროს მხოლოდ ქრისტიანებს და ყველა მისი გადაწყვეტილება მიღებული უნდა იყოს მხოლოდ საეკლესიო კანონის დაცვით.

— საფრთხეებზე ვისაუბროთ...
— საფრთხე ყველასთვის ნათელია: თუ ეს გაუვიდა პაპობის მოსურნე ბართოლომეოსს, ის შექმნის ძალიან ცუდ პრეცედენტს სრულიად მართლმადიდებელი სამყაროსთვის. ახლა რა საფრთხე ან საფრთხეები შეიძლება ჩვენთვის არსებობდეს, ცოტა შორიდან დავიხედო: ისტორიიდან ვიცით, რომ ზიზანტიის იმპერიის დაცემის შემდეგ საქართველო გაიყო სამეფოებად — ქართლ-კახეთისა და იმერეთის. ამას

მოჰყვა ეკლესიის გაყოფა და ჩამოყალიბდა ორი საკათალიკოსო — მცხეთისა და აფხაზეთის. შემდეგ მცხეთის საკათალიკოსოს კათედრა გადამოვიდა ქუთაისში და სამასი წლის განმავლობაში დასავლეთ საქართველოს თავისი საკათალიკოსო ჰყავდა, თუმცა ეს არ იყო სქიზმატური წარმონაქმნი, მცხეთის საპატრიარქო ალიარება მას და პირიქით, ისინი ერთმანეთთან ევქარისტულ კავშირში იყვნენ. ბიორგანიზაციის ტრამპატივები შევძებ მიწის რუსეთში გააუქმა ჯერ მცხეთის საკათალიკოსო და შემდეგ — აფხაზეთის საკათალიკოსოც. 1943 წელს კი, სტალინის ჩარევით, რუსეთის იმპერიული პატრიარქმა საპატრიარქოს საპატრიარქო ტრამპატივები დაიშორა და აფხაზეთის საკათალიკოსო და შემდეგ — აფხაზეთის საკათალიკოსო გააუქმა. სწორედ ამ დოკუმენტების საფუძველზე ჩავიდა პატრიარქი ილია II კონსტანტინოპოლში და საქართველოს ეკლესიის ავტოკეფალია აღიარეს უკვე სხვა ადგილობრივმა ეკლესიებმაც.

რატომ მოვიყვანე ეს ისტორიული ექსკურსი: თუ ბართოლომეოსს უკრაინის ეკლესიის „დამოუკიდებლობა“ გაუვიდა და მოგახსენებდათ, ის ამათს, რომ ავით ისტორიული სამართლიანობა აღდგო, მაშინ, იმავე მომენტში, რუსეთის საპატრიარქოსაც შეუქმნია თქვენს, რომ შიშობა დამოუკიდებლობა, როცა აფხაზეთის საკათალიკოსო გააუქმა, და ისევე აღადგინოს. ღმერთმა ნუ ქნას, თორემ ეს იძულება ჩვენთვის არა მხოლოდ საეკლესიო, არამედ სახელმწიფო პატრიარქოში მნიშვნელოვანი საპატრიარქო შედეგების მომტანი... დავუბრუნდეთ უკრაინის საკითხს, ზოგს გულწრფელად სჯერა, რომ ისტორიული ფაქტი მონდა და უკრაინამ საეკლესიო დამოუკიდებლობა მიიღო, მაგრამ საქმე ის არის, რომ უკრაინელ მართლმადიდებელთა ყველაზე დიდი ნაწილი კვლავაც მოსკოვის საპატრიარქოს იურიდიქციაში რჩება. გამოდის, რომ სტამბოლმა არა სრულიად უკრაინის დამოუკიდებლობა, არამედ მხოლოდ იმ მოქმედი სქიზმატურ-ანათემიკაბული დაჯგუფება აღიარა, რაც არის საეკლესიო კანონების უხეუი დარღვევა და რის გამოც ბართოლომეოსის პასუხისმგებლობის საქითხი უნდა დადგეს.

— მსოფლიო პატრიარქის მიმართ ხშირად ისმის ეკლესიის გახლეჩის ბრალდება. კონკრეტულად რა არგუმენტები ამყარებთ ამ ბრალდებებს?

რუსეთის დასუსტების მიზნით მიმართ იარაღები მის ეკლესიაზე და ასევე დიდი ფინანსური ნაქაღისი, უკრაინის საეკლესიო შემოსავლის, ხელის ჩაგდება სურთ, რომელიც ამიერიდან პრაქტიკულად ნაპო სტამბოლისა და მისი მოქაუნიკაბის მიმართულია. მაგრამ ამ პოლიტიკურ-ფინანსურ ჭიდილში არავის ახსოვს მილიონობით მოქალაქე და ყველაზე სამწუხარო ეს არის. ყველაფერი მსოფლიო მართლმადიდებელი ეკლესიის დაყოფა-დანაწევრებისკენ არის მიმართული

„საუბარია, სულ რაღაც, 2 მილიონ 400 ათას ლარზე, რომელიც ბიუჯეტში შევა. ბიუჯეტის ფულს ხალხს ვინ აჩვენებს?! ხალხს ამ ფულს ვინ მისცემს?!“

გეორგი
www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მერაბ გლადაძე:

იმის ნახვლად, რომ დასდნენ ადგილობრივი მოსახლეობის ნაკრებობაზე და აუხსნან, რაზეა საუბარი, ემუქრებიან, აუინებენ, რუსეთის აბანობას უწოდებენ

დაავიწყდათ, რა «მეგობრული დამოკიდებულება» გამოავლინა უკრაინის პოლიტიკურმა ხელმძღვანელებმა თავის დროზე საქართველოს მართლმსაჯულებისადმი, როცა აქედან გაქცეული პოლიტიკური და არა მხოლოდ პოლიტიკური დამნაშავეები სახელმწიფოს უმადლეს თანამდებობებზე გააყენეს? დაავიწყდათ, კვირებით როგორ იხსენებდა ქართული მართლმსაჯულების მიერ ქვეყნის სახელმწიფოს უკრაინის სიძინებელი პოლიტიკა?

ეს ბრალდებები არ არის. ეს ფაქტებია, ხოლო ყველაზე მნიშვნელოვანი ფაქტი არის ის, რაც დღეს უკრაინაში ხდება. წარმოადგინეთ, ორი მოძველი, რომლებიც ისტორიულად ერთად ყალიბდებოდნენ, ერთმანეთს საბჭოთა დროს დააპყვეს, ახლა კი ბერძნულენოვანი და სლავურენოვანი ეკლესიები დაუპირისპირეს ერთმანეთს ისე, რომ მათ ევქარისტული კავშირი გაწყვიტეს. უკვე ბელარუსშიც დაიწყეს სქიზმატური მოძრაობები და დამოუკიდებლობაზე საუბარი. ანუ, უკრაინა არავის ადარდება, აქ არის ინტერესები რამდენიმე მიმართულებით: ერთი ის, რომ რუსეთის დასუსტების მიზნით ინიციატივები მიიღონ და ახალი დიდი ფინანსური ნაკადის, უკრაინის საეკლესიო შემოსავლის, ხელში ჩაგდება სურთ, რომელიც ამიერიდან პრაქტიკულად წამს სტამბოლისა და მისი მოკავშირეების მიმართულებით. მაგრამ ამ პოლიტიკურ-ფინანსურ ჭიდილში არავის ახსოვს მილიონობით მორწმუნე და ყველაზე სამწუხარო ეს არის. ყველაფერი მხოლოდ მართლმადიდებელი ეკლესიის დაყოფა-დაწევრებისკენ არის მიმართული. საბერძნეთში ეკლესიის მტრებმა ეს მოახერხეს და იქ უკვე 7 ე.წ. სინოდაი, უკრაინაში უკვე რამდენიმე დიდი სქიზმა, მათ შორის განხილული უკრაინის პატრიარქი ფილარეტის სქიზმა, რომელიც აცხადებს, რომ ბართოლომეოსმა უკრაინის საეკლესიო პერსონალს სტატუსი მიანიჭა პაპისად, მაგრამ მე მაინც პატრიარქად ვრჩები. ეს არის ნამდვილი მარაზმი და რეალურად უკრაინამ, საეკლესიო დამოუკიდებლობის და განსაზღვრების გადარჩევა მიიღო...

რაც შეეხება დამოუკიდებლობის ხარისხს, ეკლესია მაშინ არის ავტოკეფალიური,

როდესაც თვითონ ირჩევს პატრიარქს, ადგილზე ხარშავს მირონს და დამოუკიდებლად შეუძლია გახსნას საკუთარი ეპარქიები უცხოეთში, რაც სტამბოლის „ტომოსში“ არწერია... ანუ ტომოსის მიხედვით ყველაფერი ეს უკრაინამ სტამბოლის ნებართვითა და მასთან შეთანხმებით უნდა გააკეთოს. ლოგიკურად ჩნდება კითხვა: მაშ, სად არის დამოუკიდებლობა, სად არის ავტოკეფალია? ეს, დამოუკიდებლობა კი არა, კივილი პირდაპირი დაქვემდებარება სტამბოლისადმი. არავითარი უკრაინის ავტოკეფალია არ არსებობს, ეს არის დიდი პოლიტიკური ტყუილი და აწერა. აქვე მინდა გამოვეხმაურო „ლიბერალური მედიის“ მიერ აგორებულ ბოლოდროინდელ კამპანიას, რომელიც ხელისუფლებას მოუწოდებს, არ დაელოდოს ეკლესიის გადაწყვეტილებას და უკრაინის მიუღწეველი ავტოკეფალია, როგორც ჩანს, ვიღაცას ძალიან უნდა ამ საკითხის გადატანა ღია პოლიტიკურ ჭრილში. ერთი რამ მაინც უნდა ვთქვათ: დაავიწყდათ, რა „მეგობრული დამოკიდებულება“ გამოავლინა უკრაინის პოლიტიკურმა ხელმძღვანელებმა თავის დროზე საქართველოს მართლმსაჯულებისადმი, როცა აქედან გაქცეული პოლიტიკური და არა მხოლოდ პოლიტიკური დამნაშავეები სახელმწიფოს უმადლეს თანამდებობებზე გააყენეს? ეს ერთი. და მეორე — ვინმე აცნობიერებს, რა სავალალო შედეგები შეიძლება მოუტანოს ჩვენს ქვეყანას და ეკლესიას გაუცნობიერებელმა პოლიტიკურმა განცხადებებმა? ვფიქრობ, რომ საქართველოს ეკლესიის დღევანდელი პოზიცია არის მართებული და, ადრე თუ გვიან, როცა აუცილებელი იქნება პოზიციის გამოხატვა, უფალმა მიმადლოს ჩვენს იერარქიას ძალა, რომ მხოლოდ სჯულისკანონზე დაყრდნობით მიიღოს გადაწყვეტილება... ქრისტეს ქვეყნარს ეკლესიას მრავალი ერესიარქი და მდევნიელი იმპერატორი თუ ლიბერალი ხელისუფლება ახსოვს, მაგრამ დღემდე უძლეველად დგას და ასეთივე შედეგებს მარადისობაში, რამეთუ „ტყუნი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეოდნენ მას!“

ესაუბრა ჯაბა შვანია

„ნუ დანაღმავ ბათუმს, არა — ქიმიურ ტერმინალს!“ — ამ მოთხოვნებით, რამდენიმე დღეა, ბათუმის პორტის ადმინისტრაციულ შენობასთან საპროტესტო აქცია მიმდინარეობს. მოქალაქეთა ჯგუფი პორტში მინერალური სასუქების გადამტანი ტერმინალის მშენებლობას აპროტესტებს. აქციის მონაწილეები ირწმუნებიან, რომ ტერმინალით დაგეგმილია ქიმიური ნივთიერებების ტრანსპორტირება, რომელიც ეკოლოგიურ საფრთხეს შეუქმნის საკურორტო ქალაქს. „ტერმინალი ქალაქს ემუქრება გაქრობით, ამას ვერ დაგუშვებთ და ბრძოლას არა მხოლოდ დღეს, არამედ მომავალშიც განვაგრძობთ“, — აცხადებენ ბათუმელები.

ესაუბრა ჯაბა შვანია

ახალი ტერმინალის მშენებლობის დაწყება გაზაფხულისთვის არის დაგეგმილი. ცენტრალური აზიიდან ევროპაში მიწურული სასუქების, კერძოდ, კარბამიდის გადაზიდვა მოხდება. ტერმინალის მშენებლობაში 20 მილიონი დოლარის ინვესტიციის განხორციელებას გეგმავს ამერიკული კორპორაცია „თრამმო“, კორპორაციის პრეზიდენტმა ბელშეკურმა 14 იანვარს ბათუმში მოაწერა ხელი. საქართველოს ეკონომიკის მინისტრის განცხადებით, ტერმინალი სრულიად უსაფრთხოა. პორტის ადმინისტრაციის ცნობით, ტერმინალის ამოქმედების შემდეგ პორტის ტვირთბრუნვა მიიწევა 200 ათასი ტონით გაიზარდება. დეპუტატმა ლადო მგალობლიძემ იმის დასამტკიცებლად, რომ კარბამიდის მომწოდებელი არ არის, ეს ნივთიერება აჭარის საზოგადოებრივი მუნიციპალიტეტის პირდაპირ ეთერში შეტანა: „მეწამოლებული მაქვს სასუქი, რასაც უწოდებენ მკვლელს. აი, თქვენ თვალში ვიღებ და გადავყლაპავ“, — განაცხადა, ლადო მგალობლიძემ პირდაპირ ეთერში და მართლაც გადაყვი განცხადებებით? ეს ერთი. და მეორე — ვინმე აცნობიერებს, რა სავალალო შედეგები შეიძლება მოუტანოს ჩვენს ქვეყანას და ეკლესიას გაუცნობიერებელმა პოლიტიკურმა განცხადებებმა? ვფიქრობ, რომ საქართველოს ეკლესიის დღევანდელი პოზიცია არის მართებული და, ადრე თუ გვიან, როცა აუცილებელი იქნება პოზიციის გამოხატვა, უფალმა მიმადლოს ჩვენს იერარქიას ძალა, რომ მხოლოდ სჯულისკანონზე დაყრდნობით მიიღოს გადაწყვეტილება... ქრისტეს ქვეყნარს ეკლესიას მრავალი ერესიარქი და მდევნიელი იმპერატორი თუ ლიბერალი ხელისუფლება ახსოვს, მაგრამ დღემდე უძლეველად დგას და ასეთივე შედეგებს მარადისობაში, რამეთუ „ტყუნი ჯოჯოხეთისანი ვერ ერეოდნენ მას!“

ესაუბრა ჯაბა შვანია

ლურმა სასუქებმა, რომლებიც მხოლოდ ტრანზიტული ტვირთია, შესაძლოა, შეავინოვოს აჭარის შაქრისთვის განკუთვნილი ნეულდელის ეფექტიანი დაცლა დამუშავება, — განმარტავენ პორტის ადმინისტრაციის წარმომადგენლები. ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა გიორგი მარგალიტაძემ დადებითად შეაფასა საქართველოში ამერიკული ინვესტიციის ჩადება და აღნიშნა, რომ პროექტი, რომლის განხორციელებასაც აღნიშნული ინვესტიცია ემსახურება, საქართველოში დამატებით სატრანზიტო ტვირთებს მოიზიდავს. მისი თქმით, აღნიშნული ფაქტი ხელს შეუწყობს რკინიგზის დატვირთვის და ახალ სამუშაო ადგილებს შექმნის არა მხოლოდ ბათუმსა და აჭარაში, არამედ საქართველოს სხვა რეგიონებშიც.

ესაუბრა ჯაბა შვანია

მერაბ გლადაძე

შინია, ქალაქი არ მოინამლოს, რამე არ აფეთქდესო. ბათუმელები ტურიზმით ვცხოვრობთ, სულ ორი თვე გვაქვს ზღვის სეზონი, დამსვენებელი თუ არ ჩამოვიდა, რა ვქნათ? არადა, ქალაქი თუ დახლზე შემოვდეთ, აქ ვინ ჩამოვა? დამსვენებელს მომწამვლელი ნივთიერებით ვერ დაგვხვდებათ. არ გამოვიცხვებ იმას, რომ ვცდებით, მაგრამ, თუ რუსეთისგან დაფინანსებულ და დაგვიძახებენ და ნესიერად არ აგვიხსნიან, რასთან გვაქვს საქმე, ასე არაფერი გამოვა. ხალხი არ დათმობს, არავის მისცემს საშუალებას, რომ აქ ტვირთი შემოვიდეს. — ვინმეს ბიზნესს ხომ არ უშლის ხელს ეს ქიმიური ტერმინალი? ერთ-ერთი ვერსია ეს არის... — როგორც რიგით ბათუმელს, არ მაინტერესებს, ვის ბიზნესს რა დაუპირისპირდა. ჩემთვის ჩემი ქალაქისა და ჩვენი შეილებების უსაფრთხოება მთავარი. ძალიან მეჭვწვნება, საპროტესტო აქციაზე ვინმე ისეთი იდგეს, ვინც ვიღაცის ბიზნესს იცავს. დაგვარწმუნონ, რომ უსაფრთხოა ის, რასაც აკეთებენ, დაგვარწმუნონ, რომ ტურისტული სეზონი არ ჩაგვივარდება და ჩვენც მშვილად ვიქნებით და ისინიც. — იქნებ ტურისტულ ბიზნესზე მეტი შემოსავალი მოიტანოს ამ ტერმინალი? — რას ამბობთ, სულ რაღაც, 2 მილიონ 400 ათას ლარზეა საუბარი, რომელიც, როგორც უკვე გითხარით, ბიუჯეტში შევა. ბიუჯეტის ფულს ხალხს ვინ აჩვენებს?! ხალხს ამ ფულს ვინ მისცემს?! კიდევ ერთხელ ვიმეორებ: გააკეთონ, რაც უნდათ, ოღონდ აგვიხსნან, რა შემოაქვთ, რას აპირებენ, და რუსეთის აგენტებს ნუ გვყავხან.

ესაუბრა ჯაბა შვანია

«რუსეთის დასუსტების მიზნით ინიციატივები მის ეკლესიაზე და ასევე დიდი ფინანსური ნაკადის, უკრაინის საეკლესიო შემოსავლის, ხელში ჩაგდება სურთ, რომელიც ამიერიდან პრაქტიკულად წამს სტამბოლისა და მისი მოკავშირეების მიმართულებით»

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დღეს ყველა ავტოკეფალიური ეკლესია სამკუთხედში „კონსტანტინოპოლი-მოსკოვი-კიევი“ აკლიან ფრთხილად მოქმედებს. რუმინეთსა და ბულგარეთში, სადაც დამოკიდებულება უკრაინული ავტოკეფალიის მიმართ დადებითია (თუმცა არიან მოწინააღმდეგეებიც), არაფერ მოუწოდებს სინოდს, წინა ხაზზე გამომდინარე და კამიკაძის როლი შეასრულოს. რატომ ან რისთვის? საქართველოში ყველაფერი პირიქითაა.

რამდენიმე კვირაა, საქართველოში აქტიურად განიხილება უკრაინის ეკლესიის ავტოკეფალიის საკითხი, მასზე მოსაზრებებს არა მხოლოდ სასულიერო, არამედ საერო პირებიც გამოთქვამენ, მათ შორის ისეთები, რომლებსაც მრევლის მნიშვნელოვანი ნაწილი საპატრიარქოს მოწინააღმდეგეებად აღიქვამს. პოზიციები განსხვავებულია, თუმცა, როგორც წესი, ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენლები, განსაკუთრებით კი „ევროპული საქართველოს“ ფრთა, საქართველოს ეკლესიას მოუწოდებენ, ავტოკეფალია აღიაროს; ხოლო ხელისუფლებისგან მოითხოვენ, უკრაინულ კოლეგებსა და ხალხს მიულოცოს. საპატრიარქოსა და ხელისუფლების პოზიცია გაცილებით ფრთხილია და პაუზის გახანგრძლივებას ითვალისწინებს.

კონსტანტინოპოლის პატრიარქმა ავტოკეფალიის ტომოსი უკრაინულ მიტროპოლიტ ეპიფანეს 6 იანვარს გადასცა. ამას რუსული ეკლესიის მკვეთრად უარყოფითი და სხვა ეკლესიების არაერთგვაროვანი რეაქცია მოჰყვა. გაცივდა და საკმარისი არც ერთ ეკლესიას უკრაინის ეკლესიის ავტოკეფალია არ უღიარებია. საზოგადოდ, საეკლესიო დიპლომატიას საეროსთან შედარებით დაბალი ტემპი და სიფრთხილე ახასიათებს. არ ჩქარობს რუმინეთის ეკლესია (იგულისხმება ავტოკეფალიის ოფიციალური აღიარება და არა ცალკეული იერარქების კომენტარები), რომელიც ამ საკითხში კონსტანტინოპოლის ერთ-ერთ ყველაზე ერთგულ მოკავშირედ განიხილება. რუმინელების პოზიცია საგულისხმოა იმიტომ, რომ ზოგიერთ პოლიტიკოსსა და მღვდელმთავარს ბუქარესტში სურს, მოლოდინში რუსული ეკლესიის პოზიციები დაახლოებით იმ სტენდარტს შეასუსტოს, რომელიც უკრაინაში გათავსდა, და საკუთარი გავლენა გააფართოვოს. ფრთხილობს ალბანეთის ეკლესიაც, რომელიც ერთ-ერთ პირველ „ამლიარებულად“ განიხილებოდა, აგრეთვე, ელადისა და იერუსალიმის ეკლესიები, რომელთა მხარდაჭერის იმედი კონსტანტინოპოლის წამდგელია აქვს. თქმული არ ნიშნავს, რომ ჩამოთვლილი ეკლესიები ავტოკეფალიას არ აღიარებენ, მაგრამ უკვე ამკარაა, რომ ისინი საკითხს დეტალურად შეისწავლიან, შეაფასებენ რისკებს და გადაწყვეტილებას მხოლოდ შემდეგ მიიღებენ.

სეთის ურთიერთობის კატასტროფულ გაუარესებას, რომელიც 2008 წლის ომითა და ეროვნული ტრაგედიით დაგვირგვინდა. მიუხედავად ამისა, ისინი მაინც მიიჩნევენ, რომ ქვეყანა, ამჯერად ეკლესიის წინამძღოლობით, ისევე ავანცენაზე უნდა გამოვიდეს, თანაც გაცილებით ადრე, ვიდრე ამას რუმინელები, ბულგარელები და სხვები გააკეთებენ.

ამ მედალს მეორე მხარეც აქვს. ხელოვნური აფიოტაჟი ამ საკითხის გარშემო ზრდის დაძაბულობას საპატრიარქოში, რომელიც ისედაც რთულ მდგომარეობაში იმყოფება — ზოგიერთი იერარქი ერთმანეთს საჯაროდ დაუპირისპირდა. **მესპერტაშის ნაწილი პირდაპირ ამბობს, რომ ძართულ ეკლესიას განხეთქილების საფრთხე ემუქრება და, ასეთი უკიდურესობაზე საფრთხილოა რომც არ მივიღო, შიდა დაპირისპირებას მისი ავტორიტეტი შეამცირებს და მისი არაკეთილმოწყობა იგი მიიღწევს. იმ დროს, რომელსაც ავტოკეფალია იმეორებს, რომელიც ერთ-ერთ პირველ „ამლიარებულად“ განიხილებოდა, აგრეთვე, ელადისა და იერუსალიმის ეკლესიები, რომელთა მხარდაჭერის იმედი კონსტანტინოპოლის წამდგელია აქვს. თქმული არ ნიშნავს, რომ ჩამოთვლილი ეკლესიები ავტოკეფალიას არ აღიარებენ, მაგრამ უკვე ამკარაა, რომ ისინი საკითხს დეტალურად შეისწავლიან, შეაფასებენ რისკებს და გადაწყვეტილებას მხოლოდ შემდეგ მიიღებენ.**

სხვა ეკლესიების დამოკიდებულება უკრაინული ავტოკეფალიის მიმართ კიდევ უფრო ფრთხილია, ხშირად — ნეგატიური. ეს, უპირველესად, სერბეთის ეკლესიას ეხება, თუმცა დიდი ენთუზიაზმით არც ბოლონეთისა და ანტიოქიის ეკლესიებში შეინიშნება. აქ განხილვის სტადია, სავარაუდოდ, კიდევ უფრო ხანგრძლივი იქნება, ხოლო საბოლოო ვერდიქტი შეიძლება უარყოფითი გამოდგეს.

საგულისხმოა, რომ **სასწრაფო აღიარებისკენ ქართულ ეკლესიას მათ შორის ის ადამიანები მოუწოდებენ, რომლებიც თავის დროზე თვლიდნენ, რომ საქართველო აქტიურად უნდა დაუპირისპირდეს რუსეთს, უფრო მკვეთრად, ვიდრე ამას სხვა, გაცილებით ძლიერი ქვეყნები აკეთებენ. მაშინ ისინი ხელისუფლებაში იყვნენ და ხელი შეუწყობდა საქართველოსა და რუსეთის ურთიერთობის კატასტროფულ გაუარესებას, რომელიც 2008 წლის ომითა და ეროვნული ტრაგედიით დაგვირგვინდა. მიუხედავად ამისა, ისინი მაინც მიიჩნევენ, რომ ქვეყანა, ამჯერად ეკლესიის წინამძღოლობით, ისევე ავანცენაზე უნდა გამოვიდეს, თანაც გაცილებით ადრე, ვიდრე ამას რუმინელები, ბულგარელები და სხვები გააკეთებენ.**

საქართველო და უკრაინული ავტოკეფალიის საფანსი

რატომ უნდა დაასწროს საქართველო ხელისუფლებას ამ შემთხვევაში კოლეგებს საბერძნეთიდან, რუმინეთიდან თუ ბულგარეთიდან და საპატრიარქოს პოზიციის ჩამოყალიბებას არ დაელოდოს?

ამდენ ჩვენს პოზიციას, რომც გვეკონდეს ჩამოყალიბებული, ვერ გამოვიხატავთ. ეს უტაქტობა და არაკორექტულობა იქნება. „ინტერპრესნიუსთან“ საუბარში მან ასევე თქვა, რომ „კონსტანტინოპოლის ეკლესიის ავტოკეფალიის აღიარებისთვის 1500 წელი დასჭირდა“. ამ განცხადებას საინტერესო ქვეტექსტი აქვს — კონსტანტინოპოლის ეკლესიის დიპტიქში საქართველოს ეკლესია მეექვსე ჩვენს მიერ უკრაინის ავტოკეფალიის შესახებ აზრის გამოხატვა ძალიან არაკორექტული იქნება სხვა ეკლესიების მიმართ, რომლებიც დიპტიქით ჩვენ წინ არიან. ასეთებია: **ალექსანდრიის საპატრიარქო**, რომელიც დიპტიქით მეორე ადგილზეა, **ანტიოქია, იერუსალიმისა** და სხვა ეკლესიებიც, თუ გავითვალისწინებთ დიპტიქის კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს ეკლესიას. სანამ ამ საპატრიარქოების აზრი ოფიციალურად არ იქნება გამოქვეყნებული, მან-

დღეს ყველა ავტოკეფალიური ეკლესია ფიქრობს იმაზე, როგორ გამოიყენოს ეს კრიზისი იმისთვის, რომ საკუთარი მდგომარეობა გაუმჯობესდეს და დაეხმოს უკრაინულ ეკლესიას, ამიტომ სამკუთხედში „კონსტანტინოპოლი-მოსკოვი-კიევი“ ძალიან ფრთხილად მოქმედებს. რუმინეთსა და ბულგარეთში, სადაც დამოკიდებულება უკრაინული ავტოკეფალიის მიმართ დადებითია (თუმცა არიან მოწინააღმდეგეებიც), არაფერ მოუწოდებს სინოდს, წინა ხაზზე გამოვიდეს და კამიკაძის როლი შეასრულოს. რატომ ან რისთვის? საქართველოში ყველაფერი პირიქითაა.

საპატრიარქოს გარდა უტყვევნი მთავრობასაც, თუმცა გავგებარია, რა ლოგიკით უნდა მიულოცოს „ქართული ოცნების“ მთავრობამ ერთ-ერთმა პირველმა ეკლესიას, რომლის ხელმძღვანელმა ფილარეტმა ბაჩო ახალაია 2016 წელს წმინდა გიორგის ორდენით დააჯილდოვა „უკრაინაში სულიერების აღორძინებისთვის“. ძნელი სათქმელია, რა და როგორ ალორძინა ახალაიამ უკრაინაში, თუმცა ოფიციალურ თბილისს ეს ნაბიჯი, სავარაუდოდ, არ დაეინტერესება. არც ის, რომ დამოკიდებულება უკრაინული ავტოკეფალიის მიმართ დადებითია და მას თანაგუნდელებთან ერთად აწინაურებდა; ხელს უწყობდა იმას, რომ რევანშისტის ბაზა შეექმნათ. თქმული არ ნიშნავს, რომ ორი ქვეყნის ურთიერთობაში წყნა ან ვინროპარტიული ინტერესი მნიშვნელოვან როლს უნდა თამაშობდეს, მაგრამ წამდგელია გაუგებარია, რატომ უნდა დაასწროს საქართველოს ხელისუფლებამ ამ შემთხვევაში კოლეგებს საბერძნეთიდან, რუმინეთიდან თუ ბულგარეთიდან და საპატრიარქოს პოზიციის ჩამოყალიბებას არ დაელოდოს?

საქართველო უნიკალური ქვეყანაა, სადაც ეროვნული ინტერესების პრიორიტეტულად ყველაფერს უპირატესობა აქვს. დაპირისპირება უკრაინის გარშემო მსოფლიო მართლმადიდებლობაში განხეთქილების წარმოქმნის საფრთხეს ზრდის. ამასთანავე, კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს გავლენის სწრაფი ზრდა შეიძლება „მართლმადიდებლური პაპიზმის“ აღმოცენების რისკს დაუკავშირდეს. გასულ კვირას ტელეკომპანია „კავკასიის“ ეთერში ყოფილმა სახელმწიფო მინისტრმა **პაატა ზაქარეიშვილმა** მოგვიხსენოვებინა თაობაზე, როგორ გაუჩნდა 2013 წელს იდეა, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენამდე აფხაზეთში ლეთისმსახურების ჩატარების უფლება დროებით კონსტანტინოპოლის ეკლესიისთვის დაეთმო. მან მიიღო **ბიძინა ივანიშვილის** თანხმობა საპატრიარქოსთან მოლაპარაკების წარმოებაზე, თუმცა ეპისკოპოსებმა მის ინიციატივას მტკიცე უარი უპასუხეს. გამორიცხული არაა, მათ ჩათვალეს, რომ კონსტანტინოპოლი შეეცდებოდა, აფხაზეთზე მუდმივი კონტროლი დაემაგრებინა. იმაზე, რომ ის გავლენის სფეროს მუდმივი გაფართოებისკენ მიისწრაფვის, თუნდაც „უკრაინული ტომოსის“ შინაარსი მიუთითებს.

დებლური პაპიზმის „აღმოცენების რისკს დაუკავშირდეს. გასულ კვირას ტელეკომპანია „კავკასიის“ ეთერში ყოფილმა სახელმწიფო მინისტრმა **პაატა ზაქარეიშვილმა** მოგვიხსენოვებინა თაობაზე, როგორ გაუჩნდა 2013 წელს იდეა, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენამდე აფხაზეთში ლეთისმსახურების ჩატარების უფლება დროებით კონსტანტინოპოლის ეკლესიისთვის დაეთმო. მან მიიღო **ბიძინა ივანიშვილის** თანხმობა საპატრიარქოსთან მოლაპარაკების წარმოებაზე, თუმცა ეპისკოპოსებმა მის ინიციატივას მტკიცე უარი უპასუხეს. გამორიცხული არაა, მათ ჩათვალეს, რომ კონსტანტინოპოლი შეეცდებოდა, აფხაზეთზე მუდმივი კონტროლი დაემაგრებინა. იმაზე, რომ ის გავლენის სფეროს მუდმივი გაფართოებისკენ მიისწრაფვის, თუნდაც „უკრაინული ტომოსის“ შინაარსი მიუთითებს.

ყველა საზღვარგარეთის ეკლესიის ეკლესიისგან გამოყოფილი უკრაინელი მღვდელმსახურები აკონტროლებდნენ, კონსტანტინოპოლის იურისდიქციაში გადავა. უკრაინელი ვერ შეძლებდა მისთვის დაფარვა (ეს ავტოკეფალი უკრაინის ერთ-ერთი ნიშანია) და მას კონსტანტინოპოლიდან მიიღებდა. ტომოსში აღნიშნულია, რომ კონსტანტინოპოლს რჩება „უკრაინაში ეგვარაუდო და წმინდა სტავროპოლის უფლება“, ძალიან მაღალი იმის ალბათობა, რომ ზომი საეკლესიო ორგანიზაციის უფლებები მიღების შემდეგ, რაღაც მომენტში, საქველმოქმედო ორგანიზაციის მსგავსად, აიბარებოდა და აფხაზეთიდან წავიდოდა, მის ოპონენტებს საპატრიარქოში ჰქონდათ საფუძველი იმისთვის, რომ სრულიად საპირისპირო ევარაუდათ — მრავალსაუკუნოვანი საეკლესიო ისტორია სწორედ ამას მიუთითებს. ასე რომ, როგორც ამ, ისე „უკრაინულ“ შემთხვევაში, სიფრთხილეს, გონიერებასა და ეროვნული ინტერესების პრიორიტეტულობას ალტერნატივა აქ აქვს.

ლუკა ნუსხაძე

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მე სომ ამდენჯარ არ მომიწევდა სტალინის ბენის გამომგზავრება, ეს ყალბისმთქმელაზი და ყალბისმქნელაზი რომ არ ღავლაგვადენ და წითელი საღებავით არ ღლაზნიდენ სტალინის თვალაზს? ეს თვალდასაფსავი და მიწადასაყრელი არამზადაზი წუთუ ვარ სვდებინან, რომ „ქრისტა“ განდიღაზულია და მისი საფლავი ამ ნაქირალაზის დაყრელი ნაზვისბან განწმენდილია ისტორიის ქარიშხლისბან.

დასასრული. დასაწყისი №47 (2018 წ.) - №01

„ავი დატანჯე და დაამონე, კეთილის ქმნელს შეასხი ფრთები“.

ვაჟა

ამერიკის შეერთებულ შტატებში ბევრმა არ იცის, რომ მეორე მსოფლიო ომში საბჭოთა კავშირი იბრძოდა. სრულ ქეშმარიტებად მიაჩნიათ, რომ გერმანული ფაშიზმი ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა დაამარცხა, ხოლო, როდესაც ომი უკვე დამთავრებული იყო, საბჭოთა კავშირმა იაპონიის ორი დიდი ქალაქის მშვიდობიან მოსახლეობას ატომური ბომბები დაუბინა. ნინა წერილებში ნახსენები ჩვენი „მკვლევარებიც“ სრულიად იზიარებენ იმ სულელურ აზრებს, რომლის ტირაფირებასაც დასავლეთი ავალეობთ, მაგრამ, როგორც დასავლეთს, ისე „ჩვენს ბიჭებსაც“ კოვზი ნაცარში ჩაუფარდათ. ვაგონს, რომლითაც „მოხალისე“ ქართველი ბიჭები გლობალიზაციის მექაში მიიჩქაროდნენ, ორთქმაველი ჩახსენეს და ჯართში ჩააბარეს, „თავისუფლებისთვის“ მებრძოლები კი, სადაც ჩიხში ჩარჩენილები, ვაგონის დაძვრის მოლოდინში კვლავ ძველებურად ჭიკჭიკებენ.

იტალიელები, თურქები, ამერიკელები და ათასი ჯურის გადათიქილები, სოლო მთავარა მთავარი გამყიდველური პოლიტიკით საქართველოს შლიდა მსოფლიო რუკიდან, სწორედ მაშინ უბრადა სტალინმა ორჯონიძის და უსაყველურა კიდეც: „შენი სამშობლოც არ არის საქართველო? — ჩადი სასწრაფოდ, წესრიგი დამყარე და შედეგი გვაცნობე!“ ეს იყო ბრძანება, რომელმაც გადაარჩინა საქართველო.

სტალინი და... ორი იდიოტი

და რა სახეობის? რუხველტი მიხვდა სტალინის ირონიას და, უხერხულობაში ჩავარდნილმა, ვერაფერი უპასუხა, მაგრამ საუბარში ჩერჩილი ჩაერთო: — ბატონო მარშალო, რომის პაპს დივიზიები არ ჰყავს, ის მხოლოდ ილოცებს ჩვენზე. — თუ რომის პაპს დივიზიები არ ჰყავს და არც შეიარაღება და არც მთავრობა, როგორ გვინდა მისი კოალიციაში შემოყვანა? თუ მხოლოდ საკმეველი უნდა გაიქნოს, ეს ჯერჯერობით შესთავაზა სტალინს რომის პაპის კოალიციაში შეყვანა. სტალინი საკითხს სერიოზულად მიუდგა და აშშ-ის პრეზიდენტს ჰკითხა: — რამდენი დივიზიის გამოყვანა შეუძლია რომის პაპს

ნოთ. ამით საკითხი ამოიწურა. „მკვლევარაზო“, სტალინის რეაქციონერული პოსტის მთავარი იდიოტი, აკეთით ის, რაც იცით (თუ რამე იცით). * „სტალინი ზრუნავდა საქართველოს ტერიტორიის გაფართოებაზე.“ — ქირქილით აუწყებთ მკითხველს და მოგვაცოტ კონტრარგუმენტები, რომლებიც სრულფასოვანს ხდის სტალინის როლს საქართველოს ტერიტორიების გაფართოების თვალსაზრისით. ბონდო კუპატაძე აღნიშნული საკითხის საქმის კურსშია, მაგრამ არა სრულად და რატომ მასჭირდა მისი მითად გამოცხადება, გაუგებარია.

მმართველი იყო“. ამასიც ეჭვი შეაქვთ „მკვლევარებს“. ვინც სტალინთან მუშაობდა, ქვეყნის შიგნით თუ გარეთ, იქნებოდა სახელმწიფოს მეთაური, სარდალი, ხელოვნების მუშაკი, მუშა თუ კოლმეურნი, სტალინის მიჩნეულ კრემლში მობინადრე ღმერთად. მოლოტოვთან საუბარში რუხველტმა განაცხადა: „დიდი სურვილი მაქვს, შევხვედეთ თანამედროვეობის უდიდეს ადამიანს — სტალინს.“ „ბატონო მკვლევარებო“, ჩერჩილმა თქვა: „სტალინმა ჩიხბარა კავიანი რუსეთი და დატოვა ატომური ბომბით შიხარაღებული“.

ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩმა საბჭოთა კავშირში — ჯოზეფ ედვარდ დეივისმა, რომელიც სწორედ იმ პერიოდში იყო ელჩი რუსეთში, როდესაც რეპრესიები მიმდინარეობდა (1936-1938 წლებში), 1961 წელს განაცხადა:

„როგორი გულუბრები-ლონი ვყოფილვარ ჩვენ და რა შორსმდევალი და წინასწარმეტყველი — სტალინი, როდესაც 1937-1938 წლებში რეპრესიებს ატარებდა. სტალინს აღნიშნული რეპრესიები და ჯარის მკაცრი წმენდა რომ არ ჩაეტარებინა, საბჭოთა კავშირი მეორე მსოფლიო ომში 1941 წელსვე დაზარტხდებოდა“.

ამასვე იმეორებს ცნობილი ანტისტალინისტი, ხოლო შემდეგ სტალინისტად გარდაქმნილი ალექსანდრე ზინოვივი.

ჩვენო „მეცნიერებო“, თქვენნიარი ავყები, პროვოკატორები, სხვა ქვეყნის სპეცსამსახურებს მიყიდულები სტალინის პერიოდში, ალბათ, გაცილებით მეტი იქნებოდა და, როგორც მე არ ამიკანკალდება ხელი თქვენ დასასჯელად, ალბათ, არც სტალინს გაუფარდებოდა კალამი ხელიდან თქვენნიარების დასახვერტად რეზოლუციის დადების მომენტში.

* არასწორია, თქვენ რომ ამტკიცებთ — „წითელი არ-მია საქართველოში ლენინმა შემოიყვანა და ამასი ბრალი სტალინს არ მიუძღვის“.

იოსებ სტალინი — კახი, რომლის პირადი დაწვრივან, უკვე ნახვარი საუკუნა, ვარ ხეახებან მსოფლიოს ყველა ჯურის კალაზი პოლიტიკურ-მასონისტური წაეებით დაწყებული, რუსი ნახიონალისტებით დათავრებულნი. მათი შოპინისტური ხეები არც ისე ნახებებულნი, რადგან იღანად დიდი და ხეახებებულნი ეს პირადი, რომ თავისი ხედილოებით გახილავით მტკიცე გამომდა, ვიღრა ცნობილი ეპიკატური პირადი და, ხედილოებით დათავრებულნი რათ-ვლით.

იმხანად საფრანგეთის მთავრობის მეთაური, გენერალი დე მონტი თავის დეპეშაში 1945 წლის 9 მაისს სტალინს აცნობდა: „ეპროვა რომ თავისუფალია, ეს სტალინი და სტალინგრადა“.

ამასვე იმეორებს ამერიკელი პოლიტოლოგი, სოვეტოლოგი და პროფესორი ბრუკ ვარი თავის წიგნში „ანტი-სტალინური სისაძაგლეები“.

„სტალინი ბრწყინვალე მმართველი იყო“. ამასიც ეჭვი შეაქვთ „მკვლევარებს“.

იოსებ სტალინი — კახი, რომლის პირადი დაწვრივან, უკვე ნახვარი საუკუნა, ვარ ხეახებან მსოფლიოს ყველა ჯურის კალაზი პოლიტიკურ-მასონისტური წაეებით დაწყებული, რუსი ნახიონალისტებით დათავრებულნი. მათი შოპინისტური ხეები არც ისე ნახებებულნი, რადგან იღანად დიდი და ხეახებებულნი ეს პირადი, რომ თავისი ხედილოებით გახილავით მტკიცე გამომდა, ვიღრა ცნობილი ეპიკატური პირადი და, ხედილოებით დათავრებულნი რათ-ვლით.

ნიფოდ აქცია და ფაშიზმი განადგურა“. და უამრავი ასეთი ფრაზა. მაშ, ეს არის ქვეყნის სუსტი ხელმძღვანელობა, „ბატონო მკვლევარებო“? მსოფლიო მნიშვნელობის ქართველი მეცნიერი ლევან სვანაძე, რომელიც უინსტონ ჩერჩილისა და, საერთოდ, ინგლის-საფრანგეთის პოლიტიკურ-ეკონომიკური მდგომარეობის აღიარებულ მკვლევარად ითვლება, იქ, სადაც მიმოიხილავს ჩერჩილის, დეგოლის, რუხველტისა და სხვათა პოლიტიკურ თუ ბიოგრაფიულ ეპიზოდებს, განმარტავს: „მსოფლიო ისტორიაში არცთუ იშვიათად ყოფილან ადამიანები, რომლებიც დიდ სახელმწიფოებრივ საქმიანობას მაღალდიპლომატიურ აქტიურობას უთავსებდნენ... ისინი ორ კატეგორიად იყოფიან: პირველთა კლასიკურ მაგალითებად უნდა მოვიხაზოთ, ვთქვათ, ალექსანდრე მაკედონელი, იულიუს კეისარი, ნაპოლეონ ბონაპარტი, ოტო ბისმარკი; ხოლო მეორეთა კატეგორიას მივაკუთვნებ ტალირანს ან, თუ გნებავთ, კარდინალ რიშელიეს და შეიძლება კიდევ უფრო გამოჩენილი ფრანგ დიპლომატებს, ძმებს — პოლ და ჟოზეფ კამბონებს. პირველი კატეგორიდან, აგრეთვე, გამოვიყოფ ვასული საუკუნის უდიდეს სახელმწიფო მოღვაწეებს, ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტებს — ვუდრო ვილსონს და ფრანკლინ დელანო რუზველტს, რომლებსაც გვერდს უმშვენებდა დიდი ბრიტანელი პოლიტიკოსი და დიპლომატი უინსტონ სანსონი ჩერჩილი, რა თქმა უნდა, არც ჯონ კენედი, რომანდ რიშანი და მარგარეტ ტატიჩანი შეიძლება დავივიწყოთ. ისინი გახლდნენ ნინა საუკუნის გოლიათები, რომლებმაც, თავიანთი ბუმბერაზობის მიუხედავად, ოღნავაც ვერ დაჩრდილეს კაცი, რომელიც არატრადიციული დიპლომატიის სამყაროდან ნამომართა და, ფაქტობრივად, ერთადერთმა შექმნა ისეთი იმპერია, რომლის ნგრევის შედეგებს ახლაც კი, ლამის საუკუნის შემდეგ, თავსა და ბოლოს ვერ აბამენ თანამედროვე მსოფლიოს უზარმაზარ სივრცეებზე. ეს (სახანაულმოქმედი ადამიანი — სხვას ვერაფერს ვუნდობთ) გახლდათ, ჩერჩილის სიტყვები რომ მოვიშველიოთ, „მეჩქემის შვილი“ (დაუმატებელი — გორე დე მჩქემის შვილი) იოსებ სტალინი — კაცი, რომლის პირადი დაწვრივან, უკვე ნახვარი საუკუნა, ვარ ხეახებან მსოფლიოს ყველა ჯურის კალაზი პოლიტიკურ-მასონისტური წაეებით დაწყებული, რუსი ნახიონალისტებით დათავრებულნი. მათი შოპინისტური ხეები არც ისე ნახებებულნი, რადგან იღანად დიდი და ხეახებებულნი ეს პირადი, რომ თავისი ხედილოებით გახილავით მტკიცე გამომდა, ვიღრა ცნობილი ეპიკატური პირადი და, ხედილოებით დათავრებულნი რათ-ვლით.

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„სტალინმა მე დამიხყრო პირველი შეხვედრისთანავე. ეს ჩემი შეხედულება არასოდეს შეიკუმშა. მისი პიროვნება ყოველგვარი ქალღატაკისა თუ გადაჭარბების გარეშე ძმინდა შთაბეჭდილებას. მას კარგი გუნდური მანერები აქვს, ქართული წარმოშობისა. მიუხედავად იმისა, რომ ვიცოდი მისი დაუნდობელი ხასიათის შესახებ, მაინც ყოველთვის პატივს ვცემდი სტალინის გონების მაღალ დონეს და, მიუხედავად დიდი სიმპათიისა, ვერასოდეს შევიძლია მისი სრული ანალიზი“.

ხეობდა, რამეთუ საქართველოს ვერ მივაკუთვნებთ ამ კატეგორიას“.

ვფიქრობ, გასაგებად არის ნათქვამი სტალინის როლსა და მის მიერ შექმნილ სახელმწიფოზე, რომლის შეფასებაც შორეულ ლონდონში ჩერჩილის პირად არქივში ქართველმა მეცნიერმა ჩაინიშნა და შემდეგ ფართოდ გააშუქა თავის წიგნში „სტალინი, როგორც დიპლომატი“. ამ წიგნში სხვა ბევრ საინტერესო საკითხსაც შევხვდებით. მაგალითად, აი რას წერს სტალინის მიერ „მეორე მსოფლიო ომის გაჩაღების“ შესახებ (როგორც ამას მკვლევარი ცუცქერიძე ამტკიცებს) ბატონი ლევან სვანაძე თავის წიგნში:

„1937 წელს ჰიტლერმა სცადა, მასთან ჩასული ინგლისელი სტუმრები დაერწმუნებინა გერმანიის „ახალი პოლიტიკური კონცეფციის“ მშვიდობისმოყვარე ხასიათში, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, თითქოს გამომდინარეობდა ქვეყნის უმძიმესი ეკონომიკური მდგომარეობიდან. **ინტონი იდანი** თავის მემუარებში, რომლიდანაც მთელი ეს ისტორია არის აღებული, აღნიშნავს, არც ისე დიდი გამოცდილება და გამჭრიახობა იყო საჭირო რეალური გეგმების დასანახად. მას და საიმონს ეჭვები აღარ გასჩენიათ, რომ ნაცისტური გერმანია დიდმასშტაბიანი ომის სამზადისში იყო ჩაბმული, იმის მიუხედავად, რომ ჰიტლერის აქცენტირებული განცხადებით იგი არც ჩეხოსლოვაკიასა და, მით უმეტეს, რუსეთს ომს არასოდეს გამოუცხადებდა, თუმცა არც ის დაუმალავს, რომ ლიტვასა და ავსტრიას არასოდეს აპატიებდა თავებდებებს, რომლებსაც ამ ქვეყნების მთავრობები თითქოს გერმანიისა და იქ, იმ ქვეყნებში, მცხოვრები ნაცისტური რეჟიმის მიმართ ახორციელებდნენ (იგულისხმებთან გერმანელები). მისი განცხადებით, იგი არ აპირებდა ავსტრიის ანშლუსს, მაგრამ წინააღმდეგი არ იქნებოდა, თუკი ავსტრია ევროპის საჭადრაკო დაფიდან გაქრებოდა.“

ამიტომ იყო, რომ იდენი თავის მოგონებებში („დიქტატორთა პირისპირ“) წერს, რომ „მომავალი ავისმომასწავებელი ჩანდა... შედეგები — საველალო... ტონი და ხასიათი წინა წლისაგან მკაცრად განსხვავებულია; სავსებით ნათელია შეიარაღება და მისი მიმდინარეობის პროცესი ძველი პრუსიული სულისკვეთებით. ამჟამად საფრთხობელას ხარისხში რუსეთია აყვანილი“.

და ეს ყველაფერი იმის მიუხედავად, რომ საუბრის სავანო იყო, აგრეთვე, განიარაღება, აღმოსავლეთისა თუ ცენტრალური ევროპის პაქტი, ერთა ლიგაში გერმანიის დაბრუნების საკითხი, საზღვაო შეიარაღება, გერმანიის კოლონიების შესაძლებელი დაბრუნება და სხვ., ისევე, როგორც დუნაისპირა ქვეყნებისა და ბალტიისპირეთის სახელმწიფოების პაქტები. ჰიტლერი კატეგორიულად წინააღმდეგი იყო ყოველგვარი კოლექტიური თუ რეგიონული ხელშეკრულებებისა და, როგორც მოგვიანებით **ლიტონი** იტყვის მოსკოვში იდენის ჩასვლისას, პირიქით — მათი დანაწევრებისკენ მიიღობოდა, ამიტომ წერს იდენი თავის მემუარებში, რომ, „თუ ჩვენი მოგზაურობის ამოცანა ჰიტლერის ყველა გეგმაში ჩანდებოდა იყო, ჩვენ მიზანთან ახლოს ვიყავით“. და შემდეგ: „საბოლოო დასკვნები ჩვენი ვიზიტის თაობაზე უაღრესად გულგასატყვი იყო... რაც შეეხებოდა ჰიტლერის ცდუნებას რუსეთის მიმართ, მე წინააღმდეგი ვიყავი გერმანიის აღმოსავლეთით ნაქეზების: უღირსობის მიღმა, ამაში სხვა აზრით ჩაიდებოდა. კერძოდ, შემდეგი ჩვენ ვიქნებოდით“.

ჰიტლერთან ბერლინში ჯერ სახელმწიფო ვახშაში არ იყო დამთავრებული, იდენი რკინიგზის სადგურში გაემგზავრა, რათა მოსკოვისკენ მიმავალი მატარებლისთვის მიესწრო. ფიურერი საკმაოდ განაწყენებული ჩანდა: ეს როგორ, ჩემ შემდეგ სტალინთან?... მხოლოდ თავდაცვის მინისტრმა ფონ ბლომბერგმა დაულოცა იდენს გზა და მოკითხვა დააბო-

მხატვარმა ნარმოვიანმა გლოუსი, როლის თავზე, ჩრდილოეთ პოლუსთან ბანქოს სათავეში დასვა ერთი მხარის ი. სტალინი, მეორე მხარეს — დასავლეთის ლიდერები: აუგუსტ ბრუნი, დიდი ბრიტანეთის პრემიერმინისტრი კლემენტ ეტლი და მათი საგარეო საქმეთა მინისტრები — აჩესონი და ბეინი. დააკვირდით — ი. სტალინი მყარ ადგილზე ზის, მისი ოპონენტები — გლოუსის კიდზე, უფსკრული ჩასაპარდნ ადგილზე. გთხოვთ, იმასაც შეაქვირთ ყურადღება, თუ როგორ ირონიულად გამოიყურება ი. სტალინი — აქაოდა, ფსონები ჩემს ხელს არისო. დ. ლოუს მინანქრი კი გულსსმობს ტრუმენის სასონარქვეთილებას, რამეთუ მხატვარი მას აქლავს სიტყვას: «თქვენი სვლა არის, ჯო», ანუ დადეთ ეგ ფსონები, გასულეთ მუხლები და ბაკამ ჩაგვიშვით უფსკრულიო...»

სურათზე მარცხნივ: ი. სტალინი, მარჯვნივ: პარი ტრუმენი, კლემენტ ეტლი, დიდი ბრუნი და აჩესონი

რა კლიმენტ ვოროშილოვთან — სსრკ-ის იმდროინდელ თავდაცვის კომისართან“.

„იდენის პირველი შთაბეჭდილებების სრული წარმოდგენის მიზნით გავყვეთ ავტორის მემუარებს“, — წერს ლევან სვანაძე:

„როგორც კი კარი გაიღო, — იგონებს იდენი, მე დავინახე იქ მდგომი დაბალი, ჩასკვნილი კაცი, რომელსაც თმები „ენ ბროსეს“ ყაიდაზე დაეყენებოდა, ფეხებზე ეცვა მისი მუდმივი ტანსაცმელი, რომლის გარემოც იგი იშვიათად მინახავს, მაგრამ იდეალურად სუფთა და განკურნალ-გაკრიალებული. — ეს შეხვედრა, — აღწერს იდენი, — პირველი შემთხვევა იყო, როდესაც სტალინი დასავლეთის წარმომადგენელს იღებდა, რაც ჩემი ტურნეს ცენტრალური კოზირი გახლდათ“.

„სტალინმა მე დამიხყრო პირველი შეხვედრისთანავე. ეს ჩემი შეხედულება არასოდეს შერყეულა. მისი პიროვნება ყოველგვარი ძალდატანებისა თუ გადაჭარბების გარეშე ქმნიდა შთაბეჭდილებას. მას კარგი ბუნებრივი მანერები აქვს, ქართული წარმოშობისა. მიუხედავად იმისა, რომ ვიცოდი მისი დაუნდობელი ხასიათის შესახებ, მაინც ყოველთვის პატივს ვცემდი სტალინის გონების მაღალ დონეს და, მიუხედავად დიდი სიმპათიისა, ვერასოდეს შევიძლია მისი სრული ანალიზი. შესაძლებელია, ეს ხდებოდა მისი მუდმივი პარაგმატიზმის გამო. არ იყო ძნელი იმის გარკვევა, რომ თქვენ ესაუბრებოდით პარტიულ კაცს, რომელიც ამის მიუხედა-

ვად არასოდეს ახსენებდა კარლ მარქსს. მე კონფერენციისა არასოდეს შეხვედრივარ უკეთესად წარმოდგენილ ადამიანს. საუკეთესოდ ინფორმირებული იყო ყველაფერზე, რაც საქმეს ეხებოდა, სტალინი განსვლად იწინააღმდეგებოდა, მზარამ არა ზოგინდა. ხმის ნაკლებად აწმევი, უწნაური, ირონიკული იუმორის. იგი უმშვიდესი დიქტატორი იყო მათთან, ვისაც მიწნოვობდი. დიანსაც, სტალინი იბრძნობოდა ქალა“.

სტალინთან შეხვედრის შემდეგ იდენმა ლონდონში დეპეშა გაგზავნა:

„მოლაპარაკების პროცესში სტალინმა გამოავლინა საერთაშორისო ურთიერთობათა შესანიშნავი ცოდნა და გააზრება, ამ თვალსაზრისით მისი გაგება გაცილებით ფართო ჩანს, ვიდრე ლიტვინოვის, თუმცა ლიტვინოვის დასკვნები არანაკლებ მტკიცე ხასიათისაა.“

სტალინი ყველაფერზე ისე მშვიდად და წყნარად საუბრობდა, რომ ზოგჯერ თვით ლიტვინოვიც ვერ გებულობდა. მან ჩვენზე დატოვა შთაბეჭდილება, მკაცრად გამოხატული, ძლიერი აღმოსავლური ხასიათის პიროვნებისა, რასაც ემატებოდა შეურყეველი რწმენა და კონტროლი. გამოკვეთილი თავაზიანობა კი არ მალავდა შეუბრალებელ სისასტიკესო.

ძვირფასო მკითხველო, ყველა ხალხური გამოთქმა, ხომ სიბრძნის აკუმულაციაა, მაგრამ ფრაზა: „შეაყარე კედელს ცერცვი“ აბსოლუტური სიმართლეა. მაგრამ მამშვიდებს სვეტლის სიტყვები: „ქრისტე

მრევლს ისე არ განუდიდება, როგორც მისმა მტრებმა შეუწვევს ხელი მის განდიდებას“. მე სომ ამდენჯერ არ მომიწევდა სტალინის გენიის გამოგზავრება, ეს ყალბისმძებელი რომ არ ყავდავებდნენ და წითელი სავაზით არ დაბნევიან, სტალინის თვალებს. ეს თვალდასაფხავი არამზადები ნუთუ ვერ გვფიქვან, რომ „ქრისტე“ განდიდებაულია და მისი საფლავი ამ ნაქირალები დაყრილი ნაგვისიანან განწმენილია ისტორიის ქარიშხლისგან.

P.S. ლევან სვანაძე წიგნს შემდეგი საინტერესო ჩანართით ამთავრებს:

„მკითხველმა რომ არ იფიქროს — ავტორმა თავის სასურველ ფერებში წარმოადგინა სტალინის პორტრეტი და, რაც მთავარია, მეორე მსოფლიო ომის სახით მისთვის ყველაზე ხელსაყრელი ასპარეზი წარმოაჩინა, აქვე მოვიტანდით ომის შემდგომი ხანის ერთ კარიკატურას ი. სტალინისა და დასავლეთის ლიდერების ურთიერთშეფარდების შესახებ. იგი ეკუთვნის მსოფლიოში ცნობილ მხატვარ-იუმორისტ დევიდ ლოუსს, რომელმაც ინგლისის ისტორიაში ერთადერთმა მიიღო ბარონობა თავისი დარგის მხატვართაგან და ლორდთა პალატის წევრი გახდა.“

მხატვარმა წარმოგვისახა გლობუსი, რომლის თავზე, ჩრდილოეთ პოლუსთან ბანქოს სათავეში დასვა ერთი მხარეს ი. სტალინი, მეორე მხარეს — დასავლეთის ლიდერები: აშშ-ის პრეზიდენტი პარი ტრუმენი, დიდი ბრიტანეთის პრემიერმინისტრი კლემენტ ეტლი და მათი საგარეო საქმეთა მინისტრები — აჩესონი და ბეინი. დააკვირდით — ი. სტალინი მყარ ადგილზე ზის, მისი ოპონენტები — გლობუსის კიდზე, უფსკრულში ჩასავარდნ ადგილზე. გთხოვთ, იმასაც შეაქვირთ ყურადღება, თუ როგორ ირონიულად გამოიყურება ი. სტალინი — აქაოდა, ფსონები ჩემს ხელს არისო. დ. ლოუსს მინანქრი კი გულსსმობს ტრუმენის სასონარკვეთილებას, რამეთუ მხატვარი მას აძლევს სიტყვას: „თქვენი სვლა არის, ჯო“, ანუ დადეთ ეგ ფსონები, გასულეთ მუხლები და ბარემ ჩავვიშვით უფსკრულიო... P.P.S. სტალინი ნელ-ნელა შლის მუხლს და მალე ვნახავთ ძირმომბალ კაპიტალიზმს უფსკრულში გადაჩეხილს.

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველა მოჯახვი, სადაც ცხოვრობენ დიდი და პატარა, ავადმყოფი და ჯანმრთელი, სკლეროზიანი თუ სრულ ჭკუაზე მყოფი ადამიანები და ა.შ., შენ, ძალაძის ხელმძღვანელობას, ჩადაბული გაქვს ბოგნი, რომელიც შეიძლება აფეთქდეს, მაგრამ მერია ხარ თუ დედაქალაქის მთავრობა, ყველაფერზე პილატესავით ხელი გაქვს დაბანილი“.

თი იყო, დაზეთადნენ, შეამონებდნენ წყლის გამათბობელ თუ ყველა სხვა ხელსაწყო-დანადგარს. ბოლოს გათხოვდნენ, შეგეფასებინათ მათი მუშაობა და ხელმოწერით დაგედგასტურებინათ, კმაყოფილი ხართ თუ არა. თუ უკმაყოფილებას გამოთქვამდით, მეორე დღესვე მოვიდოდა მაკონტროლებელი, გაეცნობოდა თქვენს პრეტენზიებს და დადასტურების შემთხვევაში გამოასწორებდა.

კიდევ ერთი დეტალი. ქალაქში არსებობდა კვამლსადენების მომსახურების ცენტრები. ამ ცენტრიდან თუ არ მოგცემდნენ (შემონების შემდეგ, ცხადია) ცნობას, რომ შენი კვამლსადენი მოწესრიგებულია, გათბობის დანადგარს ვერ დაამონტაჟებდი. დღეს გაგივიათ, ასეთი რამ რომ არსებობს?

— არა.
— სწორედ ამიტომ, როცა გახტურა გამიფუჭდა, მთელ ჩვენს გაზის მეურნეობაში შემკეთებელი ვერ ვიპოვე და ხელოსანი გახტურების სპეციალიზებული მალაზიიდან მოვიყვანე.

გაზი წყალი არ არის. წყალმა შეიძლება იატაკი ავიყაროს, მეზობლის ბინა ჩარეცხოს, მაგრამ ამ ხარაღის შედარება არ შეიძლება იმ უბედურებასთან, რომელიც გაზის არასწორ ექსპლუატაციას შეიძლება მოჰყვეს. პირდაპირ გეტყვი: **ყველა მოჯახვი, სადაც ცხოვრობენ დიდი და პატარა, ავადმყოფი და ჯანმრთელი, სკლეროზიანი თუ სრულ ჭკუაზე მყოფი ადამიანები და ა.შ., შენ, ძალაძის ხელმძღვანელობას, ჩადაბული გაქვს ბოგნი, რომელიც შეიძლება აფეთქდეს, მაგრამ მერია ხარ თუ დედაქალაქის მთავრობა, ყველაფერზე პილატესავით ხელი გაქვს დაბანილი — არც ინსტრუქტაჟს უტარებთ თანამშრომლებს, არც არაფერს სინჯავენ და ამომწვევად, არ ხარ დადგენილი, რომ იქ, სადაც გუნებრივად აირს აწვდი, ყველაფერი ტექნიკურად გამართულია, მოწესრიგებული და აფეთქების საფრთხე არ ემუქრება, მაგრამ მშვიდად ხარ და „მოლვაწებობ“. არის ამაში ლოგიკა?**

— ვერაფერს ვხედავ, პასუხისმგებლობის თავიდან აცილების გარდა.

— და, თუ ლოგიკა არ არის, ის ორი კაცი კი არ უნდა დაეპატიმრებინათ, ამ დღეებში რომ აიყვანეს, არამედ ის, ვინც თავის დროზე აკონტროლებდა საბინების ინსტრუქციის მიღწევის გადაწყვეტილებას მოქმედი წესების დაცვას.

საზის გაუქმების შესახებ; ვინც ჩვენთან მოხალისე ნებსაბი, რომელიც მსოფლიოშია აპრობირებული და დღემდე მოქმედებს, საპარტიოლოში ხომ ყველაზე აქტიური ვართ — ახალგაზრდა რეფორმატორები; ისინი, ვინც ჩვენს გვერდშია პროფილაქტიკური ღონისძიებები; ვინც დაადგინა, რომ გაზის მიწოდება უსაფრთხოა პასუსს არ აბავს იმაზე, რაც გაზის მრეწველის იმით ხდება — აი, ის ხალხი დასაქმებული და პასუხისმგებელი მისავენი.

რატომ არ ეთათბირებოდა პროფესიონალებს?

— ახალგაზრდა სახლის ექსპლუატაციის რეგულირების პრობლემაზე რას იტყვით?

— ჩემთვის, როგორც პროფესიონალისთვის, ნოსტენსია, როცა ექსპლუატაციაში მიუღებელ სახლს, რომელიც მობინადრეები, ძირითადად, შესახლებულნი არ არიან, გაზი მიეწოდება. დედაქალაქის მერს ეს რომ არ ემისი, არ მიკვირს, რადგან ამ დარგის პროფესიონალი არ არის, მაგრამ აბსოლუტურად გაუგებარია, რატომ არ ეთათბირება ასეთ საკითხებზე მუშაობის პროფესიონალებს, რომელთაც უნდა უთხროს, რატომ ხდება ეს?

— 12 წლის განმავლობაში, „თბილგაზის“ საავარიო სამსახურში რომ ვმუშაობდი, ერთი შემთხვევა მახსენდება — მფრინავების სახლი რომ აფეთქდა ავლაბარში. დიდი ამბავი აღყდა მაშინ. ჩვენ არაფერი შუაში არ ვიყავით, თავდაცვის სამინისტროს გამგებლობაში იყო ის სახლი, სამხედროების ამგებულნი, გაზს თვითონ იღებდნენ, თვითონ უწვევდნენ ექსპლუატაციას, თვითონვე აკონტროლებდნენ.

იმ უბედურ დღეს...

«იმ სასტუმროს, რომელიც ბუნებრივი აირით გაყვანილი, ადამიანები აბსოლუტურად დაუსვლები არიან. მათი უსაფრთხოება ყველას ფახეზეა კიდეა, კანონის თანახმად კიდევ უფრო ფახეზეა. თქვენ გჯერათ, რომ დიდი დიდების ტრაგედიის შემდეგ მერიის დედაბავსა პარლამენტში გაიქვს უპარტიო კანონის უხვლეს მოთხოვნით?!»

ასე რომ გვიცავდნენ ყოველდღიურად...

ლუბა, სწრაფად, მაგრამ ავრთქვენ და ავრთ მე: მერიამ პროფესიონალებს არავინ მიინვეცა.

— თქვენი მუშაობის პერიოდის და დღევანდელი რეალობის ავარიული შემთხვევების სტატისტიკის შედარება მიახლოებით მაინც შეგიძლიათ?

— 12 წლის განმავლობაში, „თბილგაზის“ საავარიო სამსახურში რომ ვმუშაობდი, ერთი შემთხვევა მახსენდება — მფრინავების სახლი რომ აფეთქდა ავლაბარში. დიდი ამბავი აღყდა მაშინ. ჩვენ არაფერი შუაში არ ვიყავით, თავდაცვის სამინისტროს გამგებლობაში იყო ის სახლი, სამხედროების ამგებულნი, გაზს თვითონ იღებდნენ, თვითონ უწვევდნენ ექსპლუატაციას, თვითონვე აკონტროლებდნენ.

ამ შემთხვევის გამო 6 კაცი დაიჭირეს, ტრესტის მმართველი **ოთარ ჩინჩალაძე**, თბილისის საბჭოს დეპუტატი, საქართველოს დამსახურებული ინჟინერი, მეცნიერებათა დოქტორი, ლენინის ორდენისანი, პარტიიდან გარიცხეს და დაკავებული თანამდებობიდან მოხსნეს, მიუხედავად იმისა, რომ „თბილგაზს“, როგორც გითხარით, ამ სახლთან არავითარი შეხება არ ჰქონია. ასეთი დამოკიდებულება იყო მაშინ: აფეთქების დროს ორ კაცზე მეტი თუ დაიღუპებოდა, მოსკოვიდან ჩამოდიოდა კომისია. ასეთი შემთხვევა იმ 12 წელიწადში სულ ოთხი იყო. აფეთქებები ხდებოდა უმეტესად ბალონების გამო, რომლებიც თაც მოსახლეობა სარგებ-

ლობდა. ქართველები ხომ ყველაზე ნიჭიერები ვართ და ვილაყამ გაავრცელა აზრი, რომ, თუ ბალონს გააცხელებ, უფრო მეტ გაზს გამოიღებო. გაზის ბალონს რომ გააცხელებ, აფეთქდება, აბა, რა მოუვა?! უბედური შემთხვევები, რა თქმა უნდა, იყო, მაგრამ **იმას, რაც ახლა დიდ დიდობში მოხდა, უბედურ შემთხვევას ვერ დავარდმებ: ეს არის ნაამდვილო ტრაგედია, რომელიც გაზის მომწოდებლებს უბრუნდება და მოსახლეობას მოუწყობს!**

არ ვიცი, კანონის დარღვევით თუ დაურღვევლად, მაგრამ არასწორი კანონი თავისთავად უკანონოა. მე ასე მესმის.

ახლა გადახიან, რომ კანონი, რომლითაც ხელისუფლებამ პასუხისმგებლობა თავიდან აიცილა, 2009 წელს მიიღეს და ჩვენ რა შუაში ვართო. მე კაცო, 2012-2013-2014 და ა.შ. წლებში ბინები და სახლები პანტაპუნტით რომ გიფეთქებოდა, აიღე და გადახედე იმ კანონს! პრეზიდენტის უფლებამოსილების კანონს თორმეტჯერ დაუბრუნდნენ. იმ კანონის შეუცვლელობით არავინ მოკვდებოდა. ამას მიხედვით, ამ წესსა თუ კანონს, რომელმაც ფაქტობრივად შედეგები გამოინივია. სხვისკენ ხელის გაშვება რა საკადრისია! სხვამ ოდესღაც რომ დააშავა, ეს დღეს პასუხისმგებლობისგან შენ არ გათავისუფლებს. უმოქმედობა თავისთავად დანაშაულია. შესანიშნავი ანდაზაა: *Батя с божьей помощью* (დედაკაცი საზიდრიდან ჩამოსვი, ფაშატს შეუმსუბუქდება).

თბილისელებისთვის ჩაპიტელი სივრცე

უნინ როგორ იყო: სამუშაო საათებში თუ შემდეგ, თუკი „თბილგაზის“ ნებისმიერი რანგის თანამშრომელს კაბინეტში სინათლე ენთო, ნებისმიერ თბილისელს შეეძლო შემოსულიყო და თავისი თხოვნით, საჩივრით თუ წინადადებით მიემართა ამ თანამშრომლისთვის. დღეს, თუ ბიჭი ხარ, მიდი და ცხვირი შეყვი „საქტრანსგაზს“! სართულიდან სართულზე ვერ გადახვალ, შენთან შეგვლა რომც მოახერხო.

ზე ვერ გადახვალ, შენთან შეგვლა რომც მოახერხო.

— რატომ? აკი სამეურნეო სამსახურია!

— იმიტომ, რომ გადააქციეს სარევიმო დაწესებულებად. შე კაცი კაცო, შენი ფუნქციაა მოქალაქეთა მომსახურება და 24 საათის განმავლობაში უნდა მუშაობდე; ყველას, ვისაც პრობლემა გაუჩნდება, უნდა შეეძლოს შენთან მოსვლა. შენ კი ემალები თანამოქალაქეებს. „ოცნებას“ სწორედ ამას საყვედურობდნენ ბოლო პერიოდში.

მილიარდ ექვსას მილიონ კუბურ მეტრ გაზს ვატარებდით, როცა ქსელის სამმართველოში ვმუშაობდი. ახლა რამდენიმე ასეულ მილიონს მოიხმარენ. მაშინ ორი დაფხვილი „გოლგა“ გვემსახურებოდა, რომელთა შორის ერთი ყოველთვის გაფუჭებული იდგა. ახლა ნახეთ რა მარკის რამდენი მანქანა უდგამთ! ამიხსენით, რას აკეთებთ ეს ხალხი, რითაა დაკავებული, უშუალო მოვალეობებისთვის თავი რომ ვერ გაურთმევიოთ და ყოველი ტრაგიკული შემთხვევის შემდეგ მუშაობის პრინციპულად გაუმჯობესებას რომ გვპირდებიან. კომუნალური მომსახურების დაწესებულებაში კაცი ვერ შესულა, რომელ დემოკრატიაზე მელაპარაკებით, ბატონებო?! თორემ მე რამი მაინტერესებს, უფლებო პრეზიდენტი მარო იქნება თუ თქვენი!

ერთსაც გეტყვით და არ გაგიკვირდეთ: **საპითისი, რომელიც მისაუბრათ, შეიძლება უფრო მხნავია, ვიდრე ცხინვალის დაბრუნების პრობლემა, რადგან გაზის აფეთქებით პირდაპირად დაზარალებული ადამიანები ან მუდმივად დაღუპვის საფრთხის წინაშე არიან.**

ამაზე უარესი კიდევ რა უნდა ეთქვა რესპონდენტს, მაგრამ თქვა და რა უფლება მიქვს დაგიმალეთ?

— იმ სახლებში, რომლებშიც ბუნებრივი აირია გაყვანილი, ადამიანები აბსოლუტურად დაუცველები არიან. მათი უსაფრთხოება ყველას ფახეზეა კიდეა, კანონის თანახმად ჰქვიათ ფახეზე. თქვენ გჯერათ, რომ დიდი დიდების ტრაგედიის შემდეგ მერიის დედაბავსა პარლამენტში გაიქვს უფარვის კანონის შეცვლის მოთხოვნით?!
ნეტარ არიან მორწმუნენი!

ესაუბრა არაჟან სანაბლიძე

P.S. და სიკვდილმისჯილვით დგანან თბილისის გარეუბანში სახლები, რომელთაც ფახეზეა გაზის მიწოდებული პლასტიკატის მიღები სასწრაფოდ ყულფვივით კისერზე აქვთ ჩამოცმული. ა.ს.

«ის ორი კახი კი არ უნდა დაეპატიმრებინათ, ამ დღეებში რომ აიყვანეს, არამედ ის, ვინც თავის დროზე აკონტროლებდა საბინების ინსტრუქციის მიღწევის გადაწყვეტილებას მოქმედი წესების დაცვას; ვინც ჩვენთან მოხალისე ნებსაბი, რომელიც მსოფლიოშია აპრობირებული და დღემდე მოქმედებს, აი, ის ხალხი დასაქმებული და პასუხისმგებელი მისავენი»

ნატოს გაფართოება დასრულდა. მეტიც, ვაშინგტონი უკვე განიხილავს ბლოკში მონაწილეობაზე უარის თქმის პერსპექტივას. ბალტიისპირა ქვეყნებს ეს ჯერ კიდევ ვერ შეიძინეს, ამიტომ მოუწიათ ამერიკელებს, ეს „მეგობრულად“, პირდაპირი ტექსტით აეხსნათ.

რიგით ბალტიისპირელებს მმართველი ელიტები დიდი ხნის განმავლობაში არწმუნებდნენ, რომ მათ „დასავლეთი დაეხმარება“ და ამაში დასავლეთიც შეძლებისდაგვარად (ოლონდ მხოლოდ სიჩქევით) არწმუნებდა. მით არასასიამოვნო და მოულოდნელი აღმოჩნდა ბალტიისპირეთის ელიტებისთვის შედეგები ბოლო ათწლეულების განმავლობაში მიმდინარე პროცესების საკვანძო პოლიტიკური ღონისძიებისა, რომლის ძირითადი დებულება იყო დასავლური მეგობრობის ურღვევობის მტკიცება.

ლიტვის (ლიეტუვა) ქალაქ ტრაკაში ყოველი წლის იანვარში იმართება ეგრეთ წოდებული „თოვლიანი შეხვედრა“ (Snow Meeting), რომელიც ეწყობა მაქსიმალური პომპეზურობითა და გამორჩეულობით. ადგილის არჩევა განპირობებულია ტრაკაის ისტორიული მნიშვნელობით, როგორც ლიტვის სათავადოს ძველი დედაქალაქის. იქ მდებარეობს ლიტვის თავადების ციხესიმაგრე, რომელიც აღმოსავლეთ ევროპაში ყველაზე მთავრად ნაგებობად ითვლებოდა.

ღონისძიების მონაწილეთა შემადგენლობას ხაზი უნდა გაესვა ლიტვის მნიშვნელობის შენარჩუნებისთვის ევროპისა და, საერთოდ, დასავლური სამყაროსთვის. ესენი იყვნენ მსოფლიოს სხვადასხვა წამყვანი არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები, უცხო სახელმწიფოების საგარეო საქმეთა მინისტრები, ნატოს სამხედრო სტრუქტურების უფროსები, აშშ-ისა და ევროპის ოფიციალური პირები, აგრეთვე, ევროპაში ამერიკული სამხედრო ძალების სარდლები, საერთო რაოდენობით 50-მდე ადამიანი.

ამ სამიტს არანაირი ოფიციალური სტატუსი არ აქვს. მისი მონაწილეები ხაზს უსვამდნენ ვიზიტების კერძო ხასიათს. მკაფიო ვალდებულებების არარსებობა შესაძლებლობას იძლეოდა, ღონისძიება ფართო ჩარჩოებში წარმოედ-

გინათ. ეს განსაკუთრებით აღსანიშნავია ლიტვის პოლიტიკოსებსა და სახელმწიფო პირებს. მათ დიდი ძალისხმევა არ სჭირდებოდათ განცხადებების ფორმულირების მოსაპებნად, როგორც შეხვედრის მიმდინარეობისას, ისე შედეგების შეჯამებისას. ზოგიერთი გულუხვად არიგებდა სხვადასხვა დაპირებას და ადგილობრივი ხელისუფლების მოქმედებას იწინებდა, სხვები ზემოდან უყურებდნენ გარემომცველებს, — ხედავთ, „ამერიკა ჩვენთან არის“.

და უცებ, ყველასთვის მოულოდნელად, 2019 წლის 10 იანვარს, შეხვედრაზე, ისარგებლა რა ტრადიციული თავისუფალი არაფორმალური ატმოსფეროთი, ევროპაში ამერიკის სამხედრო ქვედანაყოფების ექსპრეზენტაციის დასაწყისად, გენერალმა ბენ ჰოჯსმა პირდაპირ განაცხადა, რომ რამე რომ მოხდეს, ამერიკის არმია ლიტვას (და სრულიად ბალტიისპირეთს) რუსეთისგან არ დაიცავს. მეგობრობის შენარჩუნებასა და თანამშრომლობაზე უარს არავინ ამბობს, აზრობრივად ჩვენ თქვენი ვართ, ჩვენს სულიერ მხარდაჭერაში ეჭვი არ უნდა შეგვეპაროთ, მაგრამ სულ ეს არის და მეტი არაფერია.

აქ უნდა აღინიშნოს, რომ „თოვლიანი შეხვედრების“ არსებობის ისტორიაში ღონისძიება წარმოადგენდა ყველაზე უფროს აშკარად გამოკვეთილი რუსოფობების თავყრილობას, ამას გარდა, ჰოჯის

ნატოს გენერლის გულსდილობა და ბალტიისპირეთს ილუზიების კრახი

ჩრდილოატლანტიკურმა ალიანსმა ბალტიისპირეთს დასვა უარი განუხსნა

ბენ ჰოჯსი

ჰოჯსი არასოდეს ყოფილა შეიშალები, პენტაგონის ოფიციალური პოზიციისგან განსხვავებული რამ ეთქვას. გულუხვად იქნებოდა, გვეფიქრა, რომ მსგავს ღონისძიებებზე გამოსვლის შინაარსი წინასწარ არ არის შეთანხმებული და დამტკიცებული თეთრ სახლში ან სახელმწიფო დეპარტამენტში, განსაკუთრებით გენერლებზე აშშ-ის პოლიტიკური ხელმძღვანელობის მანიაკური კონტროლის გათვალისწინებით.

არასოდეს ყოფილა შეიშალები, პენტაგონის ოფიციალური პოზიციისგან განსხვავებული რამ ეთქვას.

გულუხვად იქნებოდა, გვეფიქრა, რომ მსგავს ღონისძიებებზე გამოსვლის შინაარსი წინასწარ არ არის შეთანხმებული და დამტკიცებული თეთრ სახლში ან სახელმწიფო დეპარტამენტში, განსაკუთრებით გენერლებზე აშშ-ის პოლიტიკური ხელმძღვანელობის მანიაკური კონტროლის გათვალისწინებით.

ასე რომ, თუკი ევროპაში აშშ-ის სამხედრო ძალების ყოფილმა მთავარსარდალმა თავს ასეთი პასაჟის გაკეთების უფლება მისცა, ნიშნავს, რომ ეს პირდაპირ ასახავს ამერიკის სახელმწიფოს პოლიტიკურ პოზიციას.

აი ასეთი საახალწლო საჩუქარი მიიღო დალია ბრიბა-უსაპუტამ თავისი პრეზიდენტობის დასასრულს.

ნატოს გაფართოება დასრულდა. მეტიც, ვაშინგტონი უკვე განიხილავს ბლოკში მონაწილეობაზე უარის თქმის პერსპექტივას. ბალტიისპირელებმა ეს ჯერ კიდევ ვერ შეიგნეს, ამიტომ მოუწიათ ამერიკელებს, ეს „მეგობრულად“, პირდაპირი ტექსტით აეხსნათ.

ახლა საქართველოზეც ეთქვათ. ჩვენ ის ჭკვიანები ვართ, სხვის შეცდომებზე რომ სწავლობენ, თუ ის რეგენები, საკუთარ შეცდომებზე რომ ვერ ხედავენ? ალბათ, უფრო მეორე — ჩვენი მთავრობის თუ არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენელთა დიდი ნაწილის ძახილი: „ნატო-ამერიკა-ევროკავშირი გვიხსნის“ უკვე ამაზრზენია...

უცხოურ პრესაში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთიძე

უხვ, შეაღწიეს მოლოდინად, 2019 წლის 10 იანვარს შესაძრავს, ისარგებლა რა ტრადიციული თავისუფალი არაფორმალური ატმოსფეროთი, ევროპაში ამერიკის სამხედრო ქვედანაყოფების ექსპრეზენტაციის დასაწყისად, გენერალმა ბენ ჰოჯსმა პირდაპირ განაცხადა, რომ რამე რომ მოხდეს, ამერიკის არმია ლიტვას (და სრულიად ბალტიისპირეთს) რუსეთისგან არ დაიცავს. მეგობრობის შენარჩუნებასა და თანამშრომლობაზე უარს არავინ ამბობს, აზრობრივად ჩვენ თქვენი ვართ, ჩვენს სულიერ მხარდაჭერაში ეჭვი არ უნდა შეგვეპაროთ, მაგრამ სულ ეს არის და მეტი არაფერია.

«ნიუ იორკ თაიმსი»: ტრაგედი ნატოდან აშშ-ის გამოყვანის იდეას უბრუნდება

აშშ-ის პრეზიდენტი «აზრს ვერ ხედავს სახმედრო ალიანსში»

აშშ-ის პრეზიდენტი დონალდ ტრამპი შეიძლება დაუბრუნდეს ნატოდან აშშ-ის გამოსვლის იდეას, რადგან მას ხელს არ აძლევს ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის დანარჩენი წევრი ქვეყნების მხრიდან სამხედრო ხარჯების გაღების ტემპი, — იუწყება გაზეთი The New York Times-ი.

გამოცემა წერს, რომ 2018 წელს ტრამპმა არაერთხელ გამოთქვა ნატოს დატოვების სურვილი. ამერიკის ლიდერი

უბნებოდა ნაციონალური უსაფრთხოების საკითხებით დაკავებულ მაღალი რანგის თანამდებობის პირებს, რომ

„აზრს ვერ ხედავს სახმედრო ალიანსში“. იმის შესახებ, რომ ტრამპი ნატოდან გამოსვლით დაემუქრა ალიანსის დანარჩენი წევრებს, თუ ისინი არ გაზრდიდნენ სამხედრო ხარჯებს, გამოცემა Politico 2018 წლის ივლისში წერდა. ამ გამოცემის ხელთ არსებული ინფორმაციით, ალიანსის წევრი ქვეყნების ლიდერებთან შეხვედრისას ტრამპმა გააფრთხილა ისინი

მოსალოდნელ მძიმე შედეგებზე, თუკი სამხედრო ხარჯებს არ გაზრდიდნენ. ტრამპმა, აგრეთვე, განაცხადა, რომ აშშ „საქმეს თავისებურად გააკეთებს“, თუკი გერმანია, საფრანგეთი, ესპანეთი და იტალია სამხედრო ხარჯებს არ გაზრდიან მთლიანი შიდა პროდუქტის ოდენობის 2%-მდე.

მოამზადა ნიკა კორინთიძე

უკრაინის ჯანდაცვის მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა ულიანა სუპრუნმა (აშშ-ის ალაბამის შტატიდან უკრაინის მთავრობაში მინვეულმა მედდამ) მოსახლეობას აუხსნა, რას ნიშნავს სექსუალური ურთიერთობაზე დათანხმება.

მამა ერთი შვილი მოკლა, რათა მეორე გადაეხრინა

ნათესავები დროს ატარებდნენ, სვამდნენ და გადწყვიტეს, ბილიარდი ეთამაშათ. აი მაშინ წაიჩხუბნენ ძმები, — იუნყება The Sun და აზუსტებს:

„56 წლის ჯონ მელონმა გადაწყვიტა, საღამო ვაჟიშვილებთან ერთად გაეტარებინა მათ სახლში, მაგრამ ოჯახური იდილია ტრაგედიად შემობრუნდა“.

30 წლის ჯოზეფი და 26 წლის ჯეიმსი კარგად იყვნენ შეზარხოშებული და, როგორც ასეთ შემთხვევებში ხდება, ბილიარდის თამაშისას რაღაც წვრილმანზე ერთმანეთს წაეკიდნენ. მამამ ჯერ ტყბილი სიტყვით სცადა მათი დაშოშმინება, მაგრამ ვერ შეძლო. ძმები სამკვდრო-სასიცოცხლოდ იყვნენ დაპირისპირებული. ვითარება განსაკუთრებით მას შემდეგ გამძაფრდა, როცა ჯოზეფი უმცროს ძმას ყელში სწვდა და დახრჩობა დაუწყო. ცოტაც და მოაბოძდა უეჭველად. მამა იძულებული შეიქნა, ესროლა უფროსი ვაჟისთვის, რათა უმცროსი გაბოროტებული ძმისთვის ხელიდან გაეგდებინებინა. სასიკვდილოდ დაჭრილი ჯოზეფს ექიმებმა ვერ უშველეს.

დაფრდა, როცა ჯოზეფი უმცროს ძმას ყელში სწვდა და დახრჩობა დაუწყო. ცოტაც და მოაბოძდა უეჭველად. მამა იძულებული შეიქნა, ესროლა უფროსი ვაჟისთვის, რათა უმცროსი გაბოროტებული ძმისთვის ხელიდან გაეგდებინებინა. სასიკვდილოდ დაჭრილი ჯოზეფს ექიმებმა ვერ უშველეს.

ოკრა მონაზონმა სკოლას 500 ათასი დოლარი მოჰპარა და სამოკინო ბანკი

ეს მოხდა კათოლიკურ სკოლაში, სადაც ორივე ეს „ღვთისმოსავი“ მუშაობდა და ნაქურდალი თანხა, რა თქმა უნდა, ლას-ვეგასში, აზარტული თამაშების დედაქალაქში, წააგო. მათგან ერთი, მერი კრასპერი, სკოლის დირექტორი იყო, ლანა ჩანნი კი — მასწავლებელი.

ეს ორი მეგობარი სკოლისთვის გაღებულ მონყალებასა და ბავშვების სწავლებისთვის გამოყოფილ ფულს იპარავდა, — იუნყება Daily Mail.

500 ათასი დოლარი მათ 6 წლის განმავლობაში მოიპარეს. იყო სხვა საფინანსო დარღვევებიც, რომლებიც პოლიციელებმა ვერ დაადგინეს.

ლოს-ანჯელესის ეპარქიაში განაცხადეს, რომ ამ საქმეს თვითონ გაარკვევენ და სამართალდარღვევის შესახებ საქმის აღძრას არ შეეცდებიან.

გამოძიების შედეგად გაირკვა, რომ ფინანსური თაღლითობა მინიმუმ 10 წლის განმავლობაში გრძელდებოდა, მაგრამ ეს არავის შეუმჩნევია, რადგან სკოლის საფინანსო მდგომარეობა ყოველთვის დამაკმაყოფილებელი იყო.

ნეოლიბერალური ზნეობა

უკრაინელს ასწავლიან სექს

უკრაინის ჯანდაცვის მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელმა ულიანა სუპრუნმა (აშშ-ის ალაბამის შტატიდან უკრაინის მთავრობაში მინვეულმა მედდამ) მოსახლეობას აუხსნა, რას ნიშნავს სექსუალური ურთიერთობაზე დათანხმება.

ძალა არ დაიშურა და იქვე განმარტა, დეტალურად და საფუძვლიანად, როგორ უნდა გაიგონ მოძალადეებმა ის ცვლილებები, რომლებიც სისხლის სამართლის კოდექსში შეიტანეს გაუპატიურებისა და ძალადობის გამო სასჯელის დამძიმების მიზნით.

ეტყობა, ამით არ დაკმაყოფილდა და ყველაფერი გასაგები რომ ყოფილიყო მასებისთვის, რომლებიც სექსს მინისტრ სუპრუნის მითითებებისა და რეკომენდაციების გარეშე აქტიურად მისდევენ, თავისი ნაუბარი განავრცო

მულტიფლემით, რომელიც... ბრიტანეთის პოლიციის თვალსაჩინო პროპაგანდის საცავებში მოიხიდა. უკრაინელებს ისლა დარ-

ჩათ, რომ მასხრად აეგდოთ საკანონმდებლო ცვლილებების აგიტატორი ულიანა სუპრუნი, ანუ „ექიმი სიკვდილი“, როგორც მას მოიხსენიებენ,

და სოციალურ ქსელებში გავრცელებულ მხიარული „აქტები სხვა ცოცხალ ადამიანში შეღწევის“ ვარიანტების სახით.

სამი წლის გოგონა გარდაიხვალა იმიტომ, რომ შემოღებამ არ უშეკრულა

გოგონას მშობლები ბავშვის სიკვდილში დაადანაშაულეს მას შემდეგ, რაც სულის შემძერელი დეტალები გახმაურდა. ბავშვი კიბოთი იყო დაავადებული, მაგრამ რადგან დედ-მამამ არ უმკურნალა, სიმსივნე გაიზარდა და რვა კილოგრამს გადააჭარბა.

პინრი და ბონი ლილის ნაუყენეს ბრალდება, რომელიც კვალიფიცირდება, როგორც ცუდად ადგება, რომელმაც გოგონას სიკვდილი გამო-

ინვია, — იუნყება The Sun. პოლიციელები ფურგონში რომ შევიდნენ, სადაც ლილევი ცხოვრობდნენ, თავს დაადგინ უგონოდ მყოფ გოგონას,

რომლის გადარჩენა ვეღარ მოხერხდა. გოგონას გარდა ფურგონში კიდევ ექვსი ბავშვი იმყოფებოდა. მშობლებს, რომლებიც აშშ-ის ოკლაჰომას

შტატში ცხოვრობენ, დანაშაულს თუ დაუმტკიცებენ, ოთხ წელიწადს მიუსჯიან. რა ბედი ელით უდემამოდ დარჩენილ ბავშვებს, უცნობია.

სიძემ პატარავი ქორწილის დღეს მოკლა

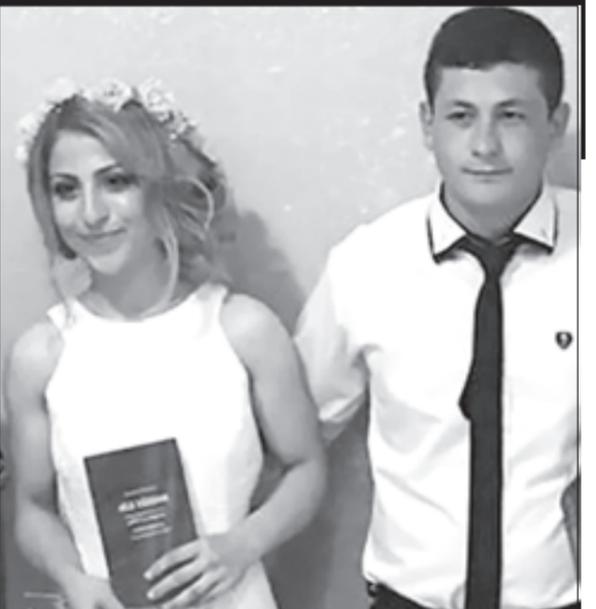
22 წლის თურქი მეთებან ურდიოლლუ პოლიციამ დანაშაულის ადგილზევე დააპატიმრა და მკვლელობის ბრალდება წაუყენა, — იუნყება The Sun.

„მეგონა, რომ ჩემს საუკეთესო მეგობრებთან მლაღობდა. ამის გამო მუდმივად ვჩხუბობდით. ჩემს ოჯახში ვცხოვრობდით, მაგრამ მინდოდა, რომ წასულიყო. მამა-ჩემს ვუთხარი: გააგდე სახლიდან-მეთქი, მაგრამ მან მიპასუხა: მის ნაცვლად შენ წახვალ.“

მითხვან და 21 წლის გულურდოლლუ ბავშვობიდან ერთად იყვნენ. როცა შეყვარებულმა დაქორწინება გადაწყვიტეს, ქალიშვილის ნათესავებმა სასტიკი წინააღმდეგობა გაუწიეს. მათი პროტესტის მიუხედავად, წყვილმა 4 თვის შემდეგ ქორწილის გადახდა ისურვა.

„ჩემმა ერთმა მეგობარმა სიტყვა გადამიკრა, რომ გულუ მამაჩემს ყვარობდა. მას შემდეგ შინ არ გამოვჩენილვარ და ქუჩაში მეძინა. თავის მოკვლა ვცადე, მაგრამ პირველად მამამ გადამარჩინა, მეორედ — პოლიციის ოფიცერმა. გადაწყვიტე, რომ ან თავს მოვიკლავდი, ან — გულუს“.

იმ დილას, როცა ქორწილი უნდა გამართულიყო, წყვილმა იჩხუბა ისე ძლიერ და მხარედ, რომ მეთებანმა პატარძალი 16-ჯერ დაჭრა დანით. „გულუს ვკითხე, — აჩვენა მკვლელობაში ეჭვმიტანილმა — ასე რატომ მომექციე?“ მან მიპასუხა: „შენ კაცი არ ხარ“.

შევედი სამზარეულოში დანის ასაღებად. მის მოკვლას არ ვაპირებდი, მაგრამ მან შუა თითი მაჩვენებელი და მე თავი ვეღარ შევიკავე“.

მოსამართლემ საქმის განხილვა იმ დრომდე გადადო, სანამ არ მიიღებდნენ სიძის ფსიქიატრიული ექსპერტიზის დიაგნოზს.

საქართველო ნიუს ანალიზი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ხეირიანი და მამარი ბუნება რომ არ გვქონოდა, ჩვენ სისხლში რომ ის დაუნდობელი და დაუბრუნებელი ძალა არ მდგარიყო, რომელიც ზოგიერთს რჩეულ ხალხს უკვდავებას აქლავს, დიდი ხანია, რაც დედამინის პირითგან ქართველებისა და საქართველოს ხსენებაც კი გაძრავდა. ყველასაგან იმოდენი ჩირქი გვრგავია, ყველას ჩვენთვის იმდენი ტალახი და მტვერი მოუტყვია, რომ სხვა, უფრო სუსტი ხალხი, კიდევ დაიმარხებოდა აქამდე ამ სისხლში ტალახს ძველ“.

როსა ხალხი საკუთარი გონებითი არ სსოვრობს და მის მამარი სხვა «ზრუნავს» და მოქმედებს...

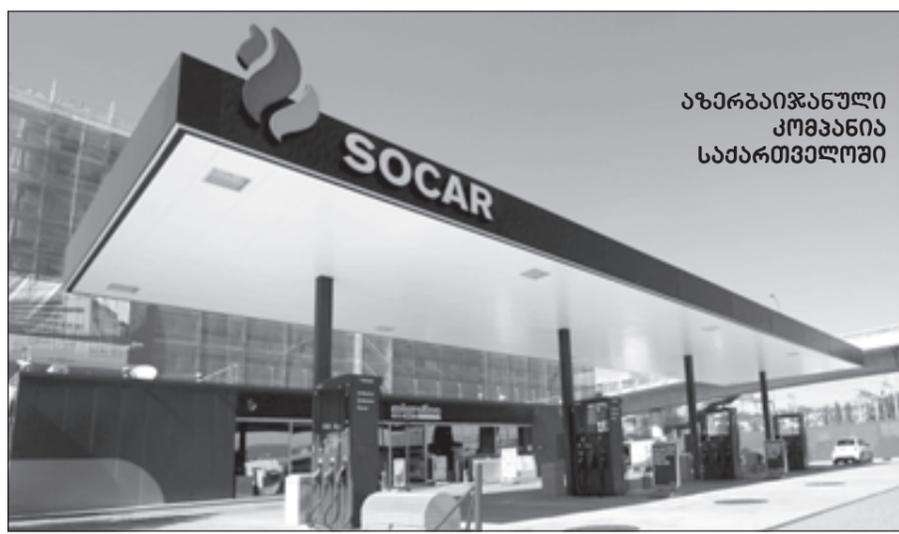
„რა წაგვეწვს წინ, რა დაგვანინაურებს იმოდენათ, როგორც სხვა ხალხი დაინაურებულა?.. ნუთუ შესაძლებელია სხვის ჯობნა, თუ კი სხვას არ გავიცნობთ?“
ამ შეკითხვის პასუხიც იქვეა: „აუცილებლად საჭიროა, რომ უწინდელს გონებით სიბრძნეში არ დავტოვოთ ჩვენი საზოგადოება, ბრმაც კი უნდა მიხვდეს, რომ ყოველი საშუალება, რომელიც ამ საზოგადოებას გონებას განუვითარებს და გააძლიერებს, რომელიც მას გულში იმედს ჩაუნერგავს ან მხარში ძალას მისცემს, სასარგებლო იქნება ჩვენი ხალხისათვის“.
და: „მართო უსუსურები ხდებიან და ფუჭდებიან სხვის გავლენის ქვეშ, და უსუსურს გინდ ძიად გაუხდეს, გინდ ნიადგ ჭკუას ასწავლიდე, ხეირის მოტანა მინც თავის დღეში არ შეეძლება“.

ჩინური კომპანია „ჰუალინგი“ — თბილისის ზღვის ახალი ძალაძის მშენებელი HUALING GROUP

ნიკო ნიკოლაძე წუხდა, რომ ქართველებმა საკუთარი ტრადიციები მივიწყეს, უცხოეთი კი მათ თვალში „რალაც უზენაეს ქმნილებად იხატებოდა“, „ყველა ჩვენი მეზობლები, და მთელი უცხოეთი, ათი-ათასჯერ, ან ასი-ათასჯერ უფრო დაინაურდნენ უწინდელზე, ჩვენ კი მართო ათასჯერ უფრო გავმარდითო“... დღესაც ყველა ჩვენი მეზობელი ჩვენზე უკეთ ცხოვრობს, ამიტომაცაა, რომ ქართველები ქვეყნიდან განდევნილი თუ ლუკმაპურის საშოვნელად და აქ დატოვებული ოჯახის გამოსაკვებად, თუ უცხო ქვეყნისთვის სამუდამოდ თავის შესაფარებლად ხელისუფლების ვალდებულება — შეინახოს საკუთარი მოსახლეობა — ემიგრანტებმა

იტვირთეს: მხოლოდ 2018 წლის განმავლობაში საქართველოში უცხოეთიდან ფულადი გზავნილების სახით 1 მილიარდ 576 მილიონ 508 ათას 500 დოლარი შემოვიდა, რაც ლარებში 4 მილიარდს აღემატება.
როდესაც ნიკო ნიკოლაძე ერის ცხოვრებაში განვითარების ოთხ პერიოდზე საუბრობს, თითქოს ახალს არაფერს ამბობს. პირველ პერიოდს ის დრო შეადგენს, როცა ხალხი საკუთარი გონებითი არ ცხოვრობს, როცა მის მაგიერ სხვა „ზრუნავს“ და მოქმედებს, როცა ხალხი მცონარეობს, საზოგადოებრივ ინტერესებს არ გრძნობს.
ეს პერიოდი კარგა ხანია, გავიარეთ.

აზერბაიჯანული კომპანია საქართველოში SOCAR

მამულის სიყვარული და მსახურება

დასასრული. დასაწყისი №1, 2019 წ.

II
მიბაძვის პერიოდი ერთობ გრძელი იყო ჩვენი. ბუნებას ჩვენი ქვეყანა იმისთანა ადგილს მოუთავსებია, საცა ათასნაირი ხალხი იყრიდა თავს, თითქოს ისეთს მოედანზე, რომელზედაც ერთბაშად ოცი თუ ოცდა ათი ქუჩა გამოდის, ჩვენს სამშობლოს ჯერ ერთი ხალხი მოადგებოდა კარზე, მერე მეორე, მერე მესამე და სხვ. თითქმის ყველანი კი ჩვენზე გაძლიერებულნი ყოფილან.
ერთის გაცნობას ვერ მოვასწრებდით, მისი დაინაურება გავგეგო, მისი ხეირიანი ჩვეულებანი შეგვეთვისებოდა, აკი მეორე მოგვადგებოდა, პირველზე უფრო ძლიერი ან დაინაურებული. ვინცდებით მაშინ ამ ხალხის გაცნობას, ან შეთვისებას, ერთიც ვნახოთ, მესამე მობრძანდებოდა, ორივეზე უმჯობესი, მერე, მეოთხე და მეხუთე. რა უნდა გვექნა ამ დედამარეობაში, რა გვემე-

ლებოდა? უბრალო სტუმრად რომ მობრძანებულიყო ყველა ეს ხალხი, კიდევ რასმე მანინც მოუხერხებდით. შეგვეძლოდა მათი კარგი და ავი გონიერად გავგეცნო, მათი სიკეთით გვესარგებლა, ან მათს ცუდს ავშორებოდით, მაგრამ ისინი სტუმრად კი არა, გამგლეჯ-გამაოხრებლად მოდიოდნენ ჩვენსა. თითოეული ეს წვეულება ჩვენი ხალხისთვის აკლება იყო. თითოეული მათგანი ჯერ თავპირს დაგვამტვრევდა, მერე ბატონად გვიჯდებოდა სახლში, მშვირად და ლატაკად გვტოვებდა, ვის ექნებოდა დრო, გონიერად დაკვირვებოდა მათს კარგსა და ავს? განუშარტებლად, უბრალო შიშვენიერი ძალით, ბერძნულად თითოეულს ამ ხალხისაგან უმთავრესი მისი ზნე, სწორად ისე, რომ გრძნობდით, ან ეტნოგრაფი გვეტყვიან დღეს, როგორი იყო ნამდვილი და პირველ-

სი შიშვენიერის ჩირქი ან ტალახი ეძება, და კარბი რამ კი ძვირად სვდება.
ამ სახით მონგოლებსაც კი ვბაძავდით დიდხანს ძალაუნებურად, სპარსელებსაც, თათრებსაც და ლეკებსაც. ზოგმა ქუდი დაგვიტოვა, ზოგმა შარვალი, ზოგმა სიხანტე, ზოგმა ორპირი... ხეირიანი და მამარი ბუნება რომ არ გვექონოდა, ჩვენ სისხლში რომ ის დაუნდობელი და დაუბრუნებელი ძალა არ მდგარიყო, რომელიც ზოგიერთს რჩეულ ხალხს უკვდავებას აძლევს, დიდი ხანია, რაც დედამინის პირითგან ქართველებისა და საქართველოს ხსენებაც კი გაძრავდა.
ყველასაგან იმოდენი ჩირქი გვრგავია, ყველას ჩვენთვის იმდენი ტალახი და მტვერი მოუტყვია, რომ სხვა, უფრო სუსტი ხალხი, კიდევ დაიმარხებოდა აქამდე ამ სისხლში ტალახს ძველ. ვინ, რომელი ბრძენი, ისტორიკოსი ან ეტნოგრაფი გვეტყვიან დღეს, როგორი იყო ნამდვილი და პირველ-

დროინდელი ქართველების ბუნება, ზნე, ხასიათი, თვისება? რა შეგვრჩა ჩვენი საკუთარი ან რა გამოგვყვა და გვაქვს დღეს და სხვისი რა ან რომლის რა? ვინ იცის ეს! მართალია, ბევრს არც საჭიროდ უნდა მიაჩნდეს ამ ნაირი გამოკვლევა, მაგრამ, დღეს ამ უბედურ მიმბაძველობის პერიოდი რომ, ღვთის მადლით, ჩვენთვის გათავდა, და ვინცდით შემდგომ ისტორიულ პერიოდს, პერიოდს ჩვენი თვისტომობისკენ დაბრუნებისას, მეტის მეტად საჭიროებს არის და გამოსადევიც ვიცოდეთ — ჩვენი თვისტომობა ნამდვილად რაში მდგომარეობს, ან რომელ საჭიროებს უნდა დავეუბრუნდეთ, დავეუბრუნდეთ? როცა ქართველობას სპარსეთის დალი ეკრა, თუ როცა თათრების გავლენის ქვეშ ყოფილა ჩვენი ქვეყანა, როცა თათრების ქუთი ვცხოვრობდით

და ვიკებებოდით, თუ როცა საბერძნეთი გვაპატრონობდა, როცა ვიზანტიის სწავლით გაბრწყინებულ იქნა მოკლევადიანი ჩვენი ბნელი ცხოვრება? რა ზნე და წესი უნდა გვიყვარდეს, რა წყობილებისკენ უნდა მივსწრაფებოდეთ, რაში უნდა ვხვდავდეთ ჩვენს დედას, რას უნდა ვსთავლიდეთ კარგად და ავად? ხომ შეუძლებელია ყველა ამ კითხვის განმარტება და გარჩევა, სანამ არ დაარსდება ჩვენში ხეირიანი ისტორიული სკოლა, სანამ ისეთი ხეირიანი ისტორიკოსები არ გავვიჩინებოთ, რომელთაც ჩვენი ხალხის ძველი ცხოვრება გამოიკვლიონ და ის სიბნელე თვალიდან მოგვანათონონ, რომელიც ჩვენს წარსულს გვიმაღავს? სანამ ამნაირი ისტორიკოსები არ გველირსებინან, სანამ მათის შემწეობით ჩინებულად არ გაიხსნება ჩვენი ხალხის თვისტომობის ცხოვრება, მანამდე იმ ახალ პერიოდში, რომელშიაც ჩვენი ქვეყანა ამ ხანებში შესულა, ერთობ დაბნეულად,

უთავბოლოდ და უმნიშვნელოდ წაიჩნდება ჩვენი ხალხის გონებითი წინ-წაწევა. დღეს რომ ჩვენ ამისთანა ისტორიკოსები გვეყვანდეს, დღესვე შედგინებდით რომ ვიცნობდეთ ჩვენს წარსულს, ეს ისტორიული პერიოდი იქნება მართო თუთხმეტიოდ წელიწადს გაგრძელდეს ჩვენში, მეტს კი არა. მაშინ, რაკი ასე მალე მოვიხდით ამ სახადს, ავდიოდ შეგვეძლებოდა ისტორიულ ცხოვრებაში შემდგომი ნაბიჯი გადაგვედგა და ჩვენი საკუთარი მოუხლების ძალა გვემინჯა... დღეს კი უთავბოლოდ უნდა ვიზოდილოთ, და ვინ გვეტყვიან — რამდენს ხანს, რამდენს წელიწადს უნდა ვსაუკუნესაც, განსწავს ეს, „დროებითი“ პერიოდი ჩვენი ხალხის ისტორიული განვითარებისა?
ეკრძო პირი შიშვად ვერც კი ხედავს, თუ თვითონ მას რა ისტორიული ძალა ამოქმედებს, რა ბუნების ძალას მიჰყავს ის ხან წინ, ხან უკან. ვისაც უდემინევიტი არ

საქართველოში
აქაზის

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მთელ რუსეთს რომ დაეჯერებია სლავიანოფილების ქადაგება, მართლა ყველა რუსებს რომ სლავიანოფილების ჭკუაზე ეარათ, ყველანი უმეცარნი დარჩებოდნენ, და მთელი სახელმწიფოს უმჯობესი ადგილები, მთელი მისი ალბ-მიცემა, ვაჭრობა, წარმოება და შექმნა სულ ერთიანად მართო უცხოეთლების ხელში ჩაგვარდებოდა, მაშინ რუსები თავის საკუთარ ქვეყანაში სხვის სასარგებლოდ მინიმალ კროხად გადიქცოდნენ და მართლა ნემცების ან ფრანცუზების შინაყმად გახდებოდნენ.

შეუსწავლია „ისტორიის ფილოსოფია“, მას ყოველთვის ჰგონია, რომ, რასაც მე დღეს ვწერე, იმას ჩემი საკუთარი ჭკუით ვწერე, ჩემი გონებით ვმოქმედებ და სხვებს ვამოქმედებო. დიდი შეცდომაა ეს, დიდი სიბრყველა. კერძო პირი ცხოვრებაში უბრალო პაიკია, რომელსაც ისტორიული ძალა და ჩარხი ატრიალებს ან ათამაშებს. ათასიც რომ იხტუნოს ამ პაიკმა, ათასიც რომ თავის ნებით გაიწიოს, ქვეყნის ჩარხის ბრუნვა მას მინც უპოვის თავის ადგილს და თავის ნებაზე დაატრიალებს. მართალია, კაცის გონიერებასაც ბევრი შეუძლია ამ საქმეში, მაგრამ ეს ბევრის შეძლება მართო იმაში მდგომარეობს, რომ ზოგი პაიკი გაიგებს, რა ძალა ათამაშებს იმას, და ამ ძალით ისარგებლებს, ამ ძალას დაეხმარება; ზოგი კი ამას ვერ მიხვდება და ბრყველად თავს გაალახინებს, ან მთელ თავის ღონეს ამ ძალასთან შეუფერებელ ბრძოლაში დაღვეს... ეს უნდა გვახსოვდეს კარგად, მეტადრე იმიტომ, რომ ჩვენში ზოგიერთს ყმანვილთაგანს ჰგონია, რომ ქვეყნის ისტორია მით იწყება და მითვე გათავდება. სლავიანოფილების პირველი თვისება ის იყო, რომ თავიანთს ყველაფერს იწონებდა ან თავიანთს-სცემდა, და უცხოეთისას ყველაფერს იძულებდა ან აძაგებდა. ნაბილწულიაო ყოველი კაცი, ვინც რუსულ ენას არ ხმარობს და ვისაც უცხო ენაზე გინდ ერთი სიტყვაც წაუცდებო. შენიშნეთ, რომ რუსული ენის გამამშვენებლად და გამამდიდრებლად სლავიანოფილები კი არ გამოდგენ, არა. ევროპის განათლების მომხრე მწერლებმა: პუშკინმა, ლერმონტოვმა, გოგოლმა, ლერცენმა და სხვ. გაამდიდრეს ეს ენა მით, რომ ხალხის ლაპარაკს დაუახლოვეს მწერლობის კილო, რომ ხალხის ენისგან მწერლობაში ათასობით შემოიტანეს ახალი სიტყვები და სიტყვისწყობილობა. შენიშნეთ, კიდევ, რომ არც შიმშოვის, არც ხომიაკოვის, არც კირევსკის, არც აპ. გრიგორიევის ენა რუსის ხალხს არ ესმოდა, სწორედ ისე, როგორც დღეს ჩვენს ხალხს „ივერიის“ მწერლების ენის გაგება უჭირს... სლავიანოფილების მეორე თვისება ის იყო, რომ უცხოეთის ცხოვრებას, ძალას, მოძრაობას და განზრახვას ყურს სრულიად არ უგდებდნენ. ჩვენს დროში ვერც ერთი ხალხი, რაგინდ ძლიერი, ან დიდი იყოს, თავისთავად ვერ იცხოვრებს ისე, რომ სხვა ხალხთან დამოკიდებულება ან განწყობილება არ ჰქონდეს. თუნდ მართლაც შეეძლოს ამ ხალხს თავის თავად განკერძოებული ცხოვ-

რება, იმას ხომ მინც ვერ იტყვის, ჩემს დღეში არც ერთ სხვა ხალხთან შეტაკება არ მომიხდება? სლავიანოფილებს მართო რუსეთში კი არ უნდა ემოქმედათ, მართო რუსეთის ხალხის გაღვიძებისათვის კი არ უნდა ეშრომათ, უცხოეთლების შეგონებას, შეჩერებას და შეკავებას უნდა დაეწყათ. უცხოეთლების გულში სლავიანების შესახებ კაცობრივი გრძნობა უნდა გაეღვიძებიათ, უნდა უცხოეთი ავლელვებით იმ სურათის გამოსახებით, როგორსაც სლავიანების გაჭირვებული მდგომარეობა წარმოადგენდა. მათ უნდა აეხსნათ უცხოეთისთვის, რომ სლავიანებიც ღვთის გაჩენილი ადამიანები არიან, რომ გონება მათაც ჰქონიათ, რომ სლავიანების პოეზია, მწერლობა, მუზიკა, ჩვეულებანი და სხვა ამ გვარი თვისებანი ყოველი განათლებული კაცისგან პატივისცემას მოითხოვენ იმ ხალხისთვის, რომელსაც ამდენი გაჭირვება გამოუვლია, ამდენი უშრომია და დღეს კი საცოდავი მონობა ლუპავს იმის მაგიერ, რომ ეს მათი საქმისთვის საჭირო მოვალეობა შეესრულებიათ, ისინი სწორედ ჩვენებურ პატივით გრძნობს — მოლაღატედ სთვლიდნენ იმ მწერლებს, ვინც ამ გახს ადგა... სლავიანოფილების მესამე თვისება ის იყო, რომ გარეგან შეხედულებას, გარეგან საქციელს და სიტყვას ისინი ყოველთვის მეტ მნიშვნელობას აძლევდნენ, ვინც თვითონ საქმეს ან მის არსებითს მხარეებს. ისინი ცდილობდნენ, რომ რუსგლეხები ჩაეცვათ ტანისამოსი, თმა რგვლივ შამოეკრიჭათ, წვერი მოეშვათ, ვოტკა ესვათ. მათ ეგონათ, ხალხთან დაახლოვება, ხალხის ამაღლება ამაში მდგომარეობსო. ხავერდის შარვალს ჩაიცვამდნენ, აბრეშუმის ნითულ პერანგს, მოყვითალო ქამარს შემოირტყამდნენ, თავზე ქუჩრულ ქუდს იხურავდნენ და ისე მიბრძანდებოდნენ თავიანთ სოფელში, რომლის ყველა გლეხები მათი ყმა და მონა იყვნენ. ხალხისთვის მათი ენა გაუგებარი იყო, მათი ტანსაცმელები უცნობი და, რასაკვირველია, მათი სიტყვა უნდო, ამიტომ რომ საქმით უმველებელი წინააღმდეგობა და მტრობა იყო ამ „განათლებულ და კეთილის მოსურნე მებატონეებსა“ და მათ გლეხებს შუა. — „ჩვენი ბატონია, ჩვენი გამტყავებელი ბატონი, მამასადამე, ჩვენი მტერი უნდა იყოსო, მამასადამე, ყოველი მისი სიტყვა მტრული უნდა იყოსო“. აი, რას ფიქრობდა გლეხკაცობა. ამ ვაჭბატონების ლაპარაკის დროს... ავიწყდებოდათ სლავიანოფილებს, რომ მართო ცარიელი სიტყვით კი არ მოიგება ხალხის გული, რომ მარ-

«ვინ, როგორი ბრძანი, ისტორიკოსი ან ეთნოგრაფი გვაცხვის ღვთს, როგორი იყო ნაფილი და პირაულ-დროინდელი ქართველების გუნება, ზნე, ხასიათი, თვისება? რა შეგვიჩინა ჩვენი საკუთარი ან რა გამოგვიჩინა და მოგვადო სხვისი? ჩვენი რა გვაცხის ღვთს და სხვისი რა ან როგორი რა? ვინ იხის ეს! მართალია, გვიჩინა არც საჭიროდ უნდა მიჩნდეს ამ ნაირი გამოკვლევა, მაგრამ, ღვთს ამ უბედურ მიგაგვიქვლიოს პირიოლი როგ, ღვთის მადლით, ჩვენთვის გათავდა, და ვინაგვით შეგვგონოს ისტორიულ პერიოდს, პერიოდს ჩვენის თვისებობისაგან დაგვიჩინოს, მათის მებად საჭიროს არის და გამოსადვიოს ვიხოდეთ — ჩვენი თვისებობა ნაფილად რაში მდგომარეობს, ან როგორ თვისებობას უნდა დაუხაროდეთ, დაუახლოვდეთ?»

ნიკოლი ნეხლიუდოვი

ტო „ერთმანეთი გვიყვარდნენ“, „ერთობა ვიქონიოთ“, საკმაო როდია, ნამდვილი ერთობის დასაარსებლად... ამის გამო ისინი სრულიათაც არ იკვლევდნენ მეცნიერულად იმ კითხვას, თუ რუსეთის ხალხში რას მოუხდენია ერთობის დარღვევა, რა ძალა უშლის ერთობის დაარსებას. მეოთხე თვისება სლავიანოფილებისა იმამო მდგომარეობდა, რომ ყოველდღე რომელსავე უცხო ნაციონალობას დევნიდნენ. დღეს ნემცებს ჩაეჯობებოდნენ და ღრიალს იწყებდნენ: შეგვჭამეს ნემცებმა, რაც ადგილია, მათ დაიკავესო, რაც დუქნებია, მათ ხელში არისო, რაც ვაჭრობა ან ალბ-მიცემობა მოიპოვება, მათიო, პურსაც ისინი გვიცხოვენ, ხორცსაც ისინი გვიჭრიან, წაღებსაც გვაძევენო, ტანსაცმ-

ელსაც გვიკერავენო და სხვ. უცხოეთის გამოცდილების მიღება და მისი სწავლის შედეგად და ფრანგული ენის, საკონლის დევნას თუ კიცხვას იწყებდნენ; ზეგ იტალიურ ოპერას ჩაეკიშებოდნენ, მაზეგ დაანესებდნენ — ინგლისურ სასმელებს ნურვინ სვამსო, ინგლისიდან მამინები ნურავის მოაქვსო და სხვ. და სხვ. აი, სწორედ ისე, როგორც ამას წინათ ერთმა ჩვენმა პატრიოტმა დაუბოლოებელი სტატია დაწერა, როგორ შეიძლება, თფილისში ვინმემ მოსკოვიდან კალაჩების (პურის) მცხობედი დაიბაროს, განა ჩვენ ხაბაზი ცოტა გვყავსო, განა პურის ცხობა ჩვენ წინაპრებს არ სცოდნიათო და სხვ. საქმე, რასაკვირველია, სლავიანოფილების კიყინით არც კეთდებოდა, არც იცვლებოდა. სულ სხვა იქნებოდა, მათ რომ საქმით ემეველათ ამ შენიშნულ ვნებისთვის, ან ხეივანი რჩევა მიეცათ ხალხისთვის, თუ როგორ, რა გზით შეეძლება მას ნემცების ან ფრანცუზების უპირატესობისაგან თავის დახსნა, ენსაღვლებით, იმ დალოცვილებს — ნემცებებით იმუყაითეთ, მათსავით ისწავლეთ ხელისნობა და შრომაო, ეს სირცხვილი კი არა, ჩინებული საქმე იქნებოდა, და სხვ. და სხვ. გაეხსნათ სამოსწავლო და სახელოსნო სასწავლებლები და სხვა ამგვარი დანესებულებანი, მაშინ რუსობას ადვილად შეეძლებოდა იმ ადგილების ან მდგომარეობის დაპყრობა, რომელიც ნემცებსა თუ ფრანცუზებს ჩაეგდოთ ხელში. ისიც მოიფიქრეთ, თუ რა გასაკვირველი უნდა ყოფილიყო, რკინის გზის ან სპეციალური სამსახურის ადგილები ნემცებს რომ კავებოდათ, რაკი სლავიანოფილები დილიდგან საღამომდინი იმას ქადაგობდნენ, უცხოეთის მეცნიერება ჩვენ გვავენებსო, საჭირო არ არისო

სჯობს, კარგად აწვინ-დაწვინოთ: რა აქვთ სხვებს კარგი — ისეთი, როგორი უთვინსაგან ჩვენს გუნებასაგან შეუქლია, და ჩვენ რა გვაცხის სჯობს — ისეთი, როგორი თავიდან მოშორებას უსაძლებელია. მერა იქნებ პური ჩვენზე გამოგვიხსოს, სახორცე პირუტყვის ჩვენზე გაგვიხარდა, «ნაღები» ჩვენივე შექარული ჩაგვიხსნა და ტანსახელების...

P.S. დღეს საქართველოში უამრავი უცხოური ფირმა მოღვაწეობს — აშენებენ, მოწყაფთ მოსავალი, აწარმოებენ პროდუქციას და ა.შ. ჩვენ კი დაბოლმელები მხოლოდ გზუზღუნებთ: ნაგველს ამ ურჯულოებმა, ლამის ქვეყანას დაეპატრონონ; რაც ადგილია, მათ დაიკავესო; რაც დუქნებია, მათ ხელში არისო; რაც ვაჭრობა ან ალბ-მიცემობა მოიპოვება, მათიო; პურსაც ისინი გვიცხოვენ, ხორცსაც ისინი გვიჭრიან, წაღებსაც გვაძევენო, ტანსაცმელსაც გვიკერავენო და სხვ. (ნიკოლი ნეხლიუდოვი).
ამ უაზრო ბუზღუნს ხომ არ სჯობს, კარგად აწვინ-დაწვინოთ: რა აქვთ სხვებს კარგი — ისეთი, რომლის შეთვისებას ჩვენს ბუნებასაც შეუძლია, და ჩვენ რა გვაქვს ცუდი — ისეთი, რომლის თავიდან მოშორებასაც შესაძლებელია. მერე იქნებ პური ჩვენზე გამოგვეცხო, სახორცე პირუტყვი ჩვენზე გაგვიხარდა, „ნაღებიც“ ჩვენივე შექარული ჩაგვეცვა და ტანსაცმელიც...

ფოსტა

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თვით სახელისუფლო ორგანოებშიც კი აქა-იქ თუ აქვთ გავითავი გამოწერა, საქართველოს პარლამენტის თითქმის არც ერთ დეპუტატს გავითავი, მათ შორის „საქართველოს რესპუბლიკა“, გამოწერა არ აქვს... გახსოვთ, ალბათ, 2004 წელს გაბრაზებულმა სააკაშვილმა რომელი იყვნენ: გავითავი არ გამოწერა, არ დაიკითხა, ისინი ჩვენი მტრები არიანო. მერე, 2007 წლის აპრილში, დრო „გვიხელთა“ და გამოცემის დასრულების შემდეგ „ნიმფი“ დაარსდა, საკუთარი ჯიბის ტალღებით „რუსთავი 2“ გააჯეჭა და ნიკა გვარამია ქართველ ხალხს დღემდე უწყობს ყოველდღიურ ჯოჯოხეთს... აი, არასწორად, პრიმიტიულად, გულსამრეხად გაბეჭდილი სიტყვის თავისუფლება.

17 იანვარს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის სხდომათა დარბაზში გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია მკითხველებს შეხვდა. მართალია, ეს ღონისძიება ამ ბეჭდური გამოცემის 100 წლის იუბილეს მიეძღვნა, მაგრამ ნაკლებად საზეიმო განწყობილებით წარმართა, რადგან ბევრი პრობლემა დაუგროვდა ქართულ პრესას, რომელთა შესახებ გულწრფელად და გულსტკივილით ისაუბრეს მეცნიერებმა, ჟურნალისტებმა, ფართო საზოგადოების წარმომადგენლებმა, გაზეთის ერთგულმა მკითხველებმა. საქმიანი განსჯა-განხილვა გაიმართა, რომელსაც ტონი მისცა „საქართველოს რესპუბლიკის“ მთავარმა რედაქტორმა სპარტაკ ქოზაშვილმა. გათავზობით მისი შესავალი სიტყვის საგაზეთო ვარიანტს.

საუკუნოვანი გაზეთის — „საქართველოს რესპუბლიკის“ ბედი ტყუპისცალივით ჰგავს იმ ხალხისა და სახელმწიფოს ბედს, რომლის ჭირვარამსაც გამოხატავდა და დღესაც გამოხატავს ეს მუდამ სანდო, სამართლიანი, არასენსაციური, არაჭორიკანა სახელმწიფოებრივად მოაზროვნე გაზეთი.

1918 წელი სამი უმნიშვნელოვანესი ისტორიული მოვლენით იყო გამორჩეული. 1918 წლის 26 იანვარს გაიხსნა ჩვენი დედაუნივერსიტეტი; 26 მაისს ხელი მოეწერა საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტს და დაფუძნდა პირველი ქართული დამოუკიდებელი რესპუბლიკა; 25 ივლისს კი გამოვიდა ამ ახალი დემოკრატიული სახელმწიფოს სახელმწიფოებრივი ბეჭდვითი ორგანო „საქართველოს რესპუბლიკა“, რომელსაც დროის ქვემოთ ყველაზე თვალსაჩინოდ ადგას ეწერა: „საქართველოს მთავრობის მოამბე“. რა თქმა უნდა, პირველსავე ნომერში, რაც დღევანდელი გადასახედიდან განსაკუთრებით საინტერესოდ

აღიქმება, მაშინდელი მთავრობა, გაზეთის დაარსების მოთავენი ხაზს უსვამდნენ ქართული გაზეთის გამოცემას: „ამიერიდან საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობას ექნება თავისი ოფიციალური ქართული ორგანო, სადაც განუწყვეტილი იმეცხვებენ სახელმწიფოებრივი ენა, კანონი და სამართალი, იმეცხვენ დღემდე მთელი ხალხის საყვარლებოდ და სახელმძღვანელოდ!

ეს გაზეთი არის ჩვენი მთავრობის მოამბე, რომელიც დღეს პირველად ევლინება საქართველოს ხალხს. ქართველი ხალხი დღევანდლამდე მოკლებული იყო საშუალებას, პირდაპირ მშობლიურ ენაზე საესებოთ ეგრძნო და გაეგონა ჩვენი დემოკრატიული სახელმწიფოს უზენაესი ორგანოების ოფიციალური ქართული სიტყვა და ნებისყოფა“...

და ამ სახელმწიფოებრივ ქართულ ენაზე გაზეთი თითქმის სამი წელიწადი წარმართავდა ჩვენი საზოგადოების თავისა და ბერის დემოკრატიულ აზრს, სანამ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ ჩა-

ქართული ბეჭდური მედიის პრობლემები

საქართველოში

რესპუბლიკა

ნაცვლად 1920 წლიდან თითქმის იატაკქვეშეთში გამომაგალი „კომუნისტით“ და მას დაეკისრა რესპუბლიკის უპირველესი გაზეთის ფუნქციის შესრულება იმ მიმართულებითა და მიზნით, რომელსაც მუშათა კლასის დიქტატურა მოითხოვდა. მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ მთელი 70 წლის განმავლობაში ეს საოცრად პოპულარული გაზეთი ქართული კულტურის, ისტორიის, მეცნიერების, მედიცინის, ახალგაზრდული პრობლემების, სპორტისა და სხვა სფეროების ქობაში და პოპულარიზირების იყო. ვიღაცას, შესაძლოა, ეჭვი შეეპაროს, მოეჩვენოს, მაგრამ ყველასთვის ხელმისაწვდომი და თითოეულ ქართველს მოეხება შემავალი გაზეთი ქართული ცნობიერების დამამკვიდრებელი გახდა. არ არისა და ბერის დემოკრატიული აზრს, სანამ გაზეთი „საქართველოს რესპუბლიკა“ ჩა-

ნააზრველი ამ გაზეთში არ დაბეჭდილიყო... 80-იანი წლების ბოლოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის ერთ-ერთმა ლიდერმა და შემდეგ დამოუკიდებლობადგინელი ქვეყნის პირველმა პრეზიდენტმა ზვიად გამსახურდიამ საოცარი ოპერატიულობით აღადგინა გაზეთი იმავე ლოგოთი და იმავე ფორმატით. მას შემდეგ, უკვე 28-ე წელიწადია, მრავალჭირგადახანდა „საქართველოს რესპუბლიკა“ წარმოუდგენელი ერთგულებით ემსახურება მკითხველს, თუმცა და, რაც უფრო ნინ მივიდებით ტექნიკური, კომპიუტერული ცივილიზაციის გზით, მით უფრო იკლებს ნივთიან და გაზეთის მკითხველთა ოდენობა და, საბაზრო ეკონომიკის აბსოლუტურად გაბაზრებული პრინციპების, დაუნდობელი კონკურენციის პირობებში, ბეჭდური მედია სულს ღაფავს. ქართველ კაცს, ჩვენდა

საუბედუროდ, სულის საზრდოს მუდამ ერჩია კუჭის საზრდო. გახსოვთ, ილია ჭავჭავაძე მთელ საქართველოში 500 ხელმომწერს ნატრობდა და ვერ პოულობდა... სერგი მესხმა 14 წელიწადი რის ვაი-ვაი-ლახით ათრია უმშვენიერესი გაზეთი „დროება“ და... თავისი ჯანმრთელობაც ამ გაზეთის შესწირა... რაღა შორს მივდივართ, მკითხველის გულგრილობის, ხელისუფლების უყურადღებობის გამო დაიხურა გაზეთები: „თბილისი“, „ახალგაზრდა ივერიელი“, „ნერგი“ და სხვ. ფინანსურად გაუჭირდა ქართულ ჟურნალისტთა კორპუსს.

ქართული პრესის ერთ-ერთ უმთავრეს დაბრკოლებად იქცა „საქართველოს ფოსტის“ ანტისახელმწიფოებრივი პოზიცია: ჟურნალ-გაზეთების ჩამორიგება ძვირი გვიჯდება და ამ საქმეზე ხელს ვიღებთ! დავრჩით მხოლოდ კერძო გამომცემლებს ამბარა, რო-

მლებიც თავიანთი განწყობით აროგებენ გაზეთებს. მათობით თბილისის გარეთ პრესა საერთოდ არ იგზავნება, დაინტერესებული მკითხველი კი გვეკითხება — გამოვიწერ გაზეთს, მაგრამ ვინ მომიტანს? თბილისშიც კი კერძო დამატარებლებს კონკრეტულ მისამართებზე (განსაკუთრებით მაღლივ კორპუსებში) ჭირის დღესავით ეზარებათ ჟურნალ გაზეთების ჩამორიგება... თვით სახელისუფლო ორგანოებშიც კი აქა-იქ თუ აქვთ გაზეთები გამოწერილი, საქართველოს პარლამენტის თითქმის არც ერთ დეპუტატს გაზეთები, მათ შორის „საქართველოს რესპუბლიკა“, გამოწერილი არ აქვს... გახსოვთ, ალბათ, 2004 წელს გაბრაზებულმა სააკაშვილმა როგორ იყვირა: გაზეთები არ გამოწეროთ, არ ნაკითხოთ, ისინი ჩვენი მტრები არიანო. მერე, 2007 წლის აგვისტოში, დრო გვიხელთა და გამოცემლობა „სამშობლოდან“ გამოგვყარა, შემდეგ „ნიმფი“ დაარსდა, საკუთარი ჯიბის ტელევიზია, „რუსთავი 2“ გააჯეჭა და ნიკა გვარამია ქართველ ხალხს დღემდე უწყობს ყოველდღიურ ჯოჯოხეთს... აი, არასწორად, პრიმიტიულად, გულსამრეხად გაგებულ სიტყვის თავისუფლება. ერთი სიტყვით, მასმედიის ქართულ ბაზარზე დიდი არეულობაა... დღევანდელი მთავრობა კი განხევა გამდგარი, თითქოს პრესის პრობლემები მისი არ არის.

საბაზრო ეკონომიკა, გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ მთავარი რედაქტორი

სიტყვა გადაგვარება ფრიად საგულისხმო ქართული სიტყვაა და წარმოებულია გვარისგან. გვარი კი ქართულ მეტყველებაში შთამომავლობას ნიშნავს და პატივისცემასაც იმსახურებს.

გადაგვარება ღირსების დაკარგვის გამოვლინებაა. თუკი გულდასმით განვიხილავთ ე.წ. საზოგადოებების განვითარების ფორმაციებს, დავრწმუნდებით, რომ „პირველყოფილი თემური ფორმაცია“ იყო მხოლოდ საზოგადოების განმავითარებელი, სხვები საბატონატურია და გადაგვარებული.

„პირველყოფილმა თემურმა ფორმაციამ“ მას შემდეგ დაკარგა თავისი ღირსება, როცა თემის თავკაცების შეცვლა მათივე გვარიდან მომდინარე შთამომავლობით დაიწყო, რასაც მოჰყვა მონათფლობილი, ფეოდალური და კაპიტალისტური ფორმაციები. მათ შორის კაპიტალიზმი უკიდურესად გადაგვარებულია. უარყოფს უფალს, აღმერთებს ფულს და კაცობრიობას აპოკალიფსისთვის ამზადებს. პარლამენტი, პრეზიდენტი, პარტიები და ე.წ. არასამთავრობო ორგანიზაციები კაპიტალიზმის პირმშობლები არიან და ემსახურებიან მას. ცდილობენ, ხალხი ბრბოდ (მასად) გადააქციონ, რათა ერთსულოვნება არ ჩამოეყალიბდეს და ბრძოლისუნარიანობა დაუქვეითდეს.

თემის სათათბიროს (საბჭოს) წევრები მასში შემავალი უზნების ღირსებული წარმომადგენლები იყვნენ. მათ შორის ყველაზე მეტად ღირსებით გამოირჩეულს თემის თავკაცობას ავალბდნენ სათათ-

ბიროს წევრები და საიმედო თანადგომის პირობასაც აძლევდნენ. თემური მმართველობა საფიხნოს სახელწოდებით კავკასიის მთიან ზონაში მეოცე საუკუნის ოციან წლებშიც კი იყო შემორჩენილი.

ყოველივე ზემოთქმულის გათვალისწინებით შექმნა სტალინმა სახელმწიფო მმართველობის საბჭოური სისტემა და დედამიწის ერთ მეექვსედზე დაამყარა იგი, საბჭოთა კავშირის სახელწოდებით.

სტალინმა ფაბრიკა-ქარხნები და სასოფლო-სამეურნეო საწარმოები ქვეყნისა და ხალხის საკუთრებაში მოაქცია, მოხდა მშრომელთა სრულყოფილად დასაქმება, დაწესდა უფასო სწავლა-განათლებლის მიღება და სამედიცინო მომსახურება.

საბჭოთა კანონები ეფუძნებოდა უფლის მცნებებს! ოქტომბრის რევოლუციის მიზანი რუსეთში მონარქიის დამხობა და კაპიტალიზმის დამკვიდრება იყო. რევოლუციის ყველაზე აქტიურმა ორგანიზატორმა, სიონისტმა-სიონისტმა **ლევ ტროცკიმ** შეძლო ინტელიგენციის სოლიდური ნაწილის გადაბირება. დაამხეს მონარქია, დაინდევს კაპიტალიზმის დამკვიდრებისთვის მოქმედება, დაანგრეს მართლმადიდებლური ტაძრები და სალოცავები, დახვრიტეს და გადაასახლეს მათ-

გადაგვარება

რთლმადიდებელი სასულიერო პირები, არ დაინდევს ინტელიგენციის წარმომადგენლები, რომლებიც არ მიესალმნენ ტროცკისტულ იდეებს. მაგრამ სტალინმა, უფლის ნებითა და შემწევობით, შეძლო

სიონისტთა შემოტევის შეჩერება, საჭირო გახდა ტროცკის მხარდაჭერითა რეპრესიები. დღეს კაპიტალისტთა სათარემოდ გადაქცეული საქართველოს ე.წ. ინტელიგენცია ცდილობს, ტროცკისტუ-

ლი რეპრესიებიც კი სტალინს მიანეროს. დიდმა სამამულო ომმა სტალინს შესაძლებლობა არ მისცა კომუნისტური პარტიის გაუქმებისა (თუმცა საგრ-

ძნობლად შეამცირა მისი როლი), ასევე შეაფრხა საბჭოური მმართველობის სრულყოფილებისკენ მსვლელობა. ომში გამარჯვების შემდეგ საბჭოთა კავშირმა თვალსაჩინო წარმატებებს მიაღწია, რამაც საგონებელში ჩააგდო სიონისტური დასავლეთი. თვით დასავლეთის ლიდერებმაც კი აღიარეს საბჭოთა კავშირის წარმატებები და „სტალინის უნიკალურობა“. მაგრამ 1953 წლიდან, სტალინის მოულოდნელი და საეჭვო ვითარებაში გარდაცვალების შემდეგ, კომუნისტურმა პარტიამ, რომლის რიგებში შემორჩენილი იყო ტროცკისტული ნარჩენები, ძალაუფლებები თითქმის წაართვა საბჭოებს და შეაჩერა ქვეყნის ზნეობრივ-ეკონომიკური სრულყოფილებისკენ მსვლელობა. ოთხმოცდაათი წლების ბოლოს მოხდა საბჭოთა კავშირის დაშლა-დანაწევრება კაპიტალისტების სასარგებლოდ.

სიონისტებმა იციან, რომ რუსეთის სახელმწიფოდ ჩამოყალიბება უკრაინის დაშლა-შურებაა, საქართველო კი შექმნა მძლავრი ანტისიონისტური საბჭოთა კავშირი. ამიტომ დაუპირისპირეს რუსეთს უკრაინა და საქართველო, რამაც გამოიწვია ორივე ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკებში ეკონომიკური სიღრმეჭირე და მოსახლეობის სხვა ქვეყნებში გადინება. აი, სადამდე მივდივართ გადაგვარებაში!

ისაიან ახალაძე, სამტრედია

თავილი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დიდი საბაგულო ომის დასაწყისში ლენინგრადი იყო მნიშვნელოვანი მეორე ქალაქი სსრკ-ში 3,2 მლნ მოსახლეობით. ქალაქში მუშაობდა 333 დიდი საბაგულო საწარმო, რომლებშიც სამიანიოვან 565 ათასი ადამიანი. ქალიან დიდი იყო ქალაქის სამეცნიერო-ტექნიკური პოტენციალი — ფუნქციონებდა 130 სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი და საკონსტრუქციო ბიურო, 60 უმაღლესი სასწავლებელი და 106 ტექნიკუმი.

ლენინგრადის ბლოკადის დასრულებიდან 75 წელი გავიდა

27 იანვარს 75 წელი შესრულდება, რაც ქ. ლენინგრადი ფაშისტების სამხედრო ბლოკადისგან გაათავისუფლეს (საბჭოთა მეომრებმა ბლოკადა გაარღვიეს 1943 წლის 18 იანვარს). ეს იყო საშინელი პერიოდი, რომელიც 872 დღეს გრძელდებოდა და რომელიც ლენინგრადელებმა გამირულად გადაიტანეს.

ლენინგრადის ბლოკადა — ეს იყო სამხედრო ალყა ქალაქ ლენინგრადისა (ამჟამად სანქტ-პეტერბურგი), რომელსაც დიდი სამამულო ომის პერიოდში ახორციელებდნენ გერმანული, ფინური, ესპანური სამხედრო ქვედანაყოფები, ჩრდილოაფრიკელ სამხედრო მოხალისეებსა და იტალიის სამხედრო-საზღვაო ძალებთან ერთად. ბლოკადა დაიწყო 1941 წლის 8 სექტემბერს და დასრულდა 1944 წლის 27 იანვარს.

1940 წლის 18 დეკემბერს პიტლერმა ხელი მოაწერა დირექტივა №21-ს, რომელიც ცნობილია, როგორც გეგმა „ბარბაროსა“. ამ გეგმის მიხედვით ფაშისტები არმიების სამი ჯგუფით თავს უნდა დასხმოდნენ საბჭოთა კავშირის სამი მიმართულებით: არმიების ჯგუფი „ჩრდილოეთი“ — ლენინგრადს; არმიების ჯგუფი „ცენტრი“ — მოსკოვს, არმიების ჯგუფი „სამხრეთი“ — კიევის. მოსკოვის ხელში ჩაგდება გათვალისწინებული იყო ლენინგრადის დაპყრობის შემდეგ. 1941 წლის №32-ე დირექტივით, პიტლერმა „აღმოსავლეთზე ძლევამოსილი ლაშქრობის“ დასრულების დროდ შემოდგომა გამოაცხადა.

ლენინგრადის დაპყრობით გერმანული ფაშისტები რამდენიმე მნიშვნელოვან ამოცანას გადაწყვეტდნენ:

1. ხელში ჩაიგდებდნენ საბჭოთა კავშირის მძლავრ ეკონომიკურ ბაზას, რომელიც ქვეყნის სამრეწველო პროდუქციის 12%-ს აძლევდა;
2. ხელში ჩაიგდებდნენ ან განადგურებდნენ ბალტიის სამხედრო-საზღვაო, აგრეთვე, უზარმაზარ სავაჭრო ფლოტს;
3. დაეხმარებოდნენ ჯგუფ „ცენტრის“ მარცხენა ფლანგს, რომელიც მოსკოვს უტევდა;
4. გაბატონდებოდნენ ბალტიის ზღვაზე და უსაფრთხოდ დაიწყებდნენ მადნეულის გადაზიდვას ნორვეგიის პორტებიდან გერმანიის მრეწველობისთვის.

ბლოკადის დაწყებისას ლენინგრადში არ იყო იმ რაოდენობის პროდუქტი და სასწავლო, ალყაშემორტყმულ ქალაქს დიდხანს რომ გაეძლო. ერთადერთი გზა, რომლითაც ლენინგრადი საბჭოთა კავშირის იმ ტერიტორიებს უკავშირდებოდა, რომლებიც ფაშისტებს დაპყრობილი არ ჰქონდათ, იყო ლადოგის ტბა, თუმცა ამ ტბას გერმანელთა არტილერია და ავიაციის ხშირად ბომბავდა. ტბაზე, აგრეთვე, მოქმედებდა ფაშისტების სამხედრო-საწყობის-ნო ძალებიც. გამტარუნარიანობა ამ სატრანსპორტო არტილერიისა, რომელსაც „სიცოცხლის გზა“ შეარქვეს, არ შეესაბამებოდა ქალაქის მოთხოვნებს. შედეგად ლენინგრადში დაწყებულმა მასობრივმა შიმშილობამ და სუსხიანმა ზამთარმა ასიათასობით სიცოცხლე შეინირა. როგორც ამერიკელი მეცნიერი მანიკლ უოლტერი აღნიშნავს, „ლენინგრადის ბლოკადაში დაიღუპა იმაზე მეტი ადამიანი, ვიდრე ჰამბურგის, დრეზდენის, ტოკოს, პიროსიმასა და

«სისოსხლის გზა» და ქართველების წვლილი ქალაქის დასვაში

დიდ საბაგულო ომში გაოჩინილი მასობრივი გვირობისა და სიმაგახისთვის ლენინგრადს მიენიჭა (1965 წელს) გვირი-ქალაქის სტატუსი. 27 იანვარი — ფაშისტების ბლოკადისგან ლენინგრადის გათავისუფლების დღე — რუსეთის საბრძოლო დიდების დღეა

ნაგასაკის ჯოჯოხეთში ერთად — 630 ათასი ადამიანი (სხვა მონაცემებით 1,5 მლნ), მათგან დაახლოებით 95% — შიმშილით.

1943 წლის იანვარში, ბლოკადის გარღვევის შემდეგ, ალყა კვლავ გრძელდებოდა 1944 წლის იანვრამდე, სანამ საბჭოთა ჯარები ოპერაცია „იანვრის მეს“ ჩაატარებდნენ. ამ ოპერაციის შედეგად ფაშისტები უკუაგდეს ლენინგრადის სამხრეთ საზღვრებიდან 220-280 კმ-ის დაშორებით.

1944 წლის ივნის-აგვისტოში საბჭოთა მეომრებმა საზღვაო ხომალდებისა და ავიაციის მხარდაჭერით ჩაატარეს ვიბორგისა და ჩრდილო-პეტროზავოდსკის ოპერაციები. 20 ივნისს აიღეს ვიბორგი, ხოლო 28 ივნისს — პეტროზავოდსკი.

რამდენიმე ფაქტი ლენინგრადის ბლოკადის შესახებ:

- * ევაკუაციის სამი ტალღის დროს ლენინგრადიდან გამოიყვანეს, საერთო ჯამში, 1,5 მლნ ადამიანი — ქალაქის მოსახლეობის თითქმის ნახევარი. ევაკუაცია დაიწყო ომის პირველივე კვირაში. ევაკუაცია განხორციელდა ლადოგის ტბაზე „სიცოცხლის გზით“;
- * მტრის თავდასხმის შესა-

ტყობინებლად ლენინგრადის ქუჩებში დამონტაჟებული იყო 1500 ხმამაღლა მოლაპარაკე. ამას გარდა ცნობები გადაიცემოდა ქალაქის რადიოსეულით. განგაშის სიგნალი იყო მეტრონომის ბგერები: მისი სწრაფი რიტმი ნიშნავდა საპაერო თავდასხმის დაწყებას, ნელი — დასასრულს. როდესაც მთავრდებოდა რადიოგადაცემები, მეტრონომის ხმა მინიც ისმოდა, მის კაკუნს ლენინგრადის გულისცემა შეარქვეს;

- * ალყაშემორტყმულ ლენინგრადში პირველი ზამთარი ძალიან მკაცრი იყო — ზოგჯერ თერმომეტრი -32,1 გრადუსს უჩვენებდა ცელსიუსით, საშუალო ტემპერატურე კი -18,7 გრადუსი იყო. 1942 წლის აპრილში თოვლის საფარვის სისქემ 52 სმ-ს მიაღწია. ადამიანები თბებოდნენ ღუმელებით, რომელსაც „ბურჟუიკას“ უწოდებდნენ, სანვავად კი იყენებდნენ ყველაფერს, რაზეც ხელი მიუწვდებოდათ — ავეჯს, ნივნებს...
- * ბლოკადის პერიოდში გერმანიის ავიაცია და არტილერია ლენინგრადს დღეში რამდენჯერმე ბომბავდა. სულ ბლოკადის პერიოდში ლენინგრადს ესროლეს 150 ათასი ჭურვი, ქალაქში ჩააგდეს 107 ათასი ფუგასური ბომბი. ფაშისტებმა ჭურვებით დაანგრიეს 3 ათასზე მეტი შენობა, 7 ათასზე მეტი — დაზიანეს;
- * 1943 წლის იანვარში ლენინგრადში იაროსლავლიდან ჩაიყვანეს ათასობით კატა. ამ შინაურმა ცხოველებმა მუსრი გააგულეს ვირთხებს, რომლებიც ქალაქის პროდუქტების მარაგს ანადგურებდნენ. ქალაქი გადარჩა: ვირთხები გაქრნენ. ომის შემდეგ მადლიერების ნიშნად ლენინგრადში, მალაია სადოვოაის ქუჩის სახლების კარნიზებზე განადა კატების ქანდაკებები;
- * დიდ სამამულო ომში გამოჩენილი მასობრივი გვირობისა და სიმაგახისთვის ლენინგრადს მიენიჭა (1965 წელს) გვირი-ქალაქის სტატუსი. 27 იანვარი — ფაშისტების ბლოკადისგან ლენინგრადის გათავისუფლების დღე — რუსეთის საბრძოლო დიდების დღეა.

ალსანიშნავია, რომ ლენინგრადის დაცვაში თავიანთი წვლილი შეიტანეს ქართველებმა სამხედროებმა: გენერალმა ვასილ მუშაპანაძემ, ოფიცრებმა — გრიგოლ გარბაქაძემ, მიხეილ მაჩაბელმა, გიორგი ჯინჭარაძემ, დიმიტრი შანშიაშვილმა და სხვ.

მოამზადა გიორგი განიჩილაძემ

ომის შემდეგ მადლიერების ნიშნად ლენინგრადში, მალაია სადოვოაის ქუჩის სახლების კარნიზებზე განადა ქალაქის ქანდაკებები

რეჟისორი, რომელიც იმხანად მივლინებით არგენტინაში იმყოფებოდა, ამბობდა: „მე გავიხსენებ ჩემს ბავშვსა და თანატოლებს, რომლებიც იმხანად იმყოფებოდნენ ჩემთან ერთად. ისინი იყვნენ ჩემი ბავშვები და მე მათი მშობლები ვიყავი.“

სწორედ ამან ითავსა მთავარი როლი მის გადმოცხადებაში. ბარსელონამ მიიღო მისი და დაფარა მისი მკურნალობის ხარჯები.

თანამედროვე ფეხბურთის ამ ფენომენზე, რომელიც ბევრი ბავშვისა თუ ზრდასრულის კერპად იქცა, უამრავი სტატია თუ წიგნი დაუნერხა და მომავალშიც დაწერენ. უამრავი კინო თუ სატელევიზიო ფილმი გადაუღიათ და მომავალშიც გადაიღებენ, რადგან კიდევ რამდენიმე წელიწადს ითამაშებს მაღალ დონეზე, მაგრამ ამ წერილში მოგიხსენებთ ლიონელ მესის არა უამრავ მიღწევასა და რეკორდზე, არამედ ცხოვრების უცნობ დეტალებზე.

მესი უკვე 31 წლის არის. ცოტა ხნის წინათ მან თავისი მე-400 გოლი გაიტანა ესპანეთის ჩემპიონატში — პირველი ადამიანია ისტორიაში, რომელმაც ამას მიაღწია. ფეხბურთის გულშემატკივრები უკვე მიეჩვენებენ, რომ მესი კაპიტანია, ნახევრად ლმერთი ტატუთი და წვერით, რეკორდსმენი და, უბრალოდ, თანამედროვეობის ყველაზე გამორჩეული და გენიალური ფეხბურთელი, მაგრამ ასე არ იყო ყოველთვის — 15 წლის წინათ ის მხოლოდ იწყებოდა.

დაავადება და მცდელობები დაცინვა

„ბარსელონას“ აკადემიაში მესი პირადად მიიწვია კლუბის სპორტულმა დირექტორმა **პარლეს რეხასამ**. ლეოს პირველი მწვრთნელი ესპანეთში **რუდოლფ გორალი** ამ დღეს ასე იხსენებს: „ჩვენთან მოიყვანეს პატარა ბიჭი. როდესაც ის წარუდგინეს გუნდს და ჰკითხეს, სად თამაშობს, ლეომ ძალიან ჩუმად ნარმოთქვა: „თავდასხმაში“. გუნდის წევრებისგან სიცილი შემომესმა — ესენი იყვნენ ჩვენი მცველები, რომლებიც უკვე იმხანად სიმაღლით გამოირჩეოდნენ. პირველი ვარჯიშის შემდეგ მათ აღარასოდეს დაუცინიათ ლეოსთვის. ხომ გსმენიათ გამოთქმა: ბურთი ფეხზე ჰქონდა მინებულად? ლეოსთან საქმე სხვაგვარად იყო, ისე ჩანდა, თითქოს ბურთი და ფეხი ერთი მთლიანი იყო“. თუმცა ეს ტრანსფერი შეიძლება არც კი განხორციელებულიყო. როდესაც მესის 11 წელი შეუსრულდა, ექიმებმა დაუსვეს იმეოთი დაავადების დიაგნოზი — სიმაღლეში ზრდის ჰორმონის დეფიციტი. რეჟისორი, რომელიც იმხანად მივლინებით არგენტინაში იმყოფებოდა, ამბობდა: „მე ბევრი ვესაუბრე ლეოს. ის საუკეთესო იყო თავის გუნდში, მაგრამ ჰქონდა ერთი პრობლემა — ძალიან დაბალი

იყო. ლეო ტექნიკითა და მოედნის ხედვით ძალიან გამოირჩეოდა თანატოლებისგან. სწორედ ამან ითავსა მთავარი როლი მის გადმოცხადებაში.“

მეგობრობა რონალდინოსთან

პირველ შემადგენლობაში მესის გადაყვანას მხარი დაუჭირა **ფრანკ რაიკაარდმა**. იმხანად (2004 წ.) ის აქტიურად მუშაობდა გუნდის ლიდერების შემცველთა მოსაძებნად. გეგმის მიხედვით, მესი იყო ის, ვისაც უნდა შეეცვალა **რონალდინო**. რაიკაარდი განსაკუთრებით აფასებდა ახალგაზრდა მოთამაშის მრავალფუნქციურობას. ლეო შესანიშნავად გამოიყურებოდა შემტევი ნახევარმცველის ადგილას, მაგრამ ერთხელ, როცა ვარჯიშზე რაიკაარდმა სთხოვა, ორმხრივ თამაშში თავდასხმის ამბულა მოერგო, ლეომ 4 გოლი გაიტანა, სემუელ ეტო, ომ — 1, დანარჩენმა თავდასხმელებმა — ვერც ერთი. „მივხვდი, რომ მესი შეიძლება შეტევის ნებისმიერ პოზიციაზე დამეყენებინა“, — იხსენებს რაიკაარდი. მესისა და რონალდინოს ურთიერთობა ცალკე ისტორიაა. **რონალდინომ პირველმა მიიღო მესი გუნდში და დეკუს სთხოვა, გასახდელში გაეთავისუფლებინა კარადა, რათა მესი გვერდით ყოფილიყო**. ის დაენმარა ახალბედს, მოეძებნა ბინა, როცა ლეო საფეხბურთო ბაზიდან წავიდა, და აურჩია საუკეთესო ვარიანტი ბარსელონის ულამაზეს რაიონში. სხვათა შორის, მესი დღესაც იქ ცხოვრობს, ოღონდ უკვე საკუთარ სახლში.

მესიზე რონალდინო ამბობდა: „ის გახდებდა საუკეთესო „ბარსელონას“ და მსოფლიოს ფეხბურთის ისტორიაში. მქონდა შესაძლებლობა, მე-ითამაშა რონალდუსთან, მაგ-

ასე აღნიშნავს გოლს მესი

უხნოები მესი

ჩამდინიე ფაქტი ლიონელ მესის შესახებ, რომელიც, ალბათ, არ იცოდა

შენს ლიმის. საუკეთესო გისურვებ, რონი!

მესი ყურადღებას არ აქცევდა კმებას

აკადემიიდან ძირითად გუნდში გადასვლის პირველ თვეებში მესიმ დაიწყო ჯანსაღი კვება. ის პერიოდულად მიემგზავრებოდა არგენტინაში და თითქმის ყოველთვის ბრუნდებოდა ჭარბი წონით. როგორც მესი ამბობს, მისი დედა ამზადებს მსოფლიოში ყველაზე გემრიელ ესკალოპს (ყველისგან, ბოსტნეულისგან, შნიცელისგან, სუნელებისა და ზეთისგან დამზადებული არგენტინული კერძი), რომელიც სუსტად მიირთმევა არადადეგების პერიოდში. ამის გამო „ბარსას“ მენეჯერებმა მესის პირადი დიეტოლოგი დაუქირავეს. ბაზაზე მზარეულები მისთვის ამზადებდნენ სპეციალურ კერძებს ცილებისა და ცხიმების ოპტიმალური რაოდენობით.

მესი და რონალდინო

მისი მოტივაციური პუილი იყო

როცა მესიმ შეძლო გუნდში ადაპტაცია, მის უფროს მენტორად იქცა **პარლეს პუილი**. „ბარსას“ კაპიტანი აცნობდა მას პერსონალს, ათვალერებინებდა ბაზას, აიძულებდა, მოედანზე დარჩენილიყო ვარჯიშის შემდეგ და კიდევ ემუშავა. „მესის სახლი ენატრებოდა. ეს ნათლად ჩანდა, — ყველა პუილი, — მე არ ვაძლევდი მონყენის საშუალებას, ვინცედი ლეოს სტუმრად, მივდიოდი ახალგაზრდული გუნდის თამაშის სანახავად, ჩვენ ხშირად ვხვდებოდით ერთმანეთს და ყოველთვის ვეუბნებოდი: „ლეო, შენ კონცენტრაცია უნდა მოახდინო ფეხბურთზე, შენ განდიდი ფეხბურთელი უნდა გამივიდეს. როგორც ხედავთ, ჩემმა სიტყვებმა იმოქმედა“.

დებიუტი კატალონიურ დარბოში

მესის „ბარსელონაში“ ოფიციალური დებიუტი ჰქონდა

მესი და პუილი

რამ მოხარული ვარ, ვითამაშე მესისთან. ის უნიკალურია“. როცა რონალდინომ კარიერა დაასრულა, მესიმ მას გულისამაჩუყებელი წერილი მიწერა სოციალურ ქსელში: „მე ბევრი რამ ვისწავლე შენგან. მუდამ მაღლიერი ვიქნები, რადგან, შენ ყველაფერი გააკეთე კარიერის და-

საწყისში იმისთვის, რომ თავი შებოჭილად არ მეგრძნო „ბარსელონას“ გასახდელში. გამიმართლა, რომ შენთან ერთად ბევრი რამ გავიზიარე. შენ ხარ არა მხოლოდ ფეხბურთის ფენომენი, არამედ, რაც ყველაზე მთავარია, შესანიშნავი ადამიანი. ფეხბურთი არასოდეს დაივიწყებს

2004 წლის ოქტომბერში — დერბოში „ესპანოლის“ წინააღმდეგ, თუმცა პირველ გუნდში გაცილებით ადრე ითამაშა — იმავე წლის ზაფხულში **ჟოზე მოურიოს** „პორტუს“ წინააღმდეგ. გასაკვირია, რომ მესიმ პირველი გოლი გაიტანა მხოლოდ სეზონის ბოლოს.

2005 წლის 1 მაისს მესი „ალ-ბასეტსთან“ მატჩის დასრულებამდე 4 წუთით ადრე გამოვიდა მინდორზე. ერთ-ერთი შეტევისას ის გაიქცა მეტოქის საჯარიმო მოედნისკენ, მეგობარი რონალდინოსგან გენიალური პასით (მონინალმდეგის და ცვა პირში ჩალაგამოვლული დატოვა) მიიღო ბურთი და კარში გაიტანა.

აი ციფრები, რომელიც დღეს შეიქმნა და უკვე რამდენიმე მომენტით: მესიმ თავისი პირველი ჩამონათვი ჩამოიხრახოდა ესპანეთში მხოლოდ 83 წუთით ითამაშა და მხოლოდ 7-ჯერ გამოვიდა შეცვლაზე. მესის ყოველთვის არ სცმია 10-ნომრიანი მაისურა. ლეოს პირველი ნომერი იყო 30-ი. ამ ნომრიანი მაისურით ლეო საზოგადოებას წარუდგინა „ბარსელონა B“-ს მწვრთნელმა **ხოსე კარილიომ. მოგვიანებით ის ისენებდა: „მინდოდა, ლეოსთვის 10 ნომერი მიმეცა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ის რონალდინოს სქონდა. ძირითად შემდეგნელობაში გადაყვანის შემდეგ რაიკაარდმა მოითხოვა, მესის აურჩია ნომერი 1-დან 23-მდე დიაპაზონში. იმ მომენტში თავისუფალი იყო მე-13 და მე-19. ლეომ №19 აირჩია. ათნომრიანი მაისურა კი მესის რონალდინოს ნასვლის შემდეგ ერგო.**

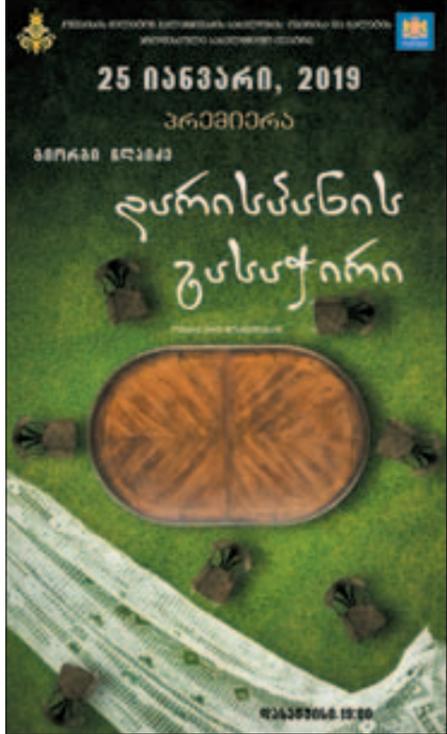
მოგვიანებით მესიმ ისაუბრა ნომრის გადაცემაზე: „ნასვლამდე რამდენიმე თვით ადრე რონიმ დამიძახა და მთხოვა, მე-10 ნომერი ამელო. ეს ჩემთვის დიდი პატივი იყო. ის უკვე მაშინ თვლიდა, რომ მე შესანიშნავი კარიერა მექნებოდა“. იმ პერიოდის ლეოს ყველა ახასიათებს, როგორც წყნარ და მორცხვ ყმაწვილს. **ეტო** ყვებოდა, რომ ჭაბუკი მესი ჩაკეტილი იყო და იშვიათად ურთიერთობდა თანაგუნდელებთან, თუმცა ხშირად ხედავდნენ პუიოლსა და რონალდინოსთან ერთად. რაიკაარდი ცდილობდა, შეეტყო, რა არ მოსწონდა მესის გუნდში, მაგრამ ის არაფერს ამბობდა. „ყველაფერი რიგზეა, მისტერ“, — ყოველთვის მესმოდებოდა მესისგან. ჩანდა, რომ მას სახლი ენატრებოდა, რომ ზოგიერთმა თანაგუნდელმა კარგად არ მიიღო და ის ამის გამო შფოთავდა, მაგრამ ლეო არაფერს მეუბნებოდა, ის ილიმოდა და მიმტკიცებდა, რომ ყველაფერი რიგზე იყო.“

სწორედ იმ პერიოდში შექმნა მესიმ გოლის საზეიმო აღნიშვნის რიტუალი. ბურთის გატანის შემდეგ ის გარბის ან რამდენიმე ნაბიჯს დგამს, ცაში იყურება, ხელებს მაღლა ალაპყრობს და პირჯვარს იწერს. ეს ეძღვნება ბებიას. სწორედ მან ურჩია ლეოს მამას, შვილი საფეხბურთო სექციამი მიეყვანა. მესი დღემდე ასე აღნიშნავს გოლს!

(დასასრული ვიდეო ნომერი)
ინტერნეტში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთიელა

ქუთაისის ოპერის თეატრი ქართული ოპერის პრემიერას აეზადებს

გიორგი ჩლაიძის «დარისპანის გასაჭირი»

ქუთაისის მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ოპერისა და ბალეტის პროფესიული სახელმწიფო თეატრი (სამხატვრო ხელმძღვანელი ირინე ლომინაძე) 50-ე თეატრალური სეზონის მორიგი პრემიერისთვის ემზადება — 25 იანვარს წარმოდგენილი იქნება ცნობილი ქართველი კომპოზიტორის გიორგი ჩლაიძის ოპერა «დარისპანის გასაჭირი» (ახალი ვერსია; ვარლამ ნიკოლაძის ლიბრეტო, დავით კლდიაშვილის ერთსახელიანი პიესის მიხედვით). სპექტაკლი მოამზადა დამდგმელმა შემოქმედებებმა ჯგუფმა დირიჟორ ლევან ჯაგაგვის, რეჟისორ მაია გაჩეჩილაძის, მხატვარ თეო კუხიანიძის, ქორმალსტერ ირინე ლომინაძის შემადგენლობით.

საპრემიერო წარმოდგენაში მონაწილეობას მიიღებს ქუთაისის ოპერის თეატრის გუნდი, ორკესტრი, მთავარ პარტიებს შეასრულებენ თეატრის სოლისტები: **ლუბა თითბერიძე** (დარისპანი), **ნუცა ზაქარაძე** (მარტა), **ნათია სტაფანიშვილი** (პელაგია), **ვიმლი ჩარბაზია** (ონისიმე), **მარიკა მარჯალია** (კაროლენა), **სოფიო ბერიძე** (ნატალია), **მიხეილ ქიბაძე** (ოსიკო). დადგმა საქართველოს გა-

ნათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა. გიორგი ჩლაიძის მინიჭებული აქვს საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწისა და «ხელოვნების ქურუმის» წოდებები. მისი შემოქმედებიდან აღსანიშნავია მონო-ოპერა «ნერილი ნესტან დარეჯანისა», მიუზიკლები: «ღვთაბერივი კომედია», «ო, აღონაი, ისმინე», «შაპიტო», «პანორამა», «პატარა კახი», «ნაცარქექია», საბავშვო მიუზიკლები: «ქინქლას ამბავი», «კალიდოსკოპი», ვოკალურ-პლასტიკური დრამა «მზის დაბრუნება», კონცერტი დიდი სიმფონიური ორკესტრისთვის, კონცერტი ფორტეპიანოსა და ორკესტრისთვის, «თბილისური რაფსოდია» ფორტეპიანოსა და სიმფონიური ორკესტრისთვის, სიმფონიური მინიატურები, საზეიმო კანტატა «გაზაფხული», პოემა «ფიქრნი» (ინსტრუმენტული ანსამბლისთვის), საფორტეპიანო იუმორესკები, ვალსები, ტანგოები, მენუეტები, სონატა-ფანტაზია (მალალი ხმის, ფლეიტის, ჩელოს, ტამბამის და ფორტეპიანოსთვის), ვოკალური ციკლები: «სიყვარულის საგალობელი», «სიყვარულო, ნიჭო სრულო», «ლოცულობს გველი», «ჩუმიად წარსული, ჩუმიად», საგუნდო ციკლები: «ხუთი მწუხარე სიმღერა», «თემები, ვარაციები და ბოლოთქმა», «საგალობლები», «საქართველოს მგოსანი ვარ», ტრიპტიქი «ნინოს ნათელი», «მშობლიური სურათები», «ავე მარია», «სალაღობო», საბავშვო გუნდები ფორტეპიანოს თანხლებით, მუსიკა 100-ზე მეტი დრამატული სპექტაკლისთვის, მუსიკა 21 კინოფილმისთვის, რომანსები, საესტრადო სიმღერები. «დარისპანის გასაჭირის» პრემიერა ქუთაისის მელიტონ ბალანჩივაძის სახელობის ოპერისა და ბალეტის პროფესიულ სახელმწიფო თეატრში 25 იანვარს 19 საათზე გაიმართება. მოისმინეთ, იხილეთ და ისაამოვნეთ. **ზურაბ ოიკაშვილი**

საქართველო
თუ გზურთ, გაზეთი, «საქართველო და მსოფლიო» მიიღოთ სახლიდან გაუსვლელად და ისარგებლოთ უფასო საქართველო მომსახურებით, შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ შემდეგ კომპანიებს:
«ელვა.ჯი» — ტელ: 2 38 26 73; 2 38 26 74
«ჯეომედი» — ტელ: 593 209 526
«მაცნე» — ტელ: 599 982 773; 2 14 74 22

დონალდ ტრამპმა მოხრაებს შესთავაზა, კონგრესში «დემოკრატების» ლიდერებს აბუკაბი გაუზავნონ

აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა თავის მომხრეებს შესთავაზა, კონგრესში «დემოკრატების» ლიდერებს — ნენსი პელოზისა და ჩაკ შუმერს, რომლებიც მექსიკასთან საზღვარზე კედლის მშენებლობისთვის დაფინანსების გამოყოფას ეწინააღმდეგებიან, აგურები გაუზავნონ.

«შეასწავლით იდეა გაცივების, რომელიც ჩაკ შუმერსა და ნენსი პელოზის სხვა არჩევანს არ დაუტოვებს, გაზავნეთ მათ ოფისებში აბუკაბი და შეასხანეთ, რომ ჩვენ კედელი გვჭირდება», — დაწერა აშშ-ის პრეზიდენტმა სოციალურ ქსელში. ამის გამო შეიქმნა ვებგვერდი, სადაც აგურის შესაძენად ფულის გადარიცხვა ხდება. ერთი აგურის შესაძენად მსურველს 20 დოლარის

ქველ-სახსრათა პათოლოგიისა და გახლოება-განუკუთმის ხანძარი
კოქსარტროზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიოიდიული ართროზის, ანკილოზიური სპონდილიტის, პოდაგრული ართრიტისა და პოლიარტრიტის მკურნალობა, დაზიანებული ხრტილისა და გაცვეთილი ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსრებში, ტკივილების მოხსნა. მკურნალობა საოპერაციო და უშედეგოდ ნაოპერაციო სახსრებზე უახლესი მეთოდებით.
ზრდის სწრაფი და ეფექტიანი პროგრამები 2-დან 25 წლამდე კურსით 3-5 სმ-ის მომატებით, მაღალეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.
გახლოება-გახსნა 5-დან 20კგ-მდე თევში, მარტივად და უსაფრთხოდ, დიეტების, აკრძალვების, ვარჯიშების გარეშე, ნივთიერებათა ცვლისა და კუჭ-ნაწლავის მონესრიგებით, ქოლესტერინისგან განმედილი, ყველაფერი — მცენარეული პრეპარატებით, უკუწვევების გარეშე.
ტელ: 599-722-138; 247-58-83
მის.: ნაკრთის №142, I სართ.
კაბინატი №6. ქალაქი ქუთაისი

იტალიის მთავრობის მეთაური: ევროკავშირს დასლა ემუქრება, თუკი მიგრანტების საკითხზე საერთო პოზიციას ვერ გამოიხატავს

იტალიის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ჯუზეპე კონტესი განცხადებით, ევროკავშირი დასლის რისკის ქვეშ დგას, თუკი ვერ გამოიხატავს საერთო პოზიციას მიგრანტებთან დაკავშირებით. «თუკი ერთ ადგილზე დგომას განვაგრძობთ, არ გვექნება საერთო გზა, ვრისკავთ, რომ დაინგრეს ევროპული აღმშენებლობა», — განაცხადა კონტესი პრესკონფერენციაზე, რომელიც საშინაო საკითხებში ევროკომისარ დიმიტრის აგრამოპულოსთან ერთად გამართა. კონტესი თქვით, იტალია მარტო დატოვებს და ახლა დამოუკიდებლად უმკლავდება მიგრანტების პრობლემას.

კონტესი აგრამოპულოსთან საზღვარო ბლოკადის შესახებ არ უსაუბრია, მათ საზღვრების დაცვის ინსტრუმენტები განიხილეს, რაც უმნიშვნელოვანესი საკითხია მიგრანტთა ნაკადის სამართავად. «სხვაგვარად წავახალისებთ მიგრაციული მიზიდულობის ფაქტორს», — აღნიშნა კონტესი. იტალიის პარლამენტმა გასული წლის 28 ნოემბერს მი-

ლო ანტისამიგრაციო კანონი, რომელიც აიღო ევროკავშირის ახალშესული მიგრანტის გაძევებასა და ზღუდავს ქვეყანაში ცხოვრების ნებას.

გერმანიიდან საქართველოს 62 მოქალაქე გამოაქვეს

გერმანიიდან საქართველოს 62 მოქალაქის დეპორტაცია განხორციელდა. ამის თაობაზე იუწყება გერმანული გამოცემა RTL. გერმანული მედიასაშუალებების ცნობით, 62-დან 26 პირს უარი ეთქვა თავშესაფარზე, საქსონიის რეგიონში, დანარჩენები კი თავშესაფარს გერმანიის სხვა რეგიონებში ითხოვნენ. გერმანული მედია აღნიშნავს, რომ ნინა წლებში საქსონიიდან საქართველოში სამი ჩარტერული რეისი განხორციელდა, რომლებშიც საქართველოს მოქალაქეების დეპორტაცია მოხდა.

www.geworld.ge
საქართველო
ესტუბრათი რვეს სანიტს
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

სარედაქციო კოლეჯი
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორებს ექირსებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. რედაქციის პოზიცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს. მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6 ტელ.: 234-32-95; e-mail: geworld@inbox.ru

ISSN 2233-3894
9 77 2233 3890 9